Koh Klang

House of Local Wisdom

ศูนย์การเรียนรู้และส่งเสริมวิถีชุมชนเกาะกลาง

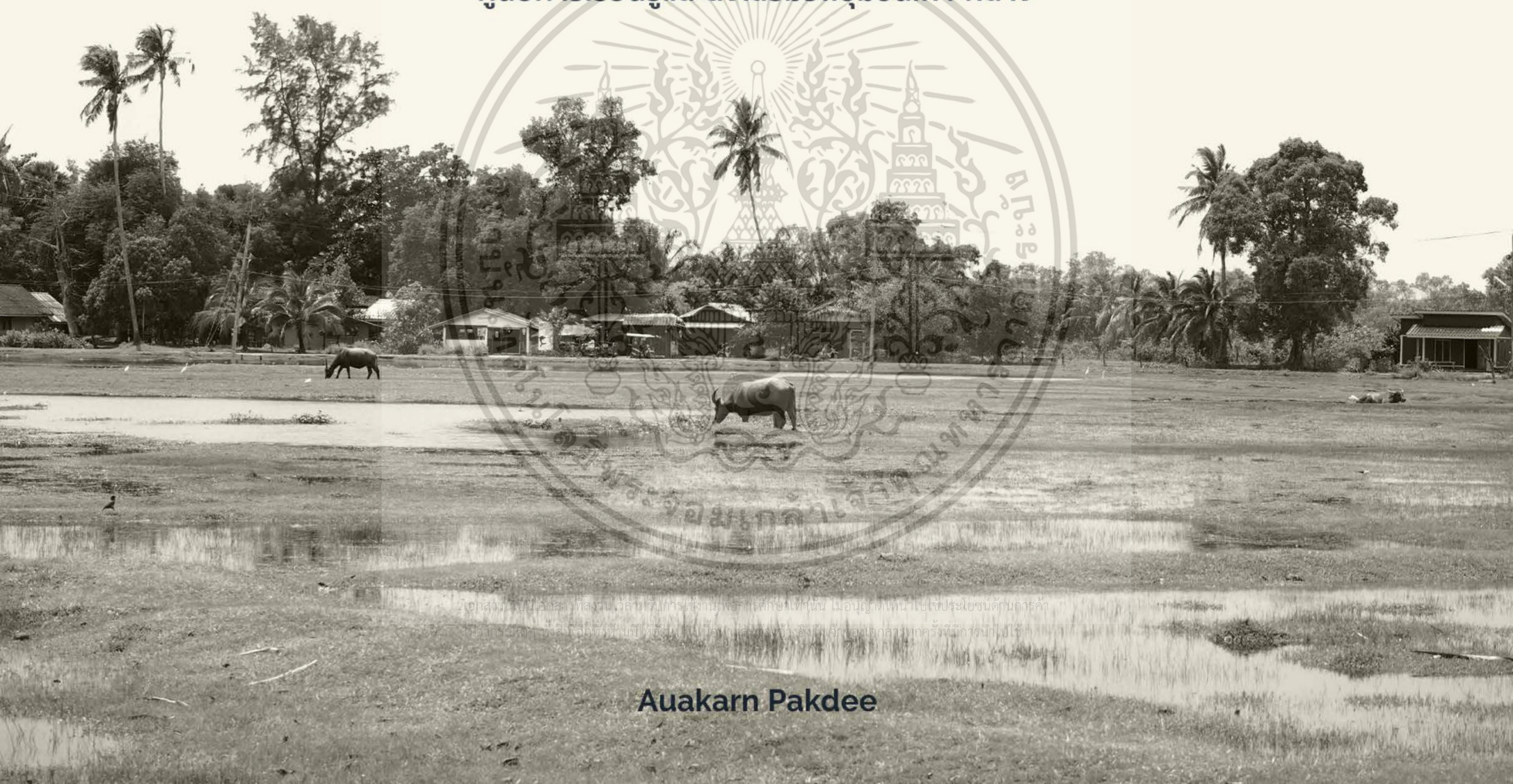

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Auakarn Pakdee

Koh Klang

House of Local Wisdom

ศูนย์การเรียนรู้และส่งเสริมวิถีชุมชนเกาะกลาง

โดย

นางสาวเอื้อการย์ ภักดี รหัส 59020096

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์วรศักดิ์ เหลืองสุวรรณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักสูตรภูมิสถาปัตยกรรม

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2563

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ศูนย์การเรียนรู้และส่งเสริมวิถีชุมชนเกาะกลาง (Koh Klang House of Local Wisdom)

Category : Site Planning, Learning Center

Designer : นางสาวเอื้อการย์ ภักดี

Adviser : อาจารย์วรศักดิ์ เหลืองสุวรรณ

บทคัดย่อ (project statement)

ในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเช่นปัจจุบัน วัฒนธรรมและมรดกภูมิปัญญาในหลายพื้นที่หลงเหลือเพียงผลผลิตที่สามารถหาดูได้เพียงในพิพิธภัณฑ์ เว้นแต่ในพื้นที่ชุมชนเกาะกลาง มรดกภูมิปัญญายังอยู่ในวิถีชีวิตของผู้คนในชุมชนอย่างแยกจากกันไม่ได้ เสมือนเป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิตอยู่ในชุมชน

แต่การเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาพิวัฒน์เป็นสิ่งที่ต้องเผชิญยากที่จะหลีกเลี่ยง ซึ่งมีผลกระทบต่อการดำรงไว้ซึ่งภูมิปัญญาให้มีสืบสานและพัฒนาต่อ รวมกระทั่งบทบาทของภูมิปัญญาที่ลดลงในชีวิตผู้คน เหลือไว้เพียงผลผลิตที่กลายเป็นเพียงประวัติศาสตร์ให้ศึกษาเท่านั้น

โครงการศูนย์การเรียนรู้และส่งเสริมวิถีชุมชนเกาะกลาง ต.คลองประสงค์ จ.กระบี่ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ที่สะท้อนคุณค่าของชุมชนสู่ภายนอก และสะท้อนคุณค่าสู่ตัวชุมชนเอง ผ่านกระบวนการเรียนรู้ต่อยอด และสร้างความร่วมมือ ความเข้มแข็งในชุมชน เพื่อให้มรดกภูมิปัญญายังมีชีวิตและปรับเปลี่ยนไปตามกระแสสังคมได้อย่างไม่ลืมรากฐาน รวมถึงเป็นพื้นที่โอกาสให้แก่คนในชุมชนได้สร้างรายได้ สร้างอาชีพ และเห็นแก่นสารคุณค่าของภูมิปัญญาที่มีอยู่

โดยโครงการจัดสรรพื้นที่การเรียนรู้ขนาด 131 ไร่ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมจริง ทั้งการเรียนรู้แบบทฤษฎี และพื้นที่ปฏิบัติหรือสังเกตุการณ์จริง เพื่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ โดยออกแบบบนพื้นฐานของสิ่งแวดล้อมโดยรอบ, ศาสนาและความเชื่อ, อัตลักษณ์ของชุมชน เพื่อสร้างประสบการณ์แก่ผู้ใช้งานนอกโครงการ และสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของแก่ชุมชน

โครงการศูนย์การเรียนรู้และส่งเสริมวิถีชุมชนเกาะกลาง จะเป็นพื้นที่นำร่องและพื้นที่ต้นแบบในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยงานภูมิทัศน์ที่ผสานกับการสะท้อนงานอัตลักษณ์ท้องถิ่น และเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาของชุมชนเกาะกลางต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

In a globalized world like nowadays, many cultures and local wisdom were fading or lost by rapid change. But at Koh Klang community, the folkway and local wisdom are united and unseparated in harmony way which hard to experience these days.

But the alteration of the world is inevitable, which affects the existence of wisdom in the future and the diminishing role of wisdom in people's lives may lead to the fading of culture.

Koh Klang House of Local Wisdom, Klong Prasong, Krabi Province, aims to be a learning center that reflects the value of the community from the inside out. Through a strategy of learning, enhance and engagement in order for the wisdom heritage to be alive and adjusted according to globalization based on community root. It also serves as an opportune place for the community to generate income and appreciate the alive wisdom.

The project allocates a learning area of 131 rai to provide an appropriate environment for learning, both in theory, practical, or confirmed observations for effective learning. The project designed based on the surrounding environment, religion, and community identity to generate experiences for an outsider, and encourage a sense of belonging to the community.

Koh Klang House of Local Wisdom will be a pilot project and role model area for preserving local wisdom with a landscape design that combines with local identity. This project will be the center for the development of the Koh Klang community.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Abstract

บทคัดย่อ

ในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเช่นปัจจุบัน วัฒนธรรมและมรดกภูมิปัญญาในหลายพื้นที่หลงเหลือเพียงผลผลิตที่สามารถหาดูได้เพียงในพิพิธภัณฑ์ เว้นแต่ในพื้นที่ชุมชนเกาะกลาง มรดกภูมิปัญญายังอยู่ในวิถีชีวิตของผู้คนในชุมชนอย่างแยกจากกันไม่ได้ เสมือนเป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิตอยู่ในชุมชน

แต่การเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาพิวัฒน์เป็นสิ่งที่ต้องเผชิญยากที่จะหลีกเลี่ยง ซึ่งมีผลกระทบต่อการดำรงไว้ซึ่งภูมิปัญญาให้มีสืบสานและพัฒนาต่อ รวมกระทั่งบทบาทของภูมิปัญญาที่ลดลงในชีวิตผู้คน เหลือไว้เพียงผลผลิตที่กลายเป็นเพียงประวัติศาสตร์ให้ศึกษาเท่านั้น

โครงการศูนย์การเรียนรู้และส่งเสริมวิถีชุมชนเกาะกลาง ต.คลองประสงค์ จ.กระบี่ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ที่สะท้อนคุณค่าของชุมชนสู่ภายนอก และสะท้อนคุณค่าสู่ตัวชุมชนเอง ผ่านกระบวนการเรียนรู้ ต่อยอด และสร้างความร่วมมือ ความเข้มแข็งในชุมชน เพื่อให้มรดกภูมิปัญญายังมีชีวิตและปรับเปลี่ยนไปตามกระแสสังคมได้อย่างไม่ลืมรากฐาน รวมถึงเป็นพื้นที่โอกาสให้แก่คนในชุมชนได้สร้างรายได้ สร้างอาชีพ และเห็นแก่นสารคุณค่าของภูมิปัญญาที่มีอยู่

โดยโครงการจัดสรรพื้นที่การเรียนรู้ขนาด 131 ไร่ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมจริง ทั้งการเรียนรู้แบบทฤษฎี และพื้นที่ปฏิบัติหรือสังเกตุการณ์จริง เพื่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ โดยออกแบบบนพื้นฐานของสิ่งแวดล้อมโดยรอบ, ศาสนาและความเชื่อ, อัตลักษณ์ของชุมชน เพื่อสร้างประสบการณ์แก่ผู้ใช้งานนอกโครงการ และสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของแก่ชุมชน

โดยโครงการศูนย์การเรียนรู้และส่งเสริมวิถีชุมชนเกาะกลาง จะเป็นพื้นที่นำร่องและพื้นที่ต้นแบบในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยงานภูมิทัศน์ที่ผสานกับการสะท้อนงานอัตลักษณ์ท้องถิ่น และเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาของชุมชนเกาะกลางต่อไป

Contents
สารบัญ

01 PREFACE บทนำ — หน้า

- ที่มาและความสำคัญ 06-17
- แนวทางการพัฒนา 18
- เจ้าของและผู้สนับสนุนโครงการ 19
- ขอบเขตของเนื้อหา 20
- วิธีการดำเนินงาน 20
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 20

02 KNOWLEDGE & INFORMATION ประมวลความรู้และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง — หน้า

- ประวัติศาสตรจังหวัดกระบี่ 22
- ลักษณะทางกายภาพจังหวัดกระบี่ 23
- บทบาทของจังหวัดกระบี่ 24
- แผนพัฒนาที่เกี่ยวข้อง 25
- การเลือกพื้นที่ศึกษาระดับมหภาค 26
- ขอบเขตพื้นที่ศึกษาระดับมหภาค 27
- ประวัติศาสตร์ชุมชนเกาะกลาง 28
- ประชากรชุมชนเกาะกลาง 29
- ปฏิทินเทศกาลชุมชนเกาะกลาง 30
- ภูมิปัญญาด้านเกษตรกรรม : ข้าว 31-35
- ภูมิปัญญาด้านประมงพื้นบ้าน 36-39
- ปฏิทินการจับสัตว์น้ำ 40
- ภูมิปัญญาด้านหัตถกรรม 41-42
- กฎหมายที่เกี่ยวข้อง 43-45
- วิเคราะห์ระดับมหภาค : ทางสัญจร 46
- วิเคราะห์ระดับมหภาค : การใช้ประโยชน์ที่ดิน 47
- วิเคราะห์ระดับมหภาค : อุทกศาสตร์ชายฝั่งทะเล 48
- วิเคราะห์ระดับมหภาค : สภาพภูมิอากาศ 49
- วิเคราะห์ระดับมหภาค : ชุดดิน 50
- วิเคราะห์ระดับมหภาค : ทรัพยากรธรรมชาติ 51-52
- วิเคราะห์ระดับมหภาค : ภูมิประเทศ 53
- วิเคราะห์ระดับมหภาค : พื้นที่สาธารณะ 54-55
- วิเคราะห์ระดับมหภาค : แหล่งน้ำจืด 56
- วิเคราะห์ระดับมหภาค : พื้นที่บ่อกุ้งร้าง 57
- วิเคราะห์ระดับมหภาค : สรุปปัญหาในระดับมหภาค 58

02 KNOWLEDGE & INFORMATION ประมวลความรู้และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง — หน้า

- การคัดเลือกพื้นที่โครงการ 59-60
- วิเคราะห์ระดับจุลภาค : การใช้ประโยชน์ที่ดิน 61
- วิเคราะห์ระดับจุลภาค : ภูมิประเทศ 62
- วิเคราะห์ระดับจุลภาค : การเข้าถึง 63
- วิเคราะห์ระดับจุลภาค : การไหลของผู้ใช้งาน 64
- วิเคราะห์ระดับจุลภาค : ศักยภาพพื้นที่ 65

03 PROGRAMMING รายละเอียดโครงการ — หน้า

- รายละเอียดโครงการ 67
- ผู้ใช้งาน 68-70
- แนวคิดในงานออกแบบ: อัตลักษณ์ภาพจำเกาะกลาง 71-78
- แนวคิดในงานออกแบบ: ลักษณะภูมิทัศน์เกาะกลาง 79-81
- แนวคิดในงานออกแบบ: การปลูกพืชแซมสวนมะพร้าว 82
- แนวคิดในงานออกแบบ: รั้วกินได้ 83
- แนวคิดในงานออกแบบ: ปีระมิดการเรียนรู้ 84
- แนวคิดในงานออกแบบ: กลยุทธ์ของโครงการ 85
- แนวคิดในงานออกแบบ: พื้นที่กลยุทธ์ 86
- ขนาดพื้นที่ใช้งาน 87
- ขนาดพื้นที่ใช้งานตามขนาดพื้นที่ 88

04 FINAL DESIGN ผลงานการออกแบบ — หน้า

- แนวทางการพัฒนาระดับมหภาค 90-93
- ผังแม่บท 94
- แผนภาพการวางผัง 95
- รายละเอียดพื้นที่บ้านภูมิปัญญา 96-106
- รายละเอียดพื้นที่เกษตรกรรม 107-113
- รายละเอียดพื้นที่ประมงพื้นบ้าน 114-121
- รายละเอียดพื้นที่เพื่อชุมชน 122-129
- ภาพรวมโครงการ 130
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 131

05 CONCLUSION บทสรุปโครงการ — หน้า

- บทสรุปโครงการ 133

กิตติกรรมประกาศ 134

บรรณานุกรม 135

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

01 Preface

บทนำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

01 Project Background
ที่มาและความสำคัญ

คำขวัญส่งเสริมการท่องเที่ยว กระบี่

จากคำขวัญดังกล่าว ได้อธิบายถึงภูมิศาสตร์และมรดกทรัพยากรทางทะเลของกระบี่ได้อย่างชัดเจน จากชุมชนโบราณเมืองท่าสำคัญ พัฒนาสู่จังหวัดที่ทันสมัยที่สุดแห่งหนึ่ง บทบาทของกระบี่ถูกเปลี่ยนไปตามโลกาพิวัฒน์ กลายเป็นแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย ทำให้วิถีชีวิตของผู้คนที่นี่แทบไม่ต่างจากวิถีของคนเมือง

แต่คงปฏิเสธไม่ได้ว่า วัฒนธรรมและภูมิปัญญาในการดำรงชีวิตเป็นสิ่งที่ขับเคลื่อนกระบี่ให้เจริญอย่างมีอารย แม้ส่วนใหญ่จะถูกเจือจางเลือนหายไป แต่ “ ชุมชนเกาะกลาง ” กลับยังดำรงชีวิตด้วยวิถีดั้งเดิม ด้วยสภาพแวดล้อมที่เป็นเกาะทำให้การเข้ามาของทุนนิยมช้าลง แต่ในขณะเดียวกันทำให้ชุมชนยังคงสภาพวิถีชีวิตที่มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมอย่างสังคมเกษตรกรรม และสังคมประมงพื้นบ้าน ที่นับวันจะหายากขึ้นทุกวันในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน

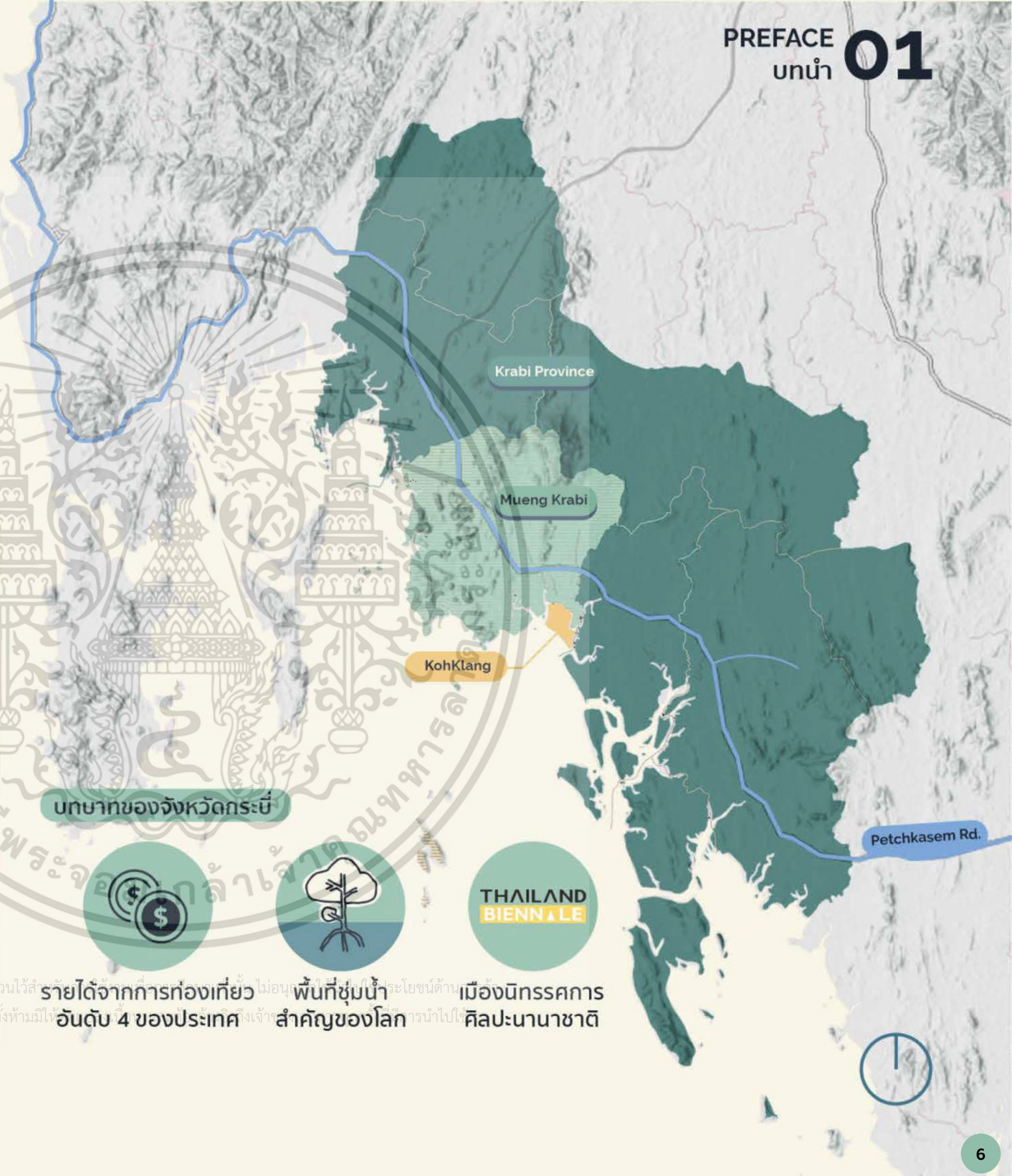

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารนี้ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

01 Project Background
ที่มาและความสำคัญ

“ 10 นาที วิถีเปลี่ยน ”

ปรมัตถ์ ช่วยการ ,ชุมชนเกาะกลาง

แม้อยู่ในอำเภอเมืองกระบี่ เพียงใช้เวลานั่งเรือข้ามฟากมายังเกาะกลาง 10 นาที ชุมชนเกาะกลางยังคงใช้วิถีชีวิตมุสลิมที่เรียบง่าย ดำรงชีวิตด้วยภูมิปัญญาดั้งเดิมตามบรรพบุรุษที่อพยพมาจากมาเลเซียกว่า 150 ปี (รัชกาลที่ 4) แม้โลกภายนอกจะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แต่ในเกาะกลางเสมือนเวลาได้เดินช้าลง คงวิถีชนบทเคียงข้างไปกับวิถีเมืองกระบี่

“ ภูมิปัญญาในการดำรงชีวิต ”

แม้จะมีข้อจำกัดจากสภาพแวดล้อมที่เป็นเกาะ แต่ชุมชนเกาะกลาง สามารถดำรงชีวิตกว่า 150 ปีด้วยภูมิปัญญาต่างๆ

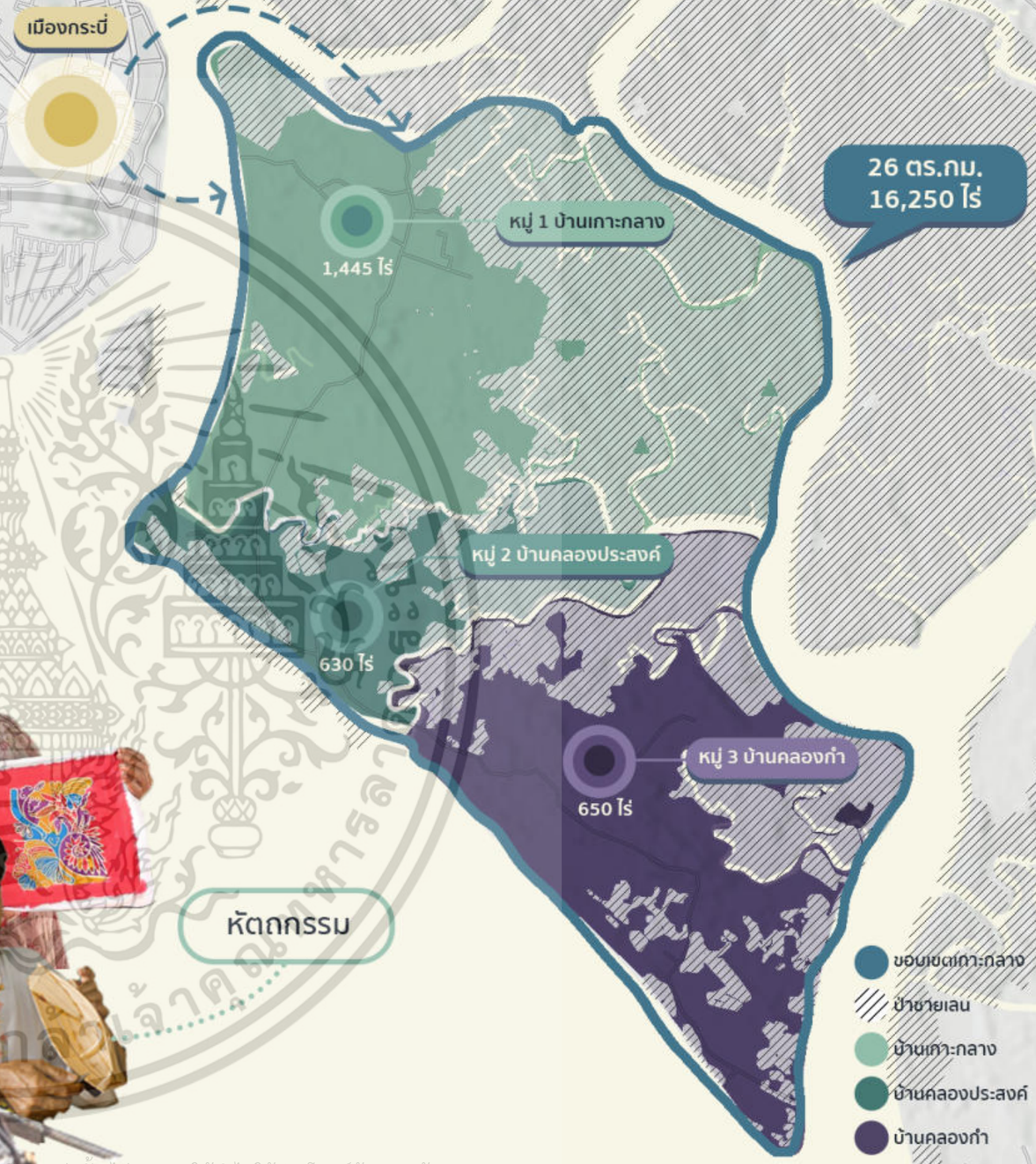

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารนี้ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

01 Project Background ที่มาและความสำคัญ

“ นาผืนสุดท้ายของตำบลคลองประสงค์ ”

ด้วยระบบทุนนิยม ทำให้เกษตรกรชาวใต้ส่วนใหญ่หันมาปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมัน แต่ด้วยภูมิศาสตร์ที่ราบของเกาะกลาง ทำให้การปลูกข้าวไว้กินเองจึงเป็นเรื่องราววิถีชีวิตของที่นี่ไปพร้อมๆกับการทำประมง

พันธุ์สังข์หยด

ปลูกและเก็บเกี่ยวด้วยวิธีดั้งเดิม

นาปีน้ำกร่อย

“ ประมงพื้นบ้าน ”

การทำประมงพื้นบ้านที่เกาะกลางมีรูปแบบของเครื่องมือประมงที่แตกต่างกันตามลักษณะภูมิศาสตร์แต่ละที่ ทำให้เกิดภูมิปัญญาเครื่องมือประมงและภูมิปัญญาที่เป็นนามธรรมอย่างการเรียนรู้เสียงสัตว์น้ำ การสังเกตุน้ำขึ้น-น้ำลง และการสังเกตุพฤติกรรมสัตว์น้ำ

ประมงชายฝั่ง

ประมงปากแม่น้ำ

ประมงชายคลอง

“ การทำประมงและการทำนาบนเกาะกลาง เน้นจับปลาและปลูกข้าวในปริมาณที่เหมาะสม แสดงให้เห็นถึงความเคารพสิ่งแวดล้อม ”

เอกสารนี้มีไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงแหล่งที่มาทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

01 Project Background
ที่มาและความสำคัญ

“ หัตถกรรม ”

ชุมชนเกาะกลางได้มีการผลักดันการท่องเที่ยววิถีชุมชน ซึ่งเป็นทางเลือกในการสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นบริการหรือผลิตภัณฑ์พื้นถิ่น โดยผลักดันให้มีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมและเรียนรู้วิถีวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับทรัพยากรธรรมชาติ

Woodwork

▲ เรือหัวโทงจำลอง จากเครื่องมือประมงพื้นบ้าน

▲ หัตถกรรมกะลา ด้วยแนวคิด Zero waste

Textile

▲ ผ้ามัดย้อมจากพืชป่าชายเลน

▲ ผ้าปาเต๊ะจากการผสมผสานแบบมาเลเซียและบาติก

1 เรือหัวโทงจำลอง
2 หัตถกรรมกะลา
3 ผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ
4 ผ้าปาเต๊ะ

“ งานหัตถกรรมของเกาะกลาง มักมีแรงบันดาลใจจากสิ่งรอบตัว สื่อให้เห็นถึงความช่างสังเกตุและความคิดสร้างสรรค์ของชุมชน ”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

01 Project Background ที่มาและความสำคัญ

“ พื้นที่ชุ่มน้ำสำคัญระดับโลก ”

แรมซาร์ไซต์ หรือพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นตัวแทนหายากหรือมีลักษณะพิเศษเฉพาะ ซึ่งพบในเขตชีวภูมิศาสตร์ที่เหมาะสม มีความสำคัญระหว่างประเทศสำหรับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ที่เกี่ยวข้องกับชนิดพันธุ์ และชุมชนประชากรทางนิเวศของ นกน้ำ และปลา

มูลค่าประโยชน์จากพื้นที่ชุ่มน้ำ

มูลค่ารวม 238.87 ล้านบาท/ปี

ประมง	ท่องเที่ยว	เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
210.32 ลบ./ปี	15.25 ลบ./ปี	13.30 ลบ./ปี

“ ป่ารักษ์คน ”

พื้นที่เกาะกลางอยู่ในเขตพื้นที่อนุสัญญาแรมซาร์ไซต์ทั้งหมด มีความสมบูรณ์ของป่าชายเลนและป่าชายหาด โดยป่าชายเลนได้เอื้อประโยชน์แก่คนในชุมชนในด้านอาหาร ทรัพยากร หรือแม้กระทั่งความมั่นคงของชายฝั่ง ซึ่งช่วยปกป้องคนในชุมชนจากภัยพิบัติและความแปรปรวนของชายฝั่งอันดามัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

01 Project Background
ที่มาและความสำคัญ

เนื่องจากเกาะกลางทำนาปีเท่านั้น จึงนิยมทำพืชสวนชนิดอื่นด้วย เช่น มะพร้าว, กล้วย ส่วนพื้นที่นาว่างเป็นที่เล่นว่าว สนามเด็กเล่นและเป็นพื้นที่รับน้ำเนื่องจากที่ลุ่ม

ชุมชนส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในที่ดอน และสร้างยกใต้ถุนเล็กน้อย เป็นภูมิปัญญาในการอยู่อาศัยในที่ฝนตกบ่อยและชื้น มักจะมีลานระหว่างบ้านเพื่อใช้ทำกิจกรรมต่างๆ เช่น ซ่อมอวน, ตากปลา, เลี้ยงสัตว์

ชาวประมงอาศัยอยู่ริมน้ำด้วยความผูกพันธ์และเพื่อความสะดวกในการออกหาปลา ชาวประมงมีความสัมพันธ์กับป่าชายเลนโดยตรงเนื่องจากความปลอดภัยและเป็นแหล่งอาหาร

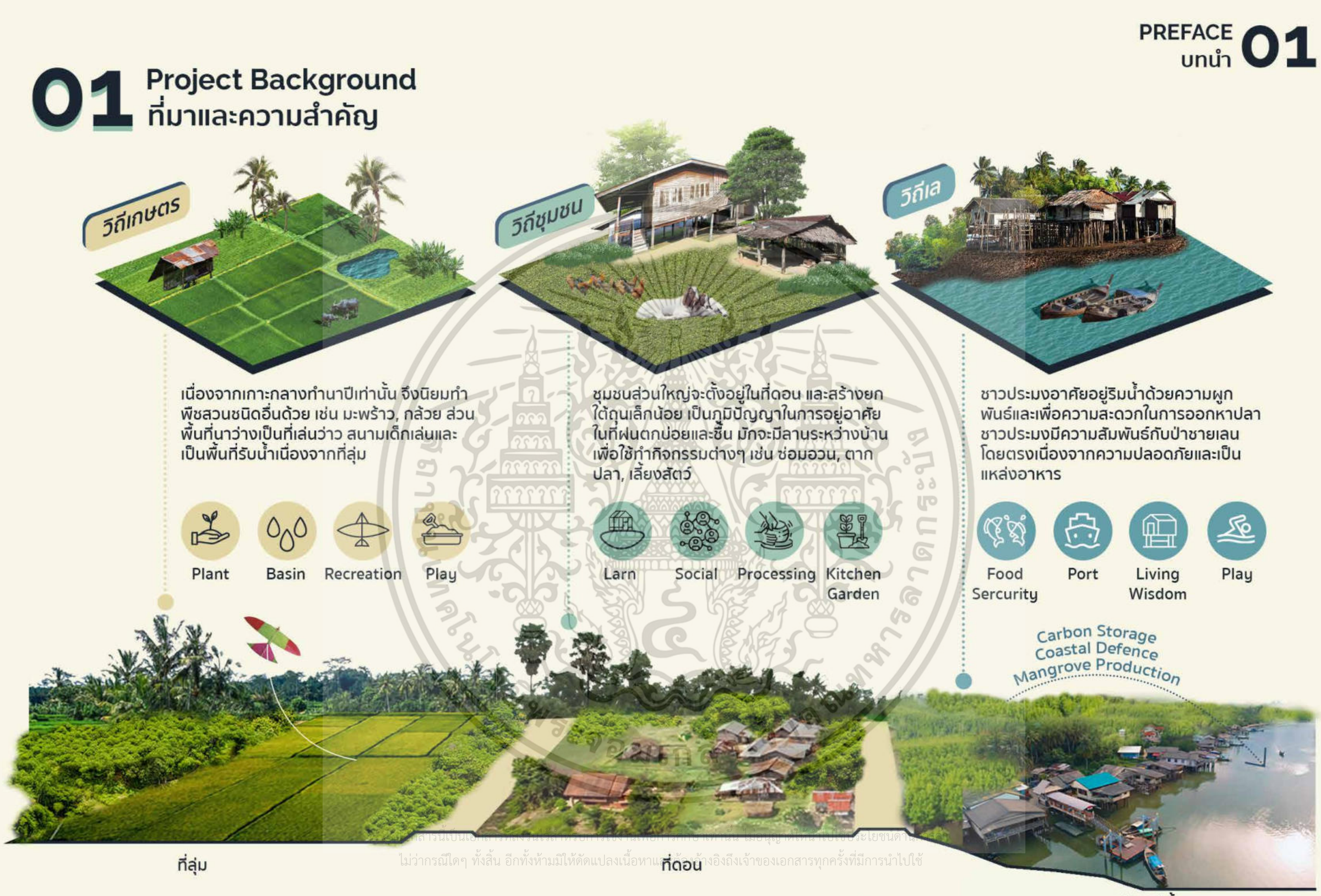

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“ ชุมชนเกาะกลาง ใช้พื้นที่ได้สัมพันธ์กับฤดูกาล และมีความยืดหยุ่นของพื้นที่ (Flexible Space) ”

01 Project Background
ที่มาและความสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“ การใช้พืชพรรณในแต่ละส่วน สัมพันธ์กับชนิดพืชและการใช้งาน ”

01 Project Background ที่มาและความสำคัญ

แต่ในอนาคต
วิถีชุมชนเกาะกลางอาจ
ถูกกลืนกินจากทุนนิยม

ทำประมงพื้นบ้านตามฤดูกาล

ทำนาตามสภาพอากาศ (นาปี)

เคารพและใช้ทรัพยากร
ธรรมชาติแต่พอดี

ทำนากุ้งเพื่อตอบสนอง
ความต้องการทุนนิยม

เริ่มหันมาปลูกยางพารา
และปาล์มน้ำมัน

คนรุ่นใหม่เริ่มย้ายถิ่นฐาน

เน้นการทำมาหากินเพียงพอดีแก่บริโภคและจำหน่ายบางส่วน
ไม่ฝืนศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

เน้นการผลิตจำนวนมาก ไม่เพียงทำให้ความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติ
ลดลง แต่ยังเบียดเบียนพื้นที่ธรรมชาติเดิม ใช้ทรัพยากรเกิดขีดจำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสาร... อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลง...

01 Project Background
ที่มาและความสำคัญ

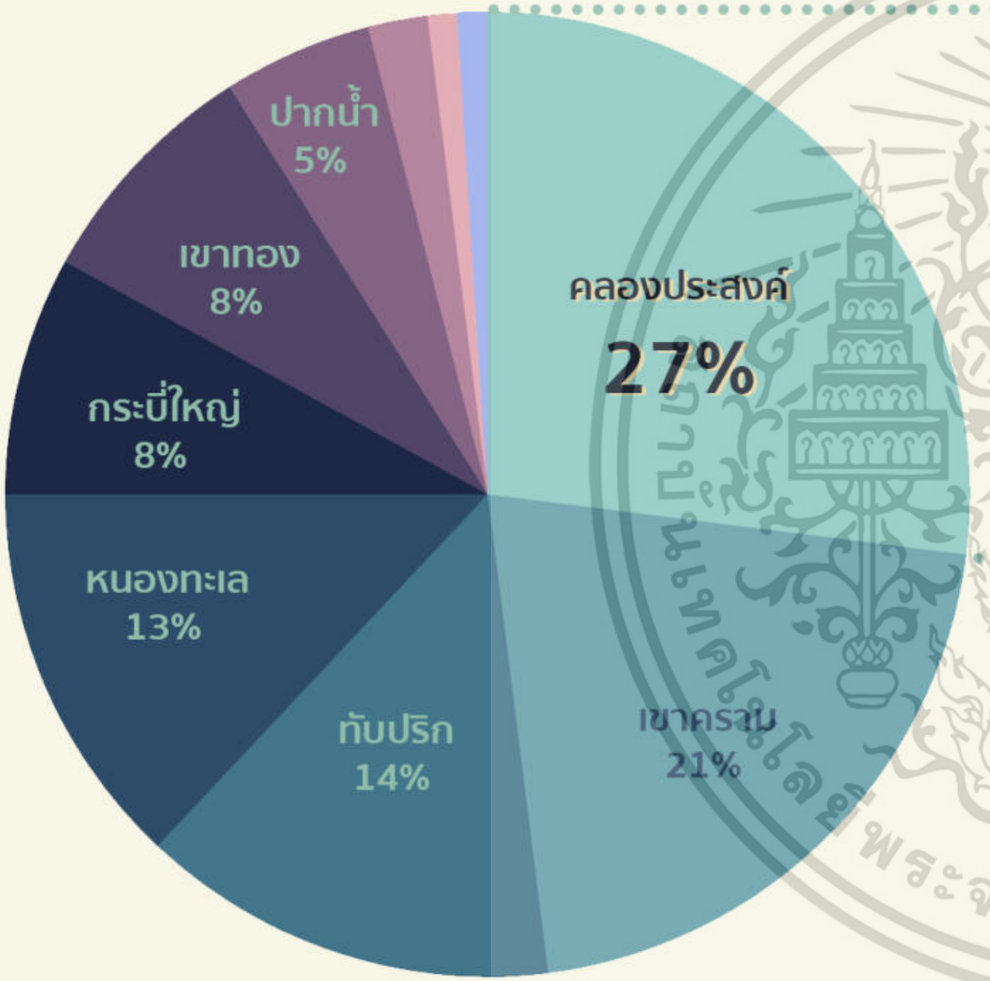

โดยปัญหาที่พบมากที่สุด คือ

1. รายได้ไม่เพียงพอแก่ค่าครองชีพ
2. ไม่มีทุนประกอบอาชีพ
3. ไม่มีที่อยู่อาศัยทำกิน

“ในอำเภอเมืองกระบี่ ตำบลคลองประสงค์ มีสัดส่วนที่ประสบปัญหามากที่สุด”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

01 Project Background
ที่มาและความสำคัญ

อะไร? คือสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงวิถีชุมชน

ปัจจัยภายใน

1 การประกอบอาชีพ

ภูมิปัญญาเดิมไม่สามารถทำรายได้ที่เพียงพอ หรือเท่าทันโลกาพิวัฒน์ ทำให้คนรุ่นใหม่นิยมออกไปประกอบอาชีพอื่น

2 ขาดการต่อยอดทุนทางวัฒนธรรม

ด้วยศักยภาพของทุนทางวัฒนธรรม แต่ขาดการต่อยอด ทำให้คนรุ่นใหม่ไม่สนใจภูมิปัญญาดั้งเดิม เพราะกลัวว่าไม่สามารถใช้หาเลี้ยงชีพได้ในยุคปัจจุบัน

3 ภูมิปัญญาไม่ถูกจัดเก็บ

ภูมิปัญญาไม่มีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบ เน้นการถ่ายทอดแบบมุขปาฐะหรือฝึกฝนในครัวเรือน

“ คุณค่าไม่ถูกจดจำในคนรุ่นใหม่ ”

สาเหตุหลักที่ทำให้
ป่าชายเลนลดลง 18%
เครือข่ายคลองลดลง 50%

ปัจจัยภายนอก

1 การลงทุนของนายทุน

การแสวงหาผลประโยชน์ของนายทุน ทำให้วิถีชุมชนและทรัพยากรถูกใช้อย่างเกินขีดจำกัดเพื่อผลประโยชน์สูงที่สุด

2 ความรับผิดชอบต่อทรัพยากร

ความเสียหายทางทรัพยากรที่เกิดขึ้น กลายเป็นภาระที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน โดยไม่ได้รับการเยียวยาจากผู้ลงทุน

3 การพัฒนาที่ขาดวิสัยทัศน์

การพัฒนาจากหน่วยงานเน้นไปที่การแก้ปัญหาปลายเหตุ นอกจากจะเป็นเพียงการเลี้ยงไข้แล้ว ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน

“ การเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์อย่างไร้ความรับผิดชอบ ”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

01 Project Background
ที่มาและความสำคัญ

คุณค่าทางประวัติศาสตร์

ชุมชนมุสลิม เก่าแก่กว่า 150 ปี

ความเชื่อ ความเชี่ยวชาญในการตั้งถิ่นฐาน

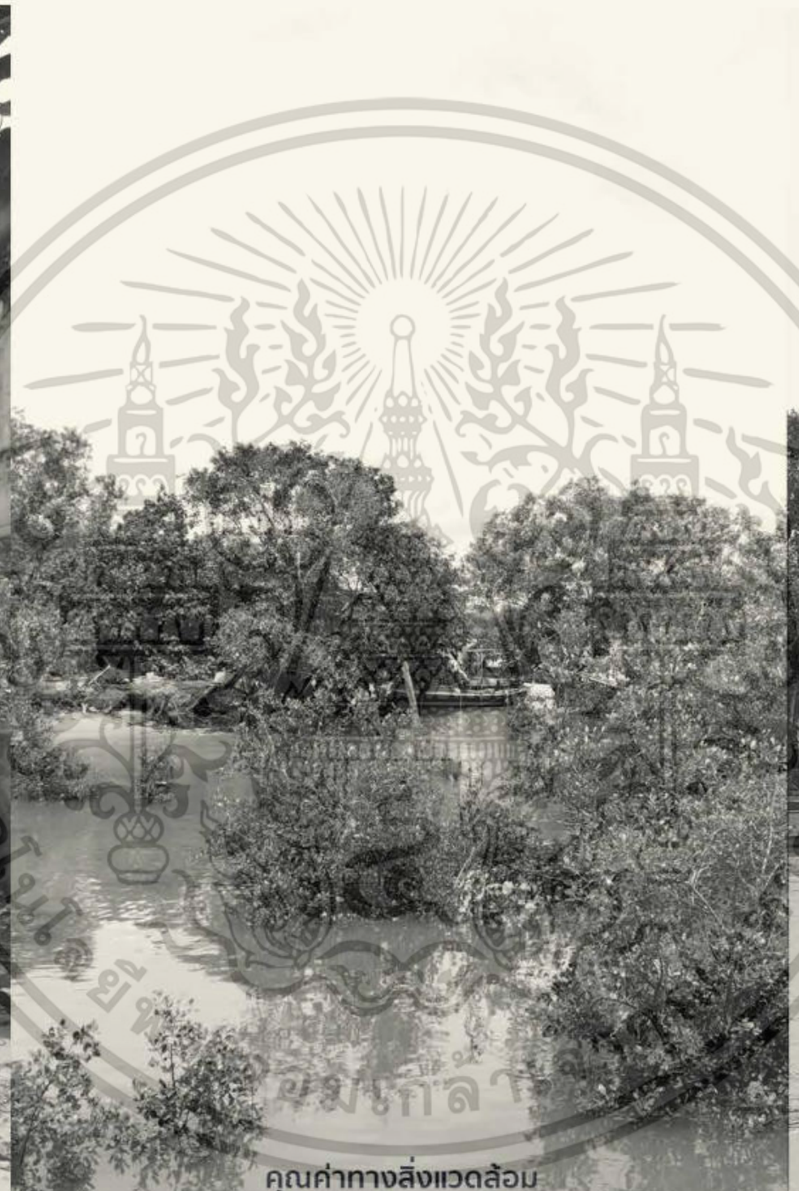

คุณค่าทางสิ่งแวดล้อม

พื้นที่ชุ่มน้ำ สำคัญระดับโลก

ความหลากหลาย ความมั่นคง

คุณค่าทางภูมิปัญญา

การดำรงชีวิตใน สภาพแวดล้อมที่จำกัด

ปัญญาที่เกิดจากประสบการณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

01 Objectives
วัตถุประสงค์โครงการ

Fading Homeland Value
คุณค่าที่ไม่ถูกจดจำ

Fading Local Wisdom
ภูมิปัญญาที่อาจสูญหาย

Exceeding the Resource
การใช้ทรัพยากรเกินขีดจำกัด

Lack of Culture Modulation
วัฒนธรรมที่ปรับตัวไม่ทัน

ศูนย์การเรียนรู้และส่งเสริมวิถีชุมชนเกาะกลาง
Koh Klang House of Local Wisdom

- เพื่อสร้างความตระหนักถึงคุณค่าวิถีชีวิต
- ดำรงไว้ซึ่งภูมิปัญญาเกาะกลาง
- สร้างพื้นที่สาธารณะเพื่อการเรียนรู้
- พัฒนาและต่อยอดทุนทางวัฒนธรรม

Vision ชุมชนที่อยู่ร่วมกับธรรมชาติบนพื้นฐานความรู้และภูมิปัญญา

01 Development Direction
แนวทางการพัฒนา

Solution Approach

HAND

การรักษาภูมิปัญญาพื้นบ้านให้เป็นระบบ
สร้างการเรียนรู้และปรับตัวสู่อนาคต

HEAD

พัฒนาต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมและสินค้า
ให้มีศักยภาพและมูลค่ามากขึ้น

HEART

สร้างความร่วมมือในชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

01 Project Partnership
ผู้สนับสนุน

Owner & Partnership

Airasia Journey D

สนับสนุนและประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการท่องเที่ยวชุมชน นอกจากนี้ยังพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว(ด้านภาษา)และให้นักออกแบบผลิตภัณฑ์ช่วยออกแบบผลิตภัณฑ์

กรมการข้าว

สนับสนุนการทำโรงสีข้าว พันธุ์ข้าว รวมถึงสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร

สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด

ส่งเสริมในเรื่องของการท่องเที่ยวชุมชน มาตรฐานของการเป็นโฮมสเตย์

กรมป่าไม้

วิจัยป่าชายเลนในพื้นที่ เพื่อการเปรียบเทียบของความสมบูรณ์ระหว่างการปลูกป่าทดแทนกับการเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

อบต.คลองประสงค์

สนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน และช่วยชุมชนดำเนินงาน

กลุ่มวิสาหกิจชุมชน

กลุ่มอาชีพต่างๆในเกาะกลาง และชาวบ้าน ดำเนินงานและเป็นกำลังสำคัญของโครงการ

ผลงาน

01 Scope, Procedure & Profits
ขอบเขต, ขั้นตอน และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

Scope of study
ขอบเขตเนื้อหา

1.ส่วนงานวิเคราะห์
- วิเคราะห์ข้อมูลระดับมหภาค (Macro scale)
- วิเคราะห์ข้อมูลระดับจุลภาค (Micro scale)
- วิเคราะห์โครงการและผู้ใช้งาน
- วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการออกแบบ

2.ส่วนงานออกแบบ
- แนวความคิดในงานออกแบ
- การวางผังโครงการ
- การออกแบบภูมิทัศน์
- การออกแบบพื้นที่กิจกรรม

Profits
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ความตระหนักในคุณค่าของวิถีชุมชน ทั้งแก่คนในชุมชนและบุคคลภายนอก
2. ศึกษาการพัฒนาพื้นที่สาธารณะด้วยแนวคิดการสะท้อนงานภูมิทัศน์ท้องถิ่น
3. เรียนรู้แนวทางในการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม

Proudly Community

Nature Conservation

Enhance Human being

Procedure
วิธีดำเนินงาน

1. ศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ ทั้งในด้านของปัญหาที่เกิดขึ้น ด้านของภูมิปัญญา และศักยภาพในการพัฒนา ทั้งในเชิงกายภาพและมิติสังคม
2. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับวิถีชีวิตชุมชนเกาะกลาง เพื่อนำไปสู่การคัดเลือกพื้นที่ออกแบบ และการกำหนดรายละเอียดโครงการ
3. ศึกษาข้อมูลเชิงกายภาพพื้นที่โครงการ และข้อมูลมิติสภาพสังคม รวมไปถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ
4. วิเคราะห์พื้นที่โครงการ
   - วิเคราะห์ที่ตั้งและการเข้าถึงพื้นที่โครงการ
   - วิเคราะห์สิ่งปลูกสร้าง และสาธารณูปโภคพื้นฐาน
   - วิเคราะห์ปัจจัยต่างๆที่มีผลกับการออกแบบ
   - วิเคราะห์ผู้ใช้งานของโครงการ ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก
   - วิเคราะห์ศักภาพและปัญหาของพื้นที่โครงการเพื่อต่อยอด
5. ศึกษากรณีศึกษาที่มีความคล้ายคลึงกัน
6. ศึกษาแนวทางที่ส่งเสริมงานออกแบบเพื่อให้เกิดลักษณะเฉพาะ
   - สถาปัตยกรรมท้องถิ่น
   - วัสดุและองค์ประกอบ
   - วัสดุพืชพรรณ
7. กำหนดแวทางและแนวคิดในงานออกแบบ
8. การออกแบบและพัฒนาโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

02 Knowledge and Information

ประมวลความรู้และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

02 Krabi Province Information
ประวัติและลักษณะทางกายภาพของจังหวัดกระบี่

History
ประวัติศาสตร์เมืองกระบี่

กระบี่ เป็นจังหวัดหนึ่งทางภาคใต้ ตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลอันดามัน จากหลักฐานทางโบราณคดีสันนิษฐานได้ว่า บริเวณเมืองกระบี่เคยเป็นแหล่งชุมชนโบราณก่อนประวัติศาสตร์ และต่อเนื่องมาจนถึงสมัยประวัติศาสตร์ กล่าวกันว่าดินแดนนี้แต่เดิมคือ เมืองบันไทยสมอ 1 ใน 12 เมืองนักษัตร ที่ใช้ตราลิงเป็นตราประจำเมืองขึ้นกับอาณาจักรนครศรีธรรมราช

จังหวัดกระบี่ ตั้งขั้นสมัยรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ในอดีตเป็นเพียงแขวงหนึ่งอยู่ในอำนาจปกครองและบังคับบัญชาของเมืองนครศรีธรรมราช เรียกว่า “แขวงเมืองปกาสัย” แต่ประมาณปี พ.ศ. 2415 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกฐานะขึ้นเป็นเมืองปกาสัย และพระราชทานนามว่า “เมืองกระบี่” เมื่อได้ประกาศตั้งขึ้นเป็นเมืองแล้ว โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งที่ทำการอยู่ที่ตำบลกระบี่ใหญ่ (บ้านตลาดเก่า) ในท้องที่อำเภอเมืองกระบี่ปัจจุบัน มีหลวงเทพเสนาเป็นเจ้าเมืองกระบี่คนแรก ต่อมาในปี พ.ศ. 2418 ได้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แยกเมืองกระบี่ออกจากการปกครองของเมืองนครศรีธรรมราช เป็นเมืองจัตวาขึ้นตรงต่อกรุงเทพฯ และในปี พ.ศ. 2443 สมัยพระยารัษฎานุประดิษฐ์ (คอซิมบี้ ณ ระนอง) เป็นสมุหเทศาภิบาลมณฑลภูเก็ต ได้พิจารณาเห็นว่า ศาลากลางจังหวัดที่บ้านตลาดเก่านั้น ไม่สะดวกต่อการคมนาคม เพราะสมัยนั้นต้องอาศัยเรือเป็นพาหนะ จึงย้ายมาที่ตั้งเมืองไปอยู่ตำบลปากน้ำ ซึ่งอยู่ใกล้ปากอ่าวเป็นร่องน้ำลึก เรือใหญ่สามารถเข้าเทียบท่าได้สะดวกทำให้เป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดจนถึงปัจจุบันนี้

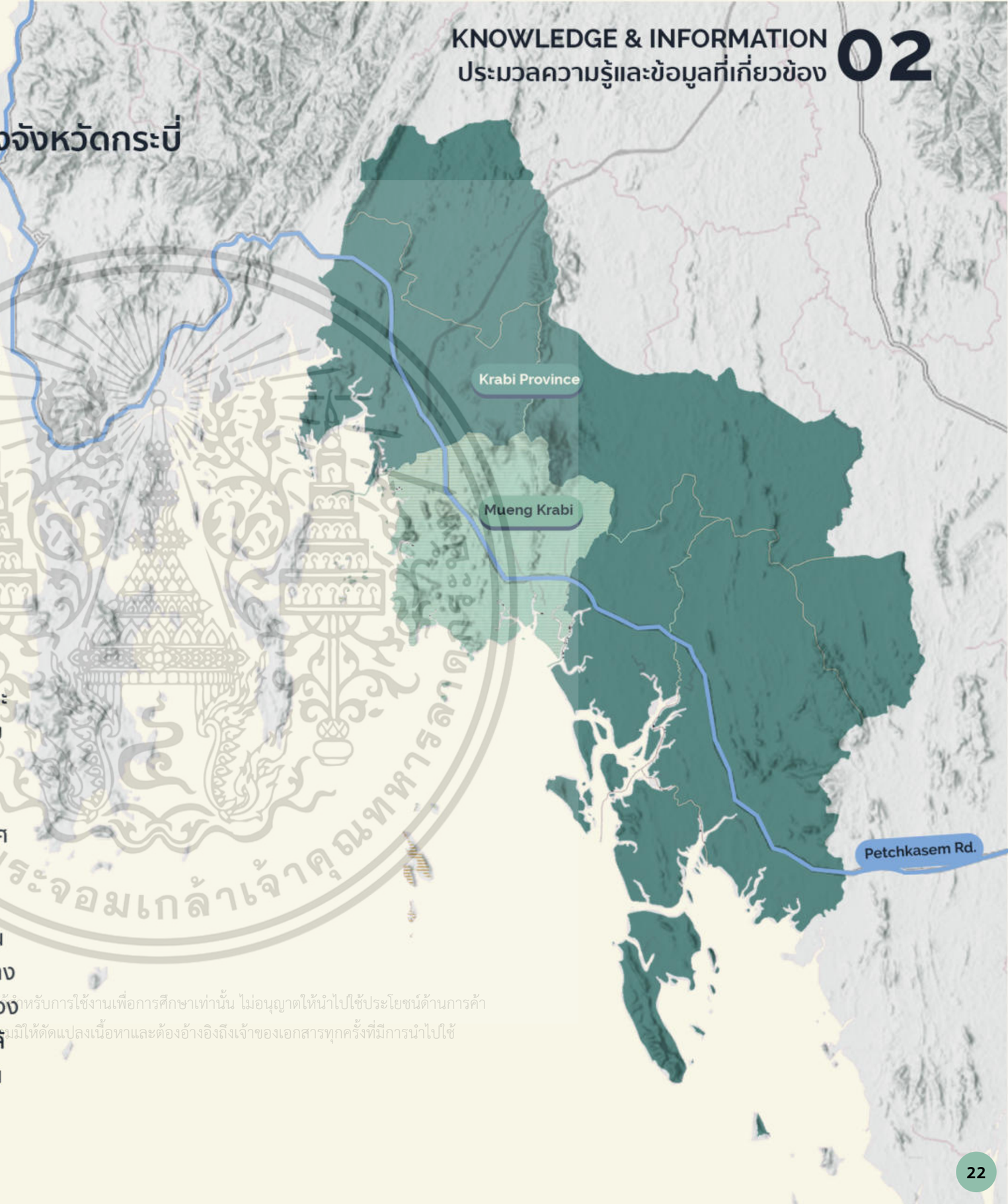

เอกสารนี้สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

02 Krabi Province Information
ประวัติและลักษณะทางกายภาพของจังหวัดกระบี่

Geography
ภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปของจังหวัดกระบี่ ทางตอนเหนือประกอบด้วยเทือกเขายาวทอดตัวไปในแนวเหนือใต้ สลับกับสภาพพื้นที่แบบลูกคลื่นลอนลาด และลอนชัน มีที่ราบชายฝั่งทะเลด้านตะวันตก บริเวณทางใต้มีสภาพภูมิอากาศเป็นภูเขากระจัดกระจาย สลับกับพื้นที่แบบลูกคลื่นส่วนบริเวณทางตอนใต้สุดและตะวันตกเฉียงใต้ มีสภาพพื้นที่เป็นแบบลูกคลื่นลอนลาดจนถึงค่อนข้างเรียบ และมีภูเขาสูงๆต่ำๆ สลับกันไป บริเวณด้านตะวันตกมีลักษณะ เป็นชายฝั่งติดกับทะเลอันดามันยาวประมาณ 160 กิโลเมตร. ประกอบด้วยหมู่เกาะน้อยใหญ่ประมาณ 130 เกาะ แต่เป็นเกาะที่มีประชากรอาศัยอยู่ประมาณ 13 เกาะ เกาะที่สำคัญได้แก่ เกาะลันตา เป็นที่ตั้งของอำเภอเกาะลันตา และเกาะพีพี ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอเมือง เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามติดอันดับของโลก บริเวณตัวเมืองมีแม่น้ำกระบี่ ยาวประมาณ 5 กิโลเมตร. ไหลผ่านลงสู่ทะเลอันดามัน ที่ ตำบลปากน้ำ นอกจากนี้ยังมีคลองปกาสัย คลองกระบี่ใหญ่ และคลองกระบี่น้อย ซึ่งมีต้นกำเนิดมาจากเทือกเขาพนมเบญจา เทือกเขาที่สูงที่สุดในจังหวัดกระบี่

- ทิศเหนือ จดจังหวัดพังงาและจังหวัดสุราษฎร์ธานีทางด้านอำเภอปลายพระยา และอำเภอเขาพนม
- ทิศใต้ จดจังหวัดตรังและทะเลอันดามันทางด้านอำเภอเกาะลันตา อำเภอเมืองกระบี่ และอำเภอเหนือคลอง
- ทิศตะวันออก จดจังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดตรังทางด้านอำเภอเขาพนม อำเภอคลองท่อม และอำเภอลำทับ
- ทิศตะวันตก จดจังหวัดพังงาและทะเลอันดามันทางด้านอำเภออ่าวลึก และอำเภอเมืองกระบี่

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

02 Krabi Role
บทบาทของกระบี่

เมืองท่องเที่ยวที่ทำรายได้อันดับ 4 ของประเทศ

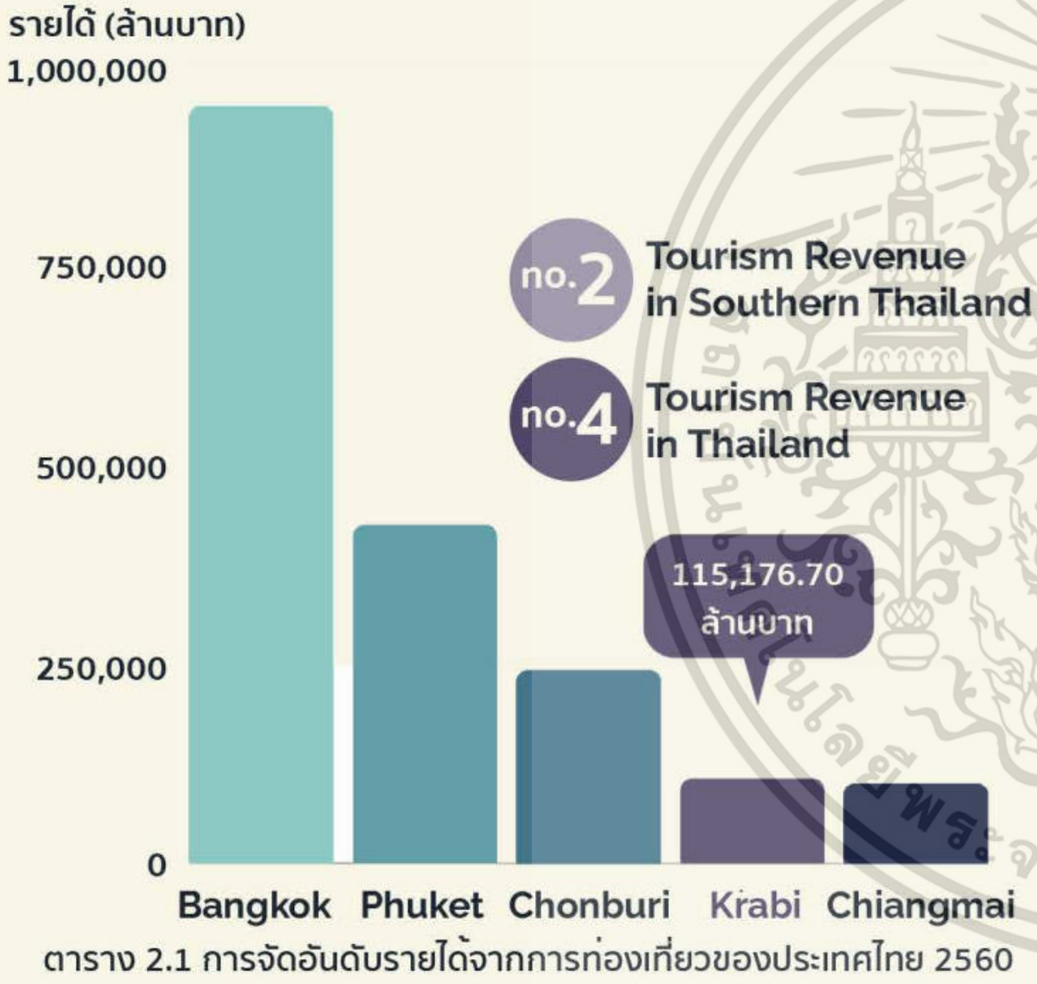

ตาราง 2.1 การจัดอันดับรายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศไทย 2560

no.2 Tourism Revenue in Southern Thailand

no.4 Tourism Revenue in Thailand

จังหวัดกระบี่สร้างรายได้จากการท่องเที่ยว จำนวน 115,176.70 ล้านบาท เป็นอันดับ 4 ของประเทศ และเป็นอันดับ 2 ของภาคใต้

อะไรทำให้กระบี่สามารถเป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ ?

ศักยภาพด้านทรัพยากร

กระบี่มีทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวหลายรูปแบบ

ทรัพยากรทางทะเล

ทรัพยากรพื้นที่ชุ่มน้ำ

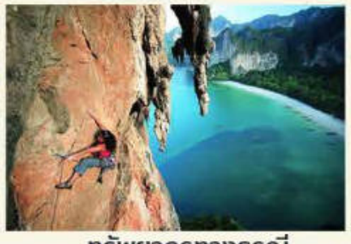
ทรัพยากรทางธรณี

ศักยภาพด้านวัฒนธรรม

มีการตั้งถิ่นฐานก่อนประวัติศาสตร์ เหลือร่องรอยอารยธรรมและวัฒนธรรมเข้มแข็ง

วิถีชุมชน

ร่องรอยอารยธรรม

ศิลปะวัฒนธรรม

ศักยภาพด้านการคมนาคม

มีสนามบินกระบี่ รองรับทั้งนักท่องเที่ยวไทยและต่างประเทศ และมีข่ายคมนาคมย่อยที่ครอบคลุม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

02 Related Development Plan
แผนพัฒนาที่เกี่ยวข้อง

แผนพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนจังหวัดกระบี่

การท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรมของชุมชน กำหนดทิศทางโดยชุมชน จัดการโดยชุมชน เพื่อชุมชน และชุมชนมีบทบาทเป็นเจ้าของในการจัดการดูแล เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยววิถีชุมชนและการมีส่วนร่วมแก่คนในชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกให้พร้อมรองรับการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างมูลค่าเพิ่มให้การท่องเที่ยวของชุมชน โดยการตลาด ประชาสัมพันธ์ และ การยกระดับสินค้าและบริการของชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ รักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนให้มีความอุดมสมบูรณ์ และอนุรักษ์วัฒนธรรมประจำถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ สร้างกลไกการพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนให้มีความเข้มแข็ง

Economics

สร้างมูลค่าเพิ่ม
พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
โครงสร้างพื้นฐาน

Social

สร้างองค์ความรู้
อนุรักษ์วัฒนธรรมถิ่น
สร้างกลไกการพัฒนา

Environment

รักษาและฟื้นฟูทรัพยากร

การท่องเที่ยววิถีชุมชนในอำเภอเมือง

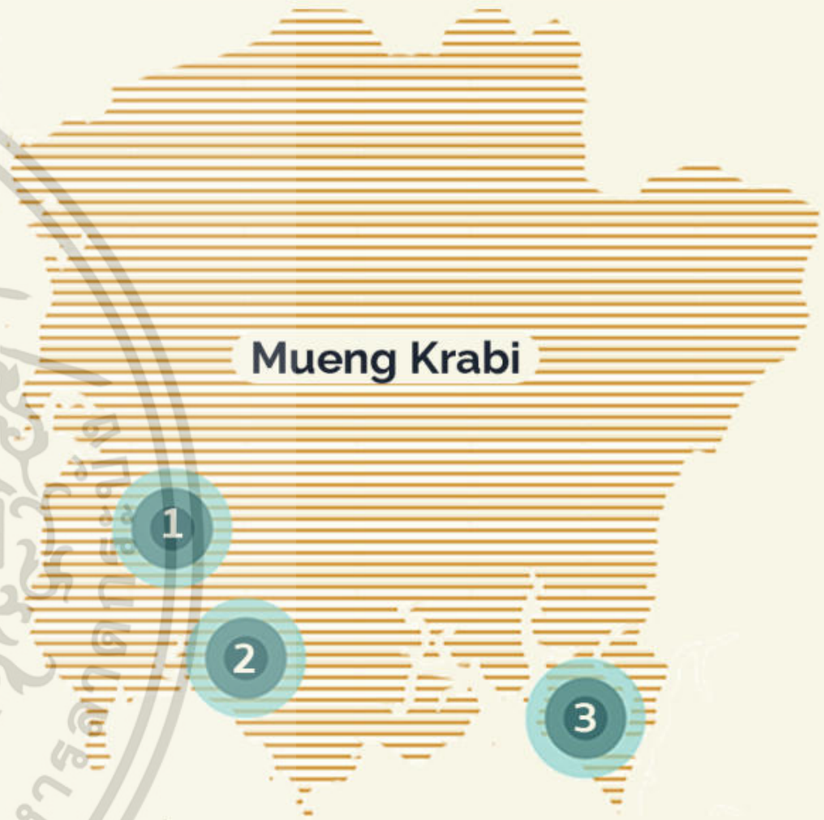

อำเภอเมืองกระบี่ มีศักยภาพด้านการคมนาคมและการเข้าถึงมากที่สุดภายในจังหวัด ด้วยทั้งเป็นศูนย์กลางการพัฒนา และศูนย์กลางการคมนาคม ทั้งสนามบินและบขส.

แม้จะเป็นเขตเศรษฐกิจที่สำคัญของกระบี่ แต่ยังคงมีชุมชนดั้งเดิมที่คงวิถีไว้ 3 ชุมชน

1. ชุมชนบ้านเขากลม
2. ชุมชนบ้านนาตีน
3. ชุมชนบ้านเกาะกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

02 Macro Scale Site Selected
การคัดเลือกพื้นที่ศึกษาระดับมหภาค

ชุมชนบ้านเขากลม

ตำบลหนองทะเล อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

จุดเด่น : เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระดับประเทศ มีกลุ่มศึกษาดูงานเข้ามาเยี่ยมชมศึกษาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี

Accessibility	●●●○○
Settlement	●●○○○
Nature resource	●○○○○
Tourism Potential	●●●○○

ชุมชนบ้านนาตีน

ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

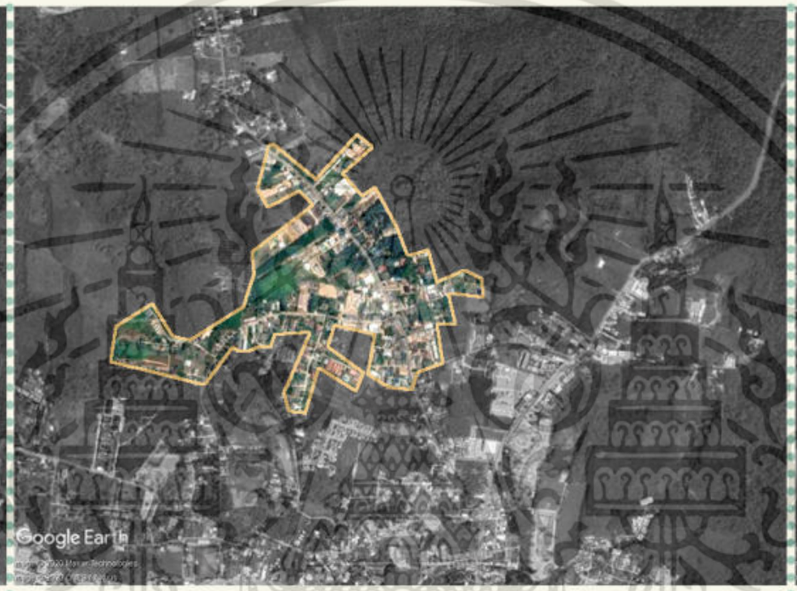

จุดเด่น : เป็นชุมชนในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้หาซื้องานศิลปะ หัตถกรรมของฝาก และเรียนรู้ภูมิปัญญาในการผลิต เป็นแหล่งท่องเที่ยววิถีชีวิตท่ามกลางศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลของจังหวัด

Accessibility	●●●○○
Settlement	●●●○○
Nature resource	●●●○○
Tourism Potential	●●●●○

ชุมชนบ้านเกาะกลาง

ตำบลคลองประสงค์ อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

จุดเด่น : เป็นชุมชนท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นของวิถีชีวิตที่เรียบง่ายของชุมชนมุสลิมบนเกาะกลางแม่น้ำที่เงียบสงบ มีป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์ และมีภูมิทัศน์และบรรยากาศของชุมชนที่สวยงามแบบเงียบสงบ ในรูปแบบการท่องเที่ยว Slow Tourism

• ด้วยภูมิประเทศที่เป็นเกาะทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและวิถีชีวิตยังดำเนินแบบชนบทที่ค่อนข้างชัดเจนกว่าชุมชนอื่น

Accessibility	●●●●○
Settlement	●●●●●
Nature resource	●●●●○
Tourism Potential	●●●●○

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

02 Macro Scale Site Scope
ขอบเขตพื้นที่ศึกษาระดับมหภาค

Vision Scope
พื้นที่ตั้งโครงการระดับ Vision

พื้นที่ตั้ง : มีสภาพพื้นที่เป็นเกาะ ตั้งอยู่ฝั่งซ้ายของแม่น้ำกระบี่หรือทางฝั่งตะวันออกของเทศบาลเมือง ทิศใต้อยู่ติดปากอ่าว ส่วนทิศตะวันออกติดเขตตำบลเหนือคลองโดยมีลำคลองไม้ไผ่และคลองเขม้าเป็นเส้นทางแบ่งเขตแดน ด้านทิศเหนือเท่านั้นที่ไม่มีลำคลองและอยู่ติดเขตตำบลกระบี่น้อย ทั้งเกาะมีเนื้อที่ประมาณ 26 ตร.กม.

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บริหารจัดการในระดับท้องถิ่น

ดำเนินการจัดการทรัพยากรในพื้นที่

สนับสนุนสินค้าชุมชน

ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาอาชีพที่เกี่ยวกับการประมง

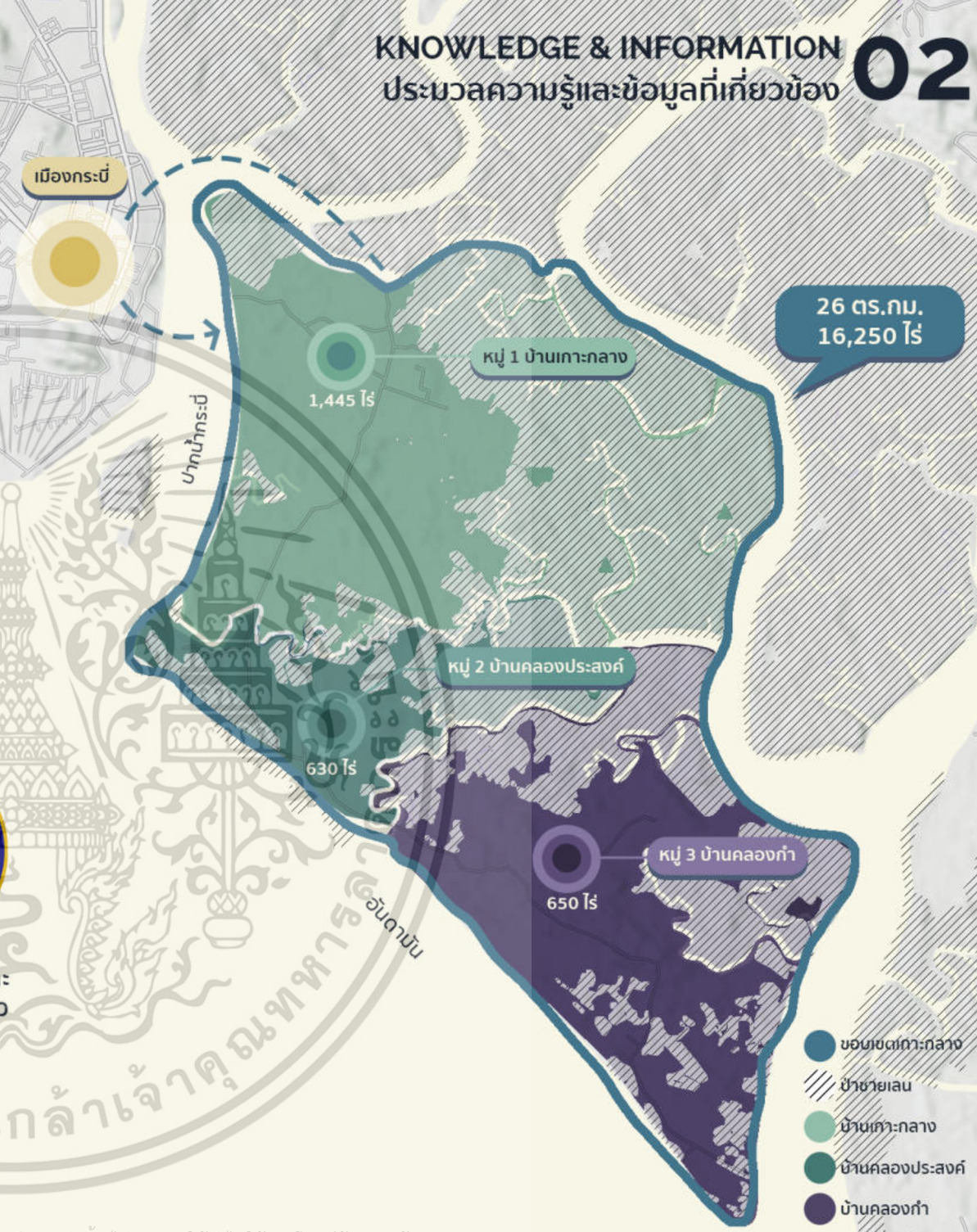

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

02 KohKlang Community History
ประวัติศาสตร์ชุมชนเกาะกลาง

King Rama V | King Rama VI | King Rama VII | King Rama VIII | King Rama IX - Present

2415 -2420

กระบี่สร้างเมืองใหม่

กระบี่ถูกจัดตั้งเป็นจังหวัดในสมัยรัชกาลที่ 5 มีบทบาทเป็นแหล่งค้าช้างแก่ชาวต่างประเทศภาคตะวันตก ต่อม้าย้ายศูนย์กลางจังหวัดมาที่ตำบลปากน้ำเพื่อความสะดวกแก่การเทียบเรือ

2480 - 2535

กำเนิดชุมชน

ด้วยทำเลที่ติดปากแม่น้ำทำให้เกิดชุมชนขึ้นหลายแห่ง ไม่ว่าจะเป็นชาวจีน ชาวไทย หรือชาวเลมุสลิม ที่มีความเป็นอยู่สัมพันธ์กับทะเล ทำให้ตั้งถิ่นฐานอาศัยบนพื้นที่เกาะ

- ชุมชนเกาะกลาง พ.ศ. 2410
- ชุมชนคลองประสงค์ พ.ศ. 2483
- ชุมชนคลองกำ พ.ศ. 2525

2535 - 2540

ทรัพยากรเสื่อมโทรม

ด้วยการขยายตัวของเมือง แผนเปิดการท่องเที่ยว และสัมปทานบ่อกุ้ง ทำให้เกิดการหลั่งไหลของนายทุนที่เข้ามาแสวงหาผลประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้พื้นที่ป่าชายเลนลดลงถึง 18% และคลองลดลง 50 %

2543 - ปัจจุบัน

อนุสัญญา Ramzar site

จากความเสื่อมโทรมของทรัพยากรซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของชุมชน ไม่ว่าจะเป็นด้านประมง หรือความมั่นคงของชายฝั่ง ทำให้ชุมชนเริ่มตื่นตัวและร่วมมือกันแก้ไขปัญหา เพื่ออนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำและความหลากหลายทางชีวภาพไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

02 KohKlang Population
ประชากรชุมชนเกาะกลาง

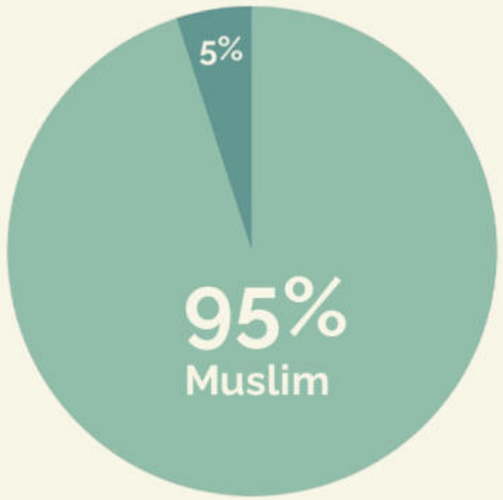

Race and Religious

มุสลิม

ชาวเลอพยพจากไทรบุรี (มาเลเซีย) เข้ามาตั้งถิ่นฐานนานกว่า150 ปี และยังคงประกอบอาชีพประมงพื้นบ้านตามบรรพบุรุษ

พุทธ

สันนิษฐานว่าพยพจากเพชรบุรีและประจวบคีรีขันท์จากอาชีพประมง

Career

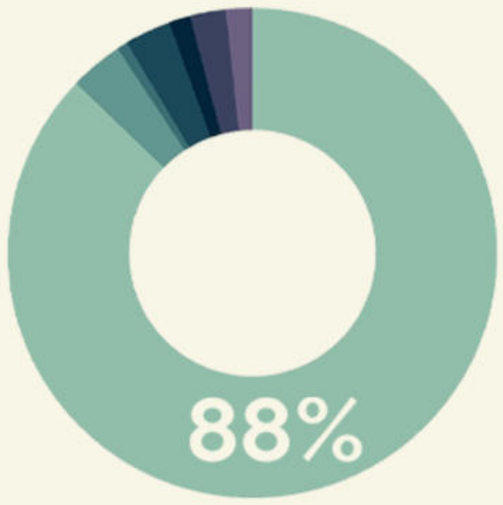

- 88% ประมงพื้นบ้าน
- 2.4% ผ้าปาเต๊ะ
- 3.1% ทำนา
- 3.5% กระชังปลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของผลงานทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

02 KohKlang Festival Calendar
ปฏิทินเทศกาลเกาะกลาง

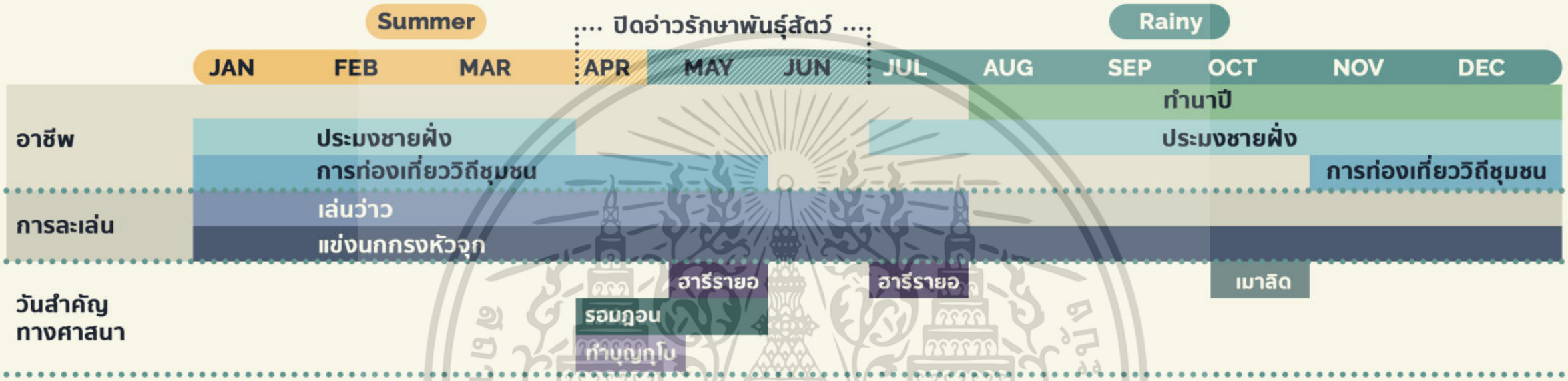

ฮารีรายอ

เป็นวันเฉลิมฉลองเทศกาลวันขึ้นปีใหม่ของชาวมุสลิม โดยก่อนวันงานชาวมุสลิมจะออกมาจับจ่าย ซื้อของ เสื้อผ้า และหมวกกะปิเยาะ เพื่อเตรียมต้อนรับเทศกาลฮารีรายอกันอย่างคึกคัก และในวันดังกล่าว ชาวมุสลิมจะไปเยี่ยมเยียนพ่อแม่ ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน เพื่ออภัยต่อกันในสิ่งที่ผ่านมา มีการแสดงออกด้วยการสวมกอด การจูบมือ การหอมแก้มทั้งสองของพ่อแม่ เป็นการแสดงความรัก ลูกหลานที่อยู่ต่างภูมิลำเนาต่าง กลับบ้าน เมื่อมาขออภัยและอำนวยพรให้พ่อแม่ ทุกครัวเรือนจะมีความอบอุ่นไปด้วยบรรดาลูก ๆ หลาน ๆ กลับบ้านโดยพร้อมเพรียง

เมาลิด

ปีนวันแห่งการการย่อย่องวันเกิดของท่านศาสดามุฮัมหมัด (ซ.ล) โดยจะมีการดำเนิน
ตามการปฏิบัติในวันเกิดของท่าน คือ การถือศีลอดในวันจันทร์ , การมีความรักต่อท่านร่อซูล (ซ.ล.) เพราะการมีความรักต่อท่านร่อซูล นั้นคือสิ่งที่แสดงถึงการมีอีมานของเขา , การกล่าวซอลาวาตต่อท่านนบี (ซ.ล.) ส่วนหนึ่งจากการให้เกียรติยกย่องและมีความรักต่อท่านนบี คือ การกล่าวซอลาวาตต่อท่านนบี (ซ.ล.) , การปฏิบัติตามคำสั่งใช้และการละเว้นที่จะปฏิบัติตามคำสั่งห้ามของท่านนบี , ดำเนินตามแบบอย่างของท่านนบี (ซ.ล.)

รอมฎอน

เป็นเดือนศักดิ์สิทธ ถือเป็นเดือนแห่งการอุทิศร่างกายและจิตวิญญาณให้แก่พระผู้เป็นเจ้า การถือศีลอดในเดือนรอมฎอนมีจุดประสงค์เพื่อให้อิสลามิกชนได้ตระหนักรู้ถึงความยากลำบาก ได้เรียนรู้อุปสรรคต่างๆในการดำเนินชีวิต การถือศีลอดจึงเป็นการปฏิบัติศาสนกิจเพื่อให้รู้จักอดทนอดกลั้นต่อความทุกข์ยากต่างๆ ด้วยความเพียรและสติปัญญา การถือศีลอดจึงเป็นการขัดเกลาจิตใจให้อิสลามิกชนเป็นผู้มีสติหนักแน่น อดทนต่อความหิวโหย อดทนต่อความโกรธ ไม่ปล่อยจิตใจไหลไปตามสิ่งเย้ายวนอารมณ์

ทำบุญกุโบ

เป็นงานเพื่อรำลึกถึงบรรพบุรุษ ก่อนวันงานชาวบ้านจะเตรียมอาหาร ช่วยกันทำความสะอาดและถางหญ้าบริเวณหลุมฝังศพบรรพบุรุษ ในเช้าวันงานชาวบ้านจะมารวมตัวกันที่ศาลากุโบ ตัวแทนผู้อาวุโสของชุมชนอ่านอัลกุรอานและละหมาดที่หลุมฝังศพบรรพบุรุษ

เอกสารนี้สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

02 Agriculture Knowledge : Rice
ภูมิปัญญาด้านเกษตรกรรม : ข้าว

“อู่ข้าว”

นาผืนสุดท้ายของตำบลคลองประสงค์

ด้วยสภาพอากาศของภาคใต้ที่เหมาะสม จึงทำให้เกษตรกรภาคใต้นิยมปลูกพืชเศรษฐกิจอย่างปาล์มน้ำมัน และยางพารา ระบบทุนนิยมทำให้มรดกเกษตรกรรมอื่นๆถูกลดทอนบทบาทและคุณค่าลง

เกาะกลาง จึงเป็นนาผืนสุดท้ายของตำบลคลองประสงค์ ด้วยลักษณะทางภูมิศาสตร์เป็นเกาะ มีพื้นที่ราบ การทำนาเพื่อปลูกข้าวไว้กินเองจึงเป็นเรื่องราววิถีชีวิตของที่นี่ พร้อมๆ กับการทำประมงเพื่อดำรงชีพ

เนื่องจากล้อมรอบด้วยทะเล น้ำจืดในการทำนาจึงต้องอาศัยหยาดน้ำฟ้าตามฤดูกาล (นาปี) เมื่อน้ำจืดผสมกับน้ำเค็มในดินจึงทำให้ข้าวที่เกาะกลางมีรสชาติที่เป็นเอกลักษณ์

พันธุ์ข้าวพื้นบ้าน • ข้าวนางพญา • ข้าวลูกหมี • ข้าวยาคู

เป็นข้าวพันธุ์หนักต้องใช้เวลาในการปลูกจนถึงเก็บเกี่ยวผลผลิตนาน 6 เดือน และผลผลิตต่อไร่ก็ได้จำนวนไม่มาก ราคาสู้ข้าวจากภาคอื่นไม่ได้

พันธุ์ข้าวปัจจุบัน • ข้าวสังข์หยด

เป็นข้าวพันธุ์เบาใช้เวลาแค่ 4 เดือน ความเสี่ยงต่อข้าวเสียหายน้อย เนื่องจากระยะเวลาจนถึงเวลาเก็บเกี่ยวสั้น อีกอย่างหนึ่งที่เป็นแรงจูงใจเนื่องจากราคาขายข้าวสังข์หยดได้ราคาดี

▼ภาพภูมิทัศน์การทำนาที่เกาะกลาง ต.คลองประสงค์ จ.กระบี่

โครงการจัดทำหนังสือเพื่อการเรียนการสอนตามแนวพระราชดำริ ห้ามจำหน่าย

02 Agriculture Knowledge : Rice
ภูมิปัญญาด้านเกษตรกรรม : ข้าว

“อู่ข้าว”

นาผืนสุดท้ายของตำบลคลองประสงค์

การทำนาที่เกาะกลาง จะทำนาปีเท่านั้น (ฤดูฝน) เนื่องจากไม่มีระบบชลประทาน จึงต้องอาศัยน้ำจืดจากฝนเพียงอย่างเดียว

“ ปลูกวันแม่ เกี่ยววันพ่อ ”

เป็นวิธีการจำช่วงเวลาทำนาแบบคนเกาะกลาง

นาปี คือนาข้าวที่ทำในระหว่างเดือนเมษายนจนถึงเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูการทำนาปรกติ พันธุ์ข้าวนาปีจะออกดอกตามวันและเดือนที่ค่อนข้างตายตัว ไม่ว่าจะตกกล้าในเดือนเมษายน พฤษภาคม มิถุนายน กรกฎาคม หรือสิงหาคม เมื่อถึงวันที่จะออกดอกก็ออกพร้อมกันหมด เนื่องจากช่วงของแสงต่อวันบังคับ ตามปรกติจะแบ่งวันหนึ่งออกเป็น กลางวัน 12 ชั่วโมง กลางคืน 12 ชั่วโมง แต่เนื่องจากการหมุนรอบตัวเองของโลก จึงทำให้แต่ละส่วนของ โลกได้รับแสงอาทิตย์ในแต่ละวันไม่เท่ากัน ทำให้เมื่อช่วงของวันยาวขึ้นข้าวก็จะเจริญเติบโตทางลำต้น ไม่ออกรวง หรือถ้าออกรวงได้ก็ไม่พร้อมกันในต้นเดียว บางรวงก็แก่โน้มลง บางรวงก็เพิ่งตั้งท้อง จนเมื่อช่วงของวันเริ่มสั้นลง ข้าวพวกนี้จะเจริญทางพันธุ์ (ออกรวง) ดังนั้นการทำนาล่า เช่น ปักดำในเดือนตุลาคม ต้นข้าวจะเตี้ย แตกกอน้อย รวงเล็ก เพราะยังไม่ทันเจริญทางลำต้นก็ต้องมาเจริญทางพันธุ์ นั่นคือ วันสั้นยาวมีผลต่อการออกรวงของข้าว ข้าวประเภทนี้จึงเรียกว่า “ข้าวนาปี” หรือ “ข้าวไวแสง” ซึ่งเป็นข้าวที่ออกตามฤดูกาล

ระหว่างรอฤดูกาลทำนา คนในชุมชนจึงนิยมปลูกพืชสวนชนิดอื่นแทรกตามท้องนา เพื่อทำรายได้ระหว่างที่นาแห้ง เช่น สวนกล้วย สวนมะพร้าว หรือไม้ผลอื่นๆ

นอกจากนี้ ระหว่างที่นาแห้งหรือหลังเก็บเกี่ยวข้าวแล้ว คนในชุมชนยังใช้นาเป็นพื้นที่นันทนาการ จัดกิจกรรมแข่งว่าว แข่งนก หรือเล่นฟุตบอล ทำให้เกิด Seasonal Landscape อีกด้วย

In-season Landscape

การปลูกพืชสวนแทรก

Off-season Landscape

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของผลงานทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

02 Agriculture Knowledge : Rice
ภูมิปัญญาด้านเกษตรกรรม : ข้าว

“อู่ข้าว”

นาผืนสุดท้ายของตำบลคลองประสงค์

แม้ในปัจจุบันการทำนาที่เกาะกลางจะมีเครื่องทุ่นแรงไม่น้อย แต่ก็ยังมีการอนุรักษ์ขั้นตอนและกระบวนการแปรรูปข้าวแบบดั้งเดิมไว้

แกะเก็บข้าว

เพราะภูมิประเทศของภาคใต้เป็นที่ราบแคบ ปลูกข้าวได้ครั้งละไม่มาก และพันธุ์ข้าวท้องถิ่นมีลำต้นสูง เมื่อรวงข้าวสุกต้นข้าวจะล้มราบลงกับพื้นและมักสุกไม่พร้อมกันทั้งแปลง การใช้แกะเก็บที่ละรวงจึงสะดวกกว่าเครื่องมืออื่น
ในปัจจุบันชาวนาที่เกาะกลางยังใช้การเก็บเกี่ยวด้วยมืออยู่ เนื่องจากเกาะมีขนาดเล็ก ไม่มีรถเกี่ยวข้าว ทำให้ชุมชนยังใช้วิธีดั้งเดิม

ครกสีข้าว

เป็นภูมิปัญญาที่เรียบง่าย เพียงลานให้มีส่วนที่ใส่ข้าวเปลือกอยู่ด้านบน และส่วนที่รองรับข้าวที่ผ่านการสีอยู่ด้านล่าง มีคันโยกสำหรับหมุนฟันบดด้านบนเพื่อขัดเปลือกข้าวให้กระเทาะและไหลลงมาด้านล่าง กลไกดังกล่าวถือเป็นต้นแบบในการทำเครื่องสีข้าวในปัจจุบัน

ขั้นตอนการผลิตข้าวสาร

1.เกี่ยวข้าวด้วยเครื่องมือพื้นบ้าน (แกะเก็บข้าว)

2.นวดข้าว และตากแดดเพื่อไล่ความชื้น

3.นำข้าวเปลือกมาสีแยกแกลบด้วยครกสีข้าว

4.ฝัดข้าวด้วยกระด้ง เพื่อแยกเศษและสิ่งสกปรก

5.ตำข้าวเพื่อให้ได้ข้าวสาร

6.บรรจุหรือเก็บ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษา ห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของผลงานทุกครั้ง
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของผลงานทุกครั้ง

02 Agriculture Knowledge : Rice
ภูมิปัญญาด้านเกษตรกรรม : ข้าว

“อู่ข้าว”

นาผืนสุดท้ายของตำบลคลองประสงค์

การทำนาของที่นี่เป็นแบบวิถีธรรมชาติตามแบบเก่าที่หลังจากเก็บเกี่ยวแล้ว ก็จะปล่อยให้ควายซึ่งเป็นสัตว์เลี้ยงอนุรักษ์ของเกาะเข้ามากิน ถ่ายใส่ ย่ำแปลงนา ตามแบบวิถีชาวบ้านเก่าๆ

ความเชื่อของชาวนาที่นี่จะไม่ทำนาในวันอังคารและวันเสาร์ ส่วนใหญ่จะเริ่มในวันพุธ โดยถือว่า วันอังคารและวันเสาร์เป็นวันของควาย ซึ่งถ้าปลูกในวันดังกล่าวข้าวจะถูกควายเหยียบย่ำกัดกินต้นข้าวจนเสียหายหมด

โดยทั่วไปแล้ว ชาวไทยมุสลิมมักจะเลี้ยงวัว แต่ที่เกาะกลางทำไมเลี้ยงควาย ?

ความเชื่ออีกอย่างซึ่งสอดคล้องกับสภาพดินฟ้าอากาศที่นี่คือ เชื่อว่า ”ควายทำด้วยขี้ผึ้ง วัวทำด้วยดินเหนียว” เพราะที่นี่น้ำจะท่วมบ่อย ฝนไม่ค่อยแล้ง พื้นที่ก็จะเฉอะแฉะ ควายชอบน้ำพื้นที่เป็นเทือกเป็นเลนก็อยู่ได้ นิสัยควายชอบน้ำมากกว่าแดดเหมือนขี้ผึ้งโดนแดดจะละลายแต่โดนน้ำจะแข็งตัว ส่วนวัวไม่ชอบพื้นที่เฉอะแฉะชอบที่แห้งเหมือนดินเหนียวถ้าโดนน้ำจะละลาย โดนแดดจะแข็ง จึงเป็นที่มาของคำกล่าวนี้ ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบเพราะวัวจะเลี้ยงยากบนพื้นที่เฉอะแฉะ แต่ควายจะเลี้ยงในนาได้ง่ายกว่า

ข้าวสังข์หยดของเกาะกลางมีผลผลิตต่อไร่ 450 กิโลกรัม ส่วนหนึ่งได้เก็บไว้สำหรับกินเอง ส่วนที่เหลือจึงจะขาย

การทำปศุสัตว์ที่เหมาะสมกับสภาพอากาศ ▶

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิ

02 Agriculture Knowledge : Rice
ภูมิปัญญาด้านเกษตรกรรม : ข้าว

ข้อมูลทางพฤกษศาสตร์

ชื่อพันธุ์ สังข์หยดพัทลุง (Sang Yod Phattalung)

ชื่อวิทยาศาสตร์ Oryza sativa L.

ชื่อวงศ์ Gramineae

ชนิด ข้าวเจ้า

ประวัติพันธุ์

เป็นพันธุ์ข้าวพื้นเมืองที่ปลูกดั้งเดิมในจังหวัดพัทลุง ในฤดูนาปี พ.ศ. 2531/32 ได้เริ่มคัดเลือกพันธุ์สังข์หยด (KGTC82239) จากแหล่งเก็บตำบลท่ามะเดื่อ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง หนึ่งในสามแหล่งของข้าวสังข์หยดในจังหวัด ซึ่งมีความแปรปรวนในลักษณะทางพันธุกรรมของประชากรที่เก็บ ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุงคัดเลือกได้สายพันธุ์บริสุทธิ์ มีความสูงของลำต้นสม่ำเสมอ เก็บเกี่ยวได้พร้อมกัน มีคุณภาพเมล็ดดีสม่ำเสมอ โดยคัดเลือกแบบหมู่ (mass selection) ในลักษณะดังกล่าว จำนวน 4 ชั่วอายุ จนได้สายพันธุ์สังข์หยด (KGTC82239-2) เป็นสายพันธุ์บริสุทธิ์ เมื่อ พ.ศ. 2543 มีลักษณะดีกว่าสายพันธุ์เดิมในลักษณะความสม่ำเสมอในการสุกแก่

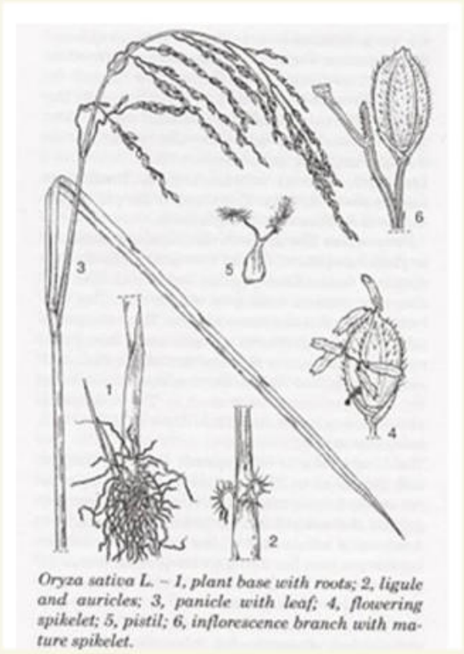

Oryza sativa L. – 1, plant base with roots; 2, ligule and auricles; 3, panicle with leaf; 4, flowering spikelet; 5, pistil; 6, inflorescence branch with mature spikelet.

ภาพวาดแสดงลักษณะส่วนต่างๆ ของข้าว (Oryza sativa)
1. ส่วนโคนของลำต้นที่มีรากเจริญออกมา
2. ลิ้นใบ(ligule) และเขี้ยวใบ(auricle)
3. ช่อดอกแบบแยกแขนง(panicle)
4. ดอกย่อย
5. ส่วนของเกสรเพศเมีย
6. ช่อดอกที่ดอกย่อยพัฒนาเป็นผลแก่แล้ว
(Vergara and Datta, 1996)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ราก

เป็นส่วนที่อยู่ใต้ผิวดิน ใช้ยึดลำต้นกับดิน เพื่อไม่ให้ต้นล้ม แต่บางครั้งก็มีรากพิเศษเกิดขึ้นที่ข้อ ซึ่งอยู่เหนือพื้นดินด้วย ต้นข้าวไม่มีรากแก้ว แต่มีราก ฝอยแตกแขนงกระจายอยู่ใต้ผิวดิน

ลำต้น

มีลักษณะเป็นโพรงตรงกลางและแบ่งออกเป็นปล้องๆ โดยมีข้อกั้นระหว่างปล้อง ความยาวของปล้องนั้นแตกต่างกัน จำนวนปล้องจะเท่ากับจำนวนใบของต้นข้าว ปกติมีประมาณ 20-25 ปล้อง

ใบ

ประกอบด้วย กาบใบและแผ่นใบ กาบใบ คือ ส่วนที่ติดอยู่กับข้อของลำต้น และห่อหุ้มต้นข้าวไว้ แผ่นใบ คือ ส่วนที่อยู่เหนือ ข้อต่อของใบ มีลักษณะเป็นแผ่นแบนบางๆ พันธุ์ข้าวแต่ละพันธุ์จะมีความยาว ความกว้าง รูปร่าง สีของใบ ตลอดถึงการทำมุมของใบกับลำต้นไม่เหมือนกัน

รวงข้าว (panicle)

หมายถึง ช่อดอกของข้าว (inflorescence) ซึ่งเกิดขึ้นที่ข้อของปล้องอันสุดท้ายของต้นข้าว ระยะระหว่างข้ออันบนของปล้องอันสุดท้าย กับข้อต่อของใบธง เรียกว่า คอรวง ดังนั้น คอรวงจะสั้นหรือยาว ย่อมขึ้นอยู่กับระยะระหว่างข้ออันบนของปล้องสุดท้ายกับข้อต่อ ของใบธง

ดอกข้าว

หมายถึง ส่วนที่เกสรตัวผู้และเกสรตัวเมียสำหรับผสมพันธุ์ ดอกข้าวประกอบด้วยเปลือกนอกใหญ่สองแผ่นประสานกัน เพื่อห่อ หุ้มส่วนที่อยู่ภายในไว้ เปลือกนอกใหญ่แผ่นนอก เรียกว่า เลมมา (lemma) ส่วนเปลือกนอกใหญ่แผ่นใน เรียกว่า พาเลีย (palea) ทั้งสองเปลือกนี้ ภายนอกของมันอาจมีขนหรือไม่มีขนก็ได้

เมล็ดข้าว

หมายถึง ส่วนที่เป็นแป้งที่เรียกว่า เอ็นโดสเปิร์ม (endosperm) และส่วนที่เป็นคัพภะ ซึ่งห่อหุ้มไว้โดยเปลือกนอกใหญ่สองแผ่น เอ็นโดสเปิร์มเป็นแป้งที่เราบริโภค คัพภะเป็นส่วนที่มีชีวิตและงอกออกมาเป็นต้นข้าวเมื่อเอาไปเพาะ

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา

02 Fishery Knowledge
ภูมิปัญญาด้านประมง

“อู่น้ำ”

ประมงพื้นบ้าน (Artisanal Fisheries)

คือ การประมงเพื่อยังชีพหรือประมงขนาดเล็ก โดยทั่วไปใช้เรือขนาดเล็ก เช่น เรือพื้นบ้าน เป็นต้น ปัจจุบันส่วนใหญ่จะติดเครื่องยนต์เข้าไปด้วย ทำการประมงโดยใช้เครื่องมือประมง เช่น แหหรือเบ็ดแบบง่ายๆ ประมงพื้นบ้านเป็นการประมงเพื่อยังชีพ หาอาหาร สร้างรายได้ และก่อให้เกิดการสร้างงานในท้องถิ่น ซึ่งปริมาณการจับสัตว์น้ำจากการทำประมงพื้นบ้านคิดเป็นร้อยละ 10 จากปริมาณผลผลิตสัตว์น้ำจากการประมงทะเลทั้งหมด

การทำประมงพื้นบ้านที่เกาะกลางมีรูปแบบของเครื่องมือประมงที่แตกต่างกันตามลักษณะภูมิศาสตร์แต่ละที่ ทำให้เกิดภูมิปัญญาเครื่องมือประมงและภูมิปัญญาที่เป็นนามธรรมอย่างการเรียนรู้เสียงสัตว์น้ำ การสังเกตุน้ำขึ้น-น้ำลง และการสังเกตุพฤติกรรมสัตว์น้ำ

ประมงปากแม่น้ำ

ประมงชายคลอง

ประมงชายฝั่ง

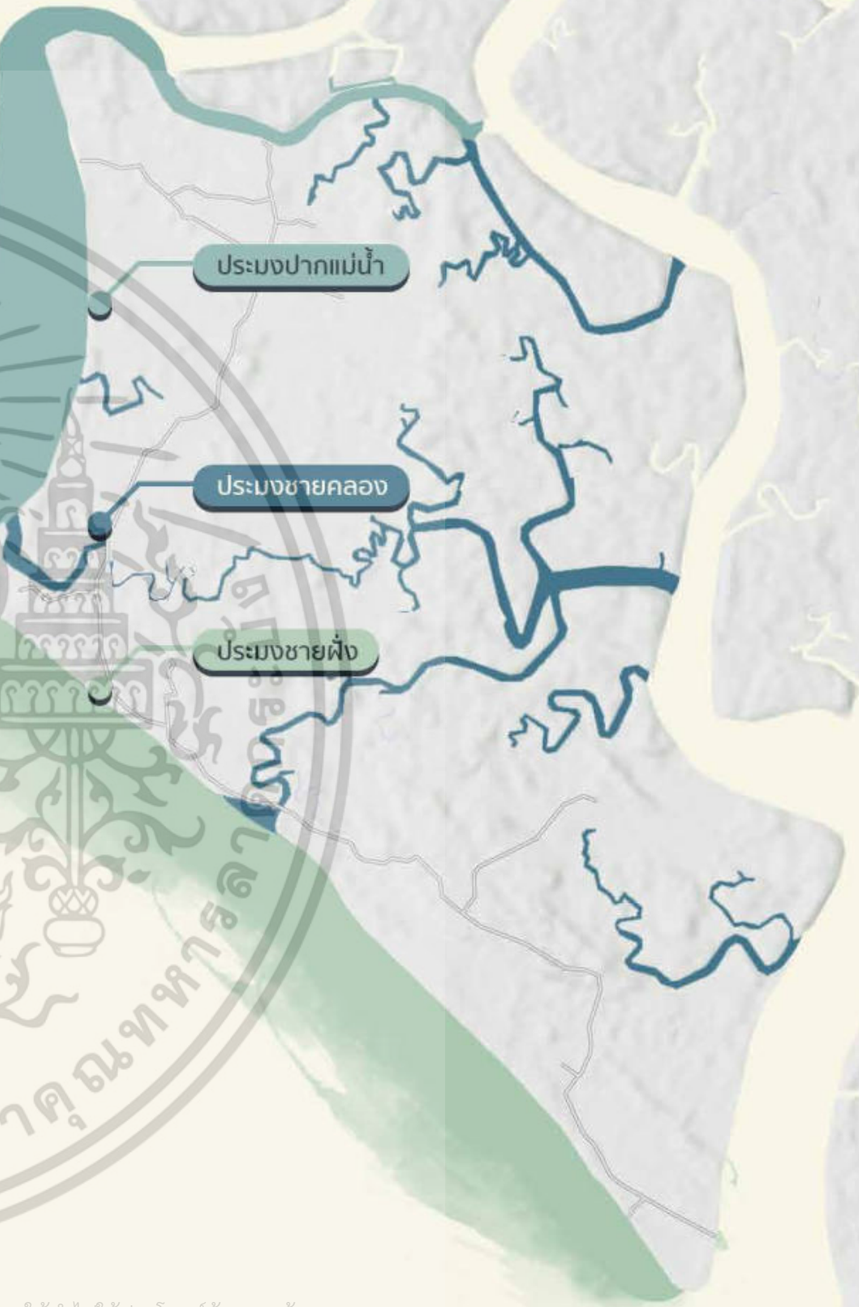

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

02 Fishery Knowledge
ภูมิปัญญาด้านประมง

“อู่น้ำ”

ประมงปากแม่น้ำ

บริเวณปากแม่น้ำมีความกว้างและมีความลึก ทำให้ไม่สามารถติดตั้งเครื่องมือประมงชนิดอยู่กับที่ได้ จึงนิยมใช้เครื่องมือประมงเคลื่อนที่อย่างอวนในการดักสัตว์น้ำ โดยคนในชุมชนเลือกใช้ขนาดตาอวนที่เหมาะสม ไม่ดักจับสัตว์น้ำที่ยังอนุบาล นอกจากนี้ตำแหน่งอวนจะถูกเปลี่ยนไปเรื่อยๆตามสภาพแวดล้อมที่ไม่คงที่ของชายฝั่ง
นอกจากนี้บางครัวเรือนยังมีกระชังปลา เพื่อเป็นที่เก็บสัตว์น้ำให้มีความสดใหม่ และสามารถขยายพันธุ์สัตว์น้ำ

เครื่องมือประมง

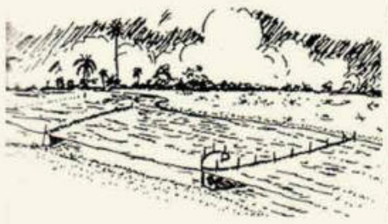
ข่ายปลากระบอก

อวนลอยปลากระบอก

อวนล้อมปลากระบอก

อวนจมกุ้ง

สัตว์น้ำที่พบ

ปลากระบอก

กุ้ง

ปลาทราย

ปลาแข้งไก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

02 Fishery Knowledge
ภูมิปัญญาด้านประมง

“อู่น้ำ”

ประมงชายคลอง

เกาะกลางเต็มไปด้วยเครือข่ายคลองเพราะอิทธิพลป่าชายเลนและปาก
แม่น้ำ เป็นแหล่งอาศัยและแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำ ด้วยข้อจำกัดทาง
ภูมิศาสตร์ของคลองที่คดเคี้ยว มีขนาดแคบไม่สม่ำเสมอ มีรากไม้ป่าชายเลน
จำนวนมาก ทำให้เครื่องมือประมงจึงมีขนาดเล็ก และเคลื่อนย้ายได้เพื่อดัก
จับสัตว์น้ำในบริเวณต่างๆ
ด้วยขนาดของเครื่องมือประมงที่ไม่ใหญ่มาก การทำประมงในชายคลองจึง
มีจุดประสงค์เพื่อจับสัตว์น้ำในปริมาณน้อย เพียงพอแก่การบริโภคในครัว

เครื่องมือประมง

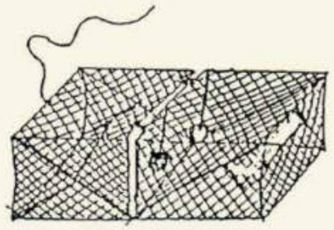

หยองปู

เบ็ดคัน

สัตว์น้ำที่พบ

ปูดำ

ปูม้า

ปลาหลากหลายชนิด

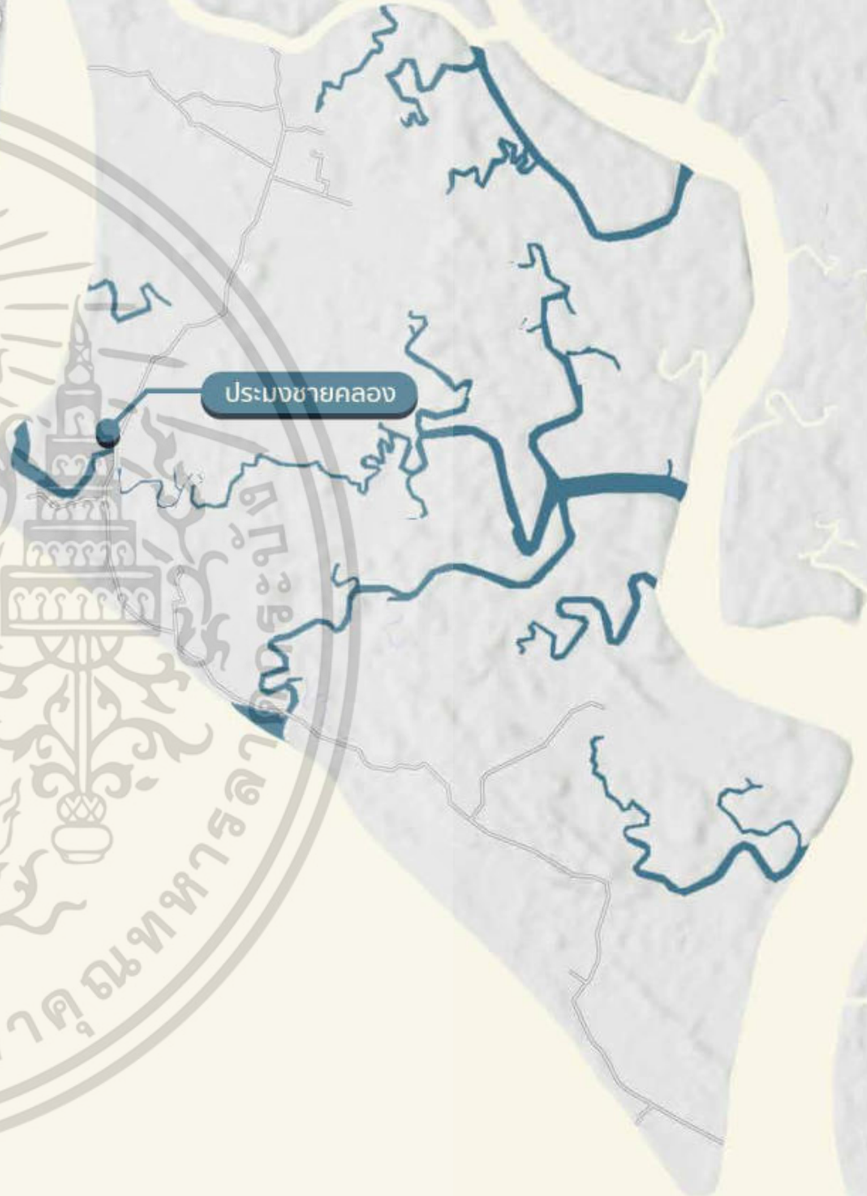

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

02 Fishery Knowledge
ภูมิปัญญาด้านประมง

“อู่น้ำ”

ประมงชายฝั่ง.

ชายฝั่งของเกาะกลางได้รับอิทธิพลทั้งจากปากแม่น้ำและทะเล ทำให้ชายฝั่งที่พบปรากฏใน 2 ลักษณะ

หาดเลน

เป็นอิทธิพลจากการสะสมของตะกอนจากป่าชายเลน จะปรากฏขึ้นเมื่อน้ำลง เนื่องจากมีแร่ธาตุและตะกอนจำนวนมากจึงเป็นที่อยู่ของสัตว์น้ำ สัตว์น้ำที่พบจะเป็นสัตว์น้ำประเภทที่ขุดรูหลบใต้เลน และสัตว์น้ำที่เลนขณะน้ำลง ทำให้บริเวณนี้ใช้เครื่องมือประมงประเภทดักจับ และการไถหน้าเลนขึ้นเพื่อหาสัตว์น้ำอย่าง คราดหอย โป๊ะน้ำตื้น การสักหอย

หาดทราย

มีลักษณะเป็นดินทราย บริเวณที่น้ำท่วมไม่ถึงเป็นแหล่งทรัพยากรสำคัญคือป่าชายหาด โดยทั่วไปจะทำประมงห่างจากแนวชายหาด 100-200 เมตร เครื่องมือที่ใช้คือออวนดักปลาทรายและโป๊ะน้ำตื้น

เครื่องมือประมง

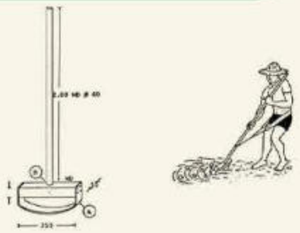

คราดหอยตลับ

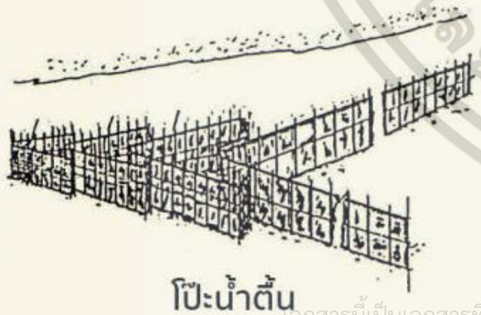

โป๊ะน้ำตื้น

เสียมขุดหอย

สัตว์น้ำที่พบ

ปูดำ

ปูม้า

หอยชักตีน

หอยหวาน

หอยเจดีย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

02 Fishery Calendar
ปฏิทินการจับสัตว์น้ำ

“ออกเลหาปลา”

Summer

.... ปิดอ่าวรักษาพันธุ์สัตว์ ....

Rainy

JAN FEB MAR APR MAY JUN JUL AUG SEP OCT NOV DEC

ปลาทราย

ปลากระบอก

ปู

แมงกะพรุน

ปลาหมึก

ปลาเก๋า

ปลาอินทรี

ปลาจะละเม็ด

ปลากระพง

ปลาหลังเขียว

กุ้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

02 Handcraft Knowledge
ภูมิปัญญาด้านหัตถกรรม

“Woodwork”

หัตถกรรมกะลา

มะพร้าวเป็นพืชสำคัญในวิถีชีวิตคนภาคใต้ เพราะส่วนประกอบสำคัญในอาหารท้องถิ่นภาคใต้ งานหัตถกรรมกะลาเป็นการต่อยอดจากส่วนเหลือของมะพร้าวให้กลายเป็นชิ้นงานที่มีคุณค่า สื่อถึงความสร้างสรรค์และแนวคิด zero waste

▲ หัตถกรรมได้รับแรงบันดาลใจจากธรรมชาติ

▲ แนวคิด zero waste ที่ช่วยลดขยะและเพิ่มมูลค่าให้สินค้า

ไม้วัสดุ : กะลา, ไม้เนื้ออ่อน *Cocos nucifera*

หัตถกรรมเรือหัวโทงจำลอง

เป็นการนำเครื่องมือประมงท้องถิ่นมาประยุกต์ให้เกิดภาพจำของเกาะกลาง แสดงถึงทั้งภูมิปัญญาการต่อเรือ และความสร้างสรรค์ในงานหัตถกรรม นอกจากนี้ยังเป็นการถ่ายทอดภูมิปัญญาการต่อเรือผ่านงานศิลปะประยุกต์ เพื่อไม่ให้ภูมิปัญญาสูญหาย

ไม้วัสดุ : ตีนเป็ด, ไม้ยอ *Alstonia scholaris* *Morinda coreia Buch.-Ham*

เรือหัวโทงจำลอง

ทำจากไม้ยอและไม้ตีนเป็ดซึ่งเป็นวัตถุดิบใกล้บ้าน มีขั้นตอนการทำดังนี้

Model long-tail boats are made of Indian mulberry and jelutong wood, raw materials available in the neighbourhood. The model long-tail boat production process is as follows:

๑. ทำกระดูกงูหรือมาดและหน้าแข้งหัวเรือท้ายเรือ
1. Make the keel and the boards for the prow and stern.

๒. นำมาติดกระดานมาด จากนั้นใส่กง
2. Attach the planks to the keel and place the ribs.

๓. นำชิ้นส่วนกระดานเรือขึ้นรูปทรง
3. Shape the boat with sections of the plank.

๔. ตกแต่งให้เป็นทรงเรือ
4. Refine the shape.

๕ นำกระดานติดตามรูปแบบเพื่อเป็นห้วกง
5. Assemble the planks to form the beam.

๖. ใส่หัวและท้ายเรือ
6. Fix the prow and stern.

๗. ติดไม้คิ้ว ราทู ประกอบข้างเรือ
7. Attach wooden skirting and flat boards on the sides.

๘. เตรียมทำแจว และติดฐานตั้งเรือเป็นขั้นตอนสุดท้าย
8. Prepare the oars and stand for the boat.

๙. นำแจวและฐานประกอบกับเรือ
9. Attach the oars and assemble the stand to support the boat.

โดยขั้นตอนทั้งหมดนี้ ผู้มาเยือนสามารถเรียนรู้การทำได้ด้วยตนเอง และได้พูดคุยรับฟังเรื่องราวน่าประทับใจจากประสบการณ์ตรงของผู้ที่คลุกคลีกับเรือหัวโทงมาทั้งชีวิต

This process can be learned by visitors through practice, complete with the telling of fascinating stories of the boats by those who have been building and using them all their lives.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

02 Handcraft Knowledge
ภูมิปัญญาด้านหัตถกรรม

“Textile”

ผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ

จากความสำเร็จในการฟื้นฟูทรัพยากรป่าชายเลน ต่อยอดมาเป็นวัสดุสำหรับย้อมผ้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและให้สีที่เป็นเอกลักษณ์

▲ผ้าที่ได้จากการย้อม

▲วัตถุดิบจากธรรมชาติเป็นสีย้อม

พืชวัตถุดิบ

สีน้ำตาล : เปลือกแสม
Avicennia alba

สีเหลือง : ขมิ้น
Curcuma longa

สีเขียว : หูกวาง
Terminalia catappa

สีชมพู : มะพร้าว
Cocos nucifera

ผ้าปาเต๊ะเกาะกลาง

รูปแบบผ้าปาเต๊ะของบ้านเกาะกลางเป็นรูปแบบเฉพาะตัว โดยการผสมผสานระหว่างการทำผ้าปาเต๊ะของมาเลเซียกับการทำผ้าบาติก ลายผ้าและสีสันสวยงามมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

ขั้นตอนทำผ้าปาเต๊ะ

โดยทั่วไปผ้าปาเต๊ะมีวิธีการ 2 แบบ คือ เขียนลาย และพิมพ์ลาย ผ้าปาเต๊ะเกาะกลางนิยมแบบลายพิมพ์เพราะความสวยงามและละเอียด

1.นำพิมพ์ชุบเทียนพิมพ์ลงบนเนื้อผ้า

2.ใช้สีเขียนลาย

3.ต้มนำเทียนออก

4.ตากให้แห้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

02 Law
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กฎกระทรวง
ให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัด
กระบี่ พ.ศ.2563

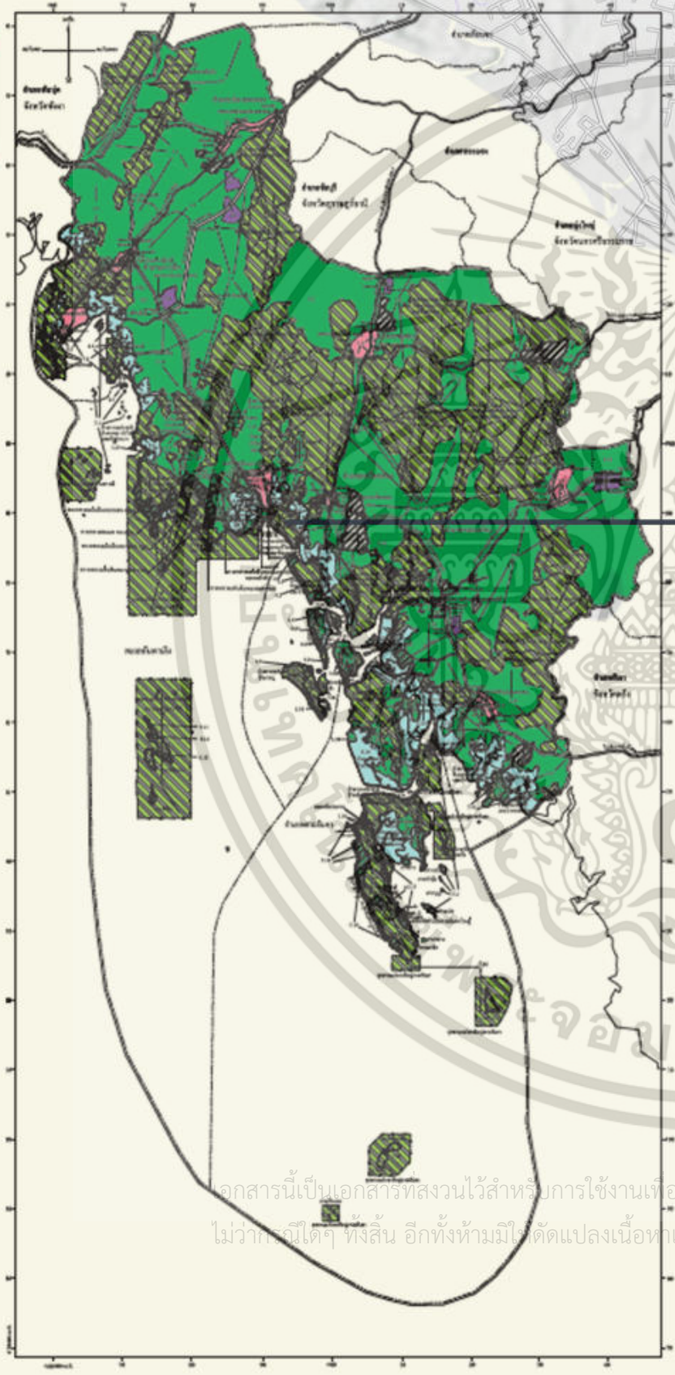

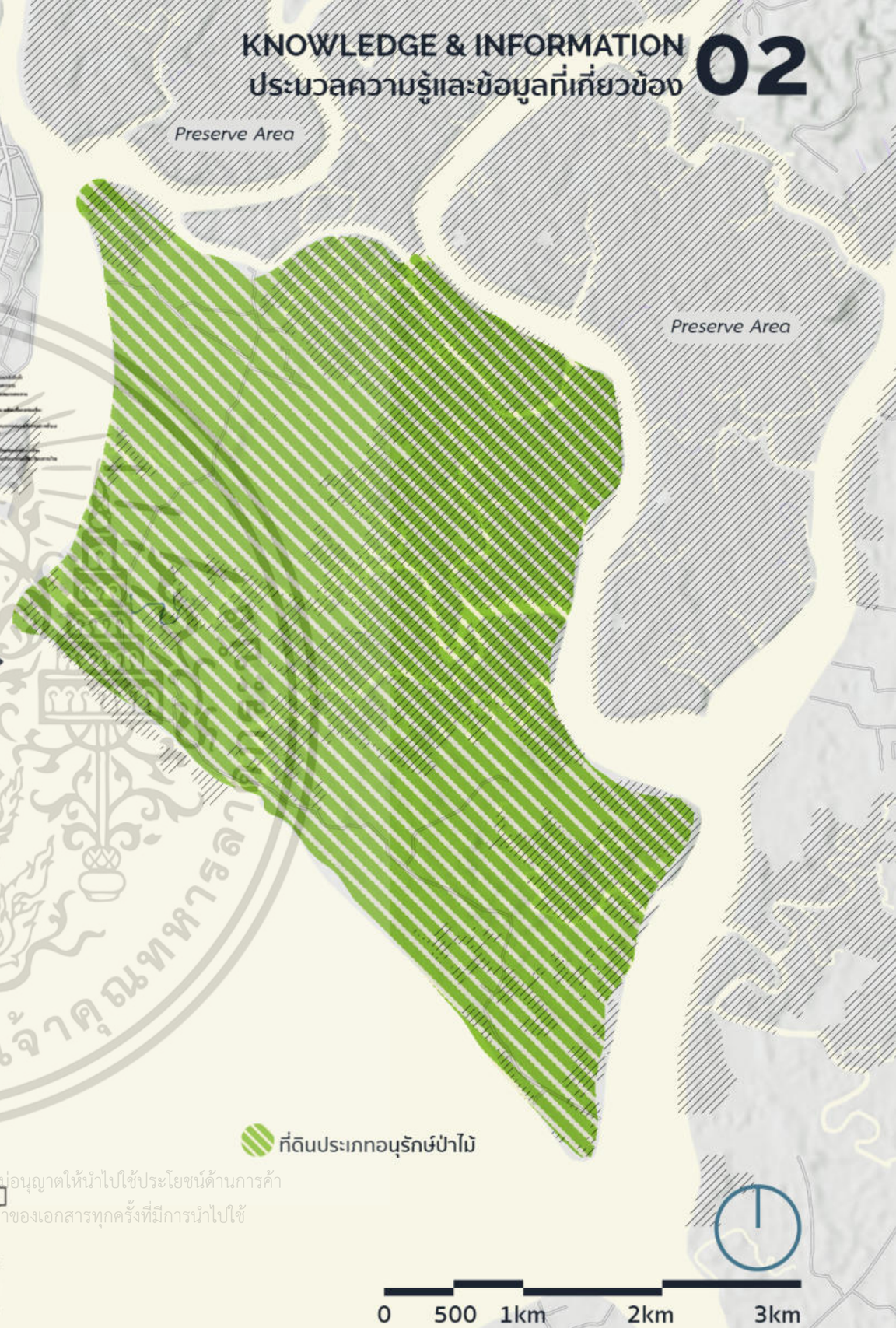

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

02 Law
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง : กฎกระทรวง ให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดกระบี่ พ.ศ.2563

ลำดับ	กฎหมาย	ข้อกำหนดตามกฎหมาย	กรอบในการออกแบบ
1.	ข้อที่ 5	(7) ที่ดินในบริเวณหมายเลข ๗.๑ ถึงหมายเลข ๗.๔๗ ที่กำหนดไว้เป็นสีเขียวอ่อนมีเส้นทแยงสีขาว ให้เป็นที่ดินประเภทอนุรักษ์ป่าไม้	ตามกฎหมายกำหนด
2.	ข้อที่ 12	ที่ดินประเภทอนุรักษ์ป่าไม้ ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการสงวนและคุ้มครองดูแลรักษาหรือบำรุงป่าไม้ สัตว์ป่า ต้นน้ำ ลำธาร และธรรมชาติอื่น ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรี และกฎหมายเกี่ยวกับ การป่าไม้ การสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า และการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเท่านั้น ที่ดินประเภทนี้ซึ่งเอกชนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เกษตรกรรม การท่องเที่ยว และการอยู่อาศัยประเภทบ้านเดี่ยวที่มีความสูงของอาคารในที่ดินไม่เกิน ๖ เมตร และมิใช่การจัดสรรที่ดินเท่านั้น การวัดความสูงของอาคารให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงพื้นดาดฟ้า สำหรับอาคารทรงจั่วหรือปั้นหยาให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงยอดผนังของชั้นสูงสุด ความในวรรคสองมิให้ใช้บังคับกับที่ดินในบริเวณที่ ๑ บริเวณที่ ๒ บริเวณที่ ๓ และบริเวณที่ ๔ ของข้อ ๑ แห่งกฎกระทรวงกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ในพื้นที่บางส่วนในท้องที่อำเภอเกาะลันตา อำเภอคลองท่อม อำเภอเมืองกระบี่ อำเภอเหนือคลอง และอำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ และหมู่เกาะพีพี ที่ดินประเภทนี้ในเขตนิคมสหกรณ์ ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชี	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

02 Law
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง : กฎกระทรวง ฉบับที่ 55 (พ.ศ.2543) หมวด 4 ระยะถอยร่นอาคาร

ลำดับ	กฎหมาย	ข้อกำหนดตามกฎหมาย	กรอบในการออกแบบ
1.	ข้อที่ 41	อาคารที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงใกล้ถนนสาธารณะที่มีความกว้างน้อยกว่า 6 เมตร ให้ร่นแนวอาคารห่างจากกึ่งกลางถนนสาธารณะอย่างน้อย 3 เมตร อาคารที่สูงเกินสองชั้นหรือเกิน 8 เมตร ห้องแถว ตึกแถว บ้านแถว อาคารพาณิชย์ โรงงาน อาคารสาธารณะ ป้าย หรือสิ่งที่สร้างขึ้นสำหรับติดหรือตั้งป้าย หรือคลังสินค้า ที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงใกล้ถนนสาธารณะ (1) ถ้าถนนสาธารณะนั้นมีความกว้างน้อยกว่า 10 เมตร ให้ร่นแนวอาคารห่างจากกึ่งกลางถนนสาธารณะอย่างน้อย 6 เมตร (2) ถ้าถนนสาธารณะนั้นมีความกว้างตั้งแต่ 10 เมตรขึ้นไป แต่ไม่เกิน 20 เมตร ให้ร่นแนวอาคารห่างจากเขตถนนสาธารณะอย่างน้อย 1 ใน 10 ของความกว้างของถนนสาธารณะ (3) ถ้าถนนสาธารณะนั้นมีความกว้างเกิน 20 เมตรขึ้นไป ให้ร่นแนวอาคารห่างจากเขตถนนสาธารณะอย่างน้อย 2 เมตร	ตามกฎหมายกำหนด
2.	ข้อที่ 42	อาคารที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงใกล้แหล่งน้ำสาธารณะ เช่น แม่น้ำ คู คลอง ลำราง หรือลำกระโดง ถ้าแหล่งน้ำสาธารณะนั้นมีความกว้างน้อยกว่า 10 เมตร ต้องร่นแนวอาคารให้ห่างจากเขตแหล่งน้ำสาธารณะนั้นไม่น้อยกว่า 3 เมตร แต่ถ้าแหล่งน้ำสาธารณะนั้นมีความกว้างตั้งแต่ 10 เมตรขึ้นไป ต้องร่นแนวอาคารให้ห่างจากเขตแหล่งน้ำสาธารณะนั้นไม่น้อยกว่า6 เมตร สำหรับอาคารที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงใกล้แหล่งน้ำสาธารณะขนาดใหญ่ เช่น บึง ทะเลสาบ หรือทะเล ต้องร่นแนวอาคารให้ห่างจากเขตแหล่งน้ำสาธารณะนั้นไม่น้อยกว่า 12 เมตร ทั้งนี้ เว้นแต่ สะพาน เขื่อน รั้ว ท่อระบายน้ำ ท่าเรือ ป้าย อู่เรือ คานเรือ หรือที่ว่างที่ใช้เป็นที่จอดรถไม่ต้องร่นแนว อาคาร	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ

02 Macro Analysis : Accessibility
วิเคราะห์ระดับมหภาค : ทางสัญจร

Inland Accessibility

Main
1. ถนนกระบี่
2. ถนนมหาราช
3. ถนนอุตรกิจ

Sub
1. ถนนเจ้าฟ้า
2. ซอยเจ้าฟ้า
3. ถนนคงคา
4. ถนนราชอานัติ

Boat Accessibility

1. ท่าเรือเจ้าฟ้า --- 10 นาที ---> 2. ท่าเรือท่าหิน
2. ท่าเรือธารา --- 5 นาที ---> 4. ท่าเรือท่าเล

Koh Klang Accessibility

Main Road 3 m

ลักษณะถนนภายในเกาะ ▼

Preserve Area

Preserve Area

Preserve Area

0 500 1km 2km 3km

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ... การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ... เอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

02 Macro Analysis : Landuse
วิเคราะห์ระดับมหภาค : การใช้ประโยชน์ที่ดิน

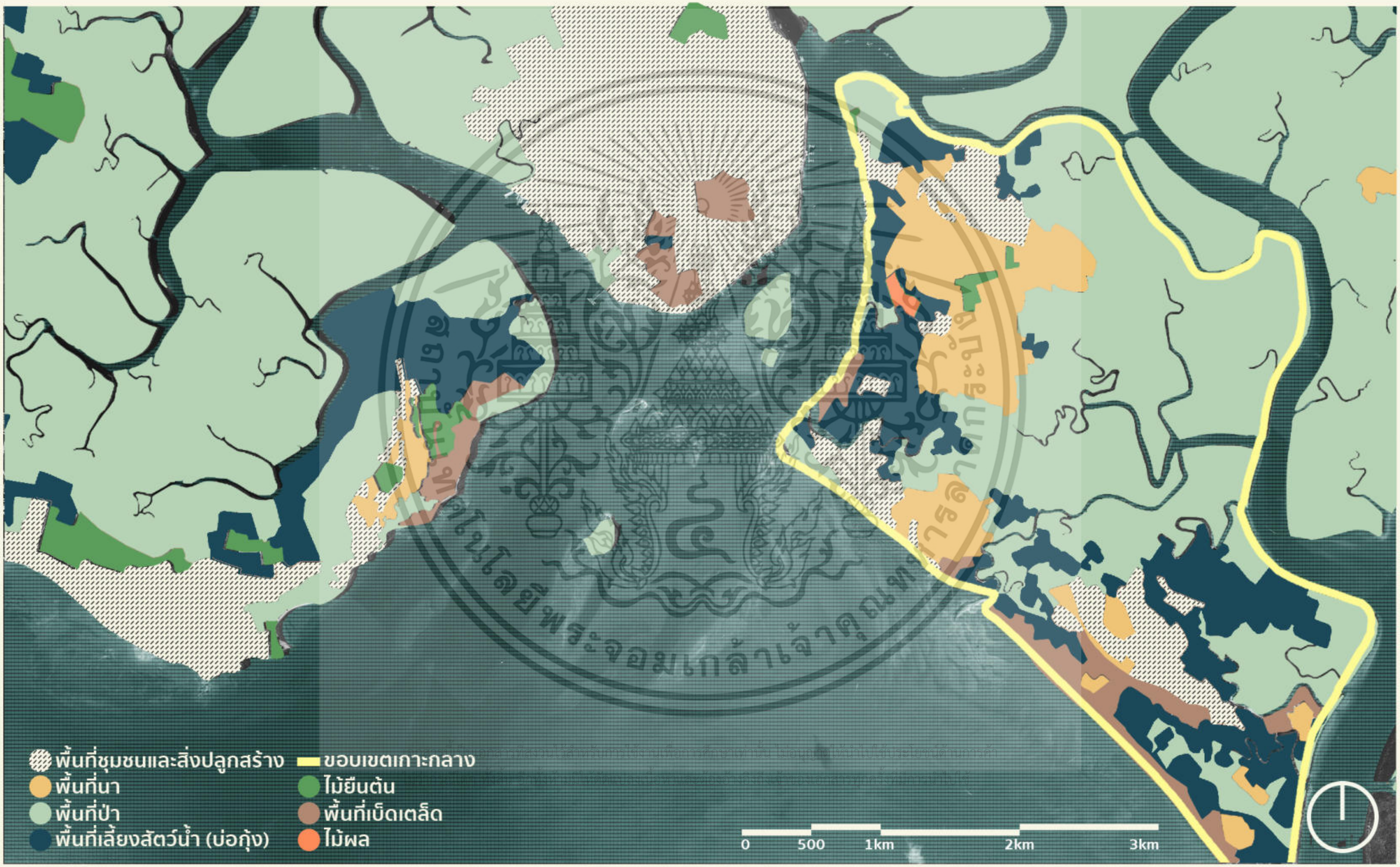

02 Macro Analysis : Hydrography
วิเคราะห์ระดับมหภาค : อุทกศาสตร์ชายฝั่งทะเล

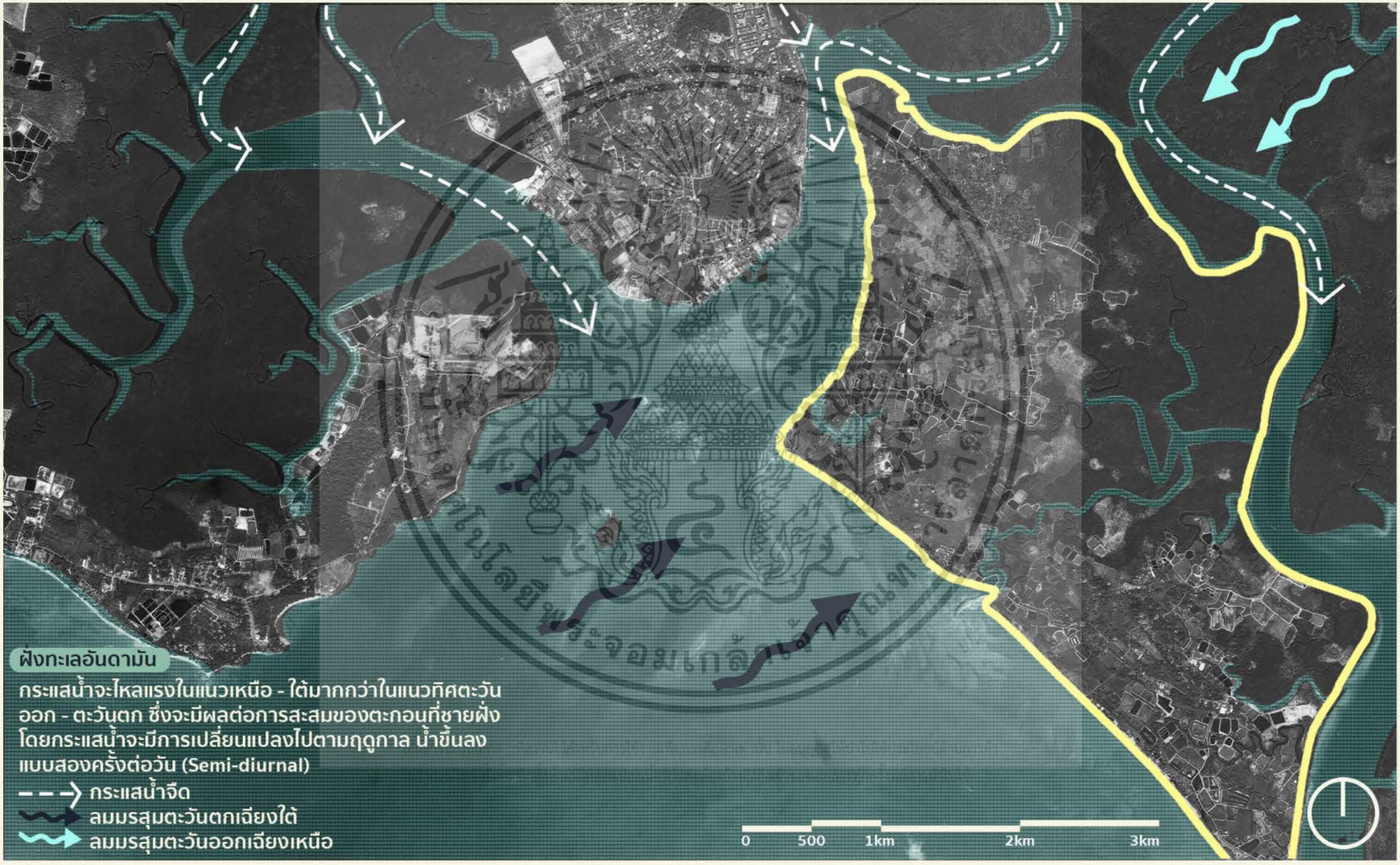

02 Macro Analysis : Climate
วิเคราะห์ระดับมหภาค : สภาพภูมิอากาศ

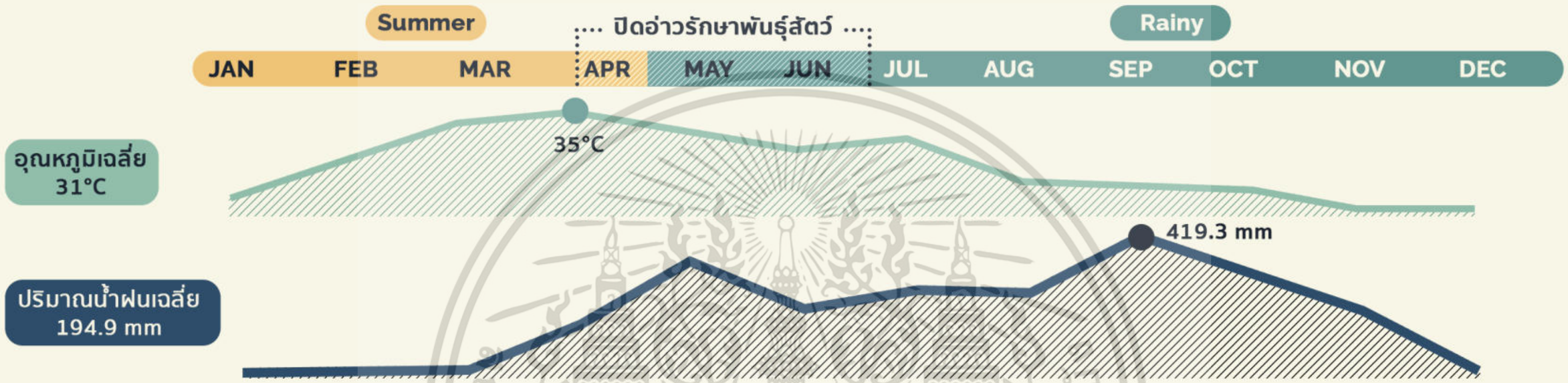

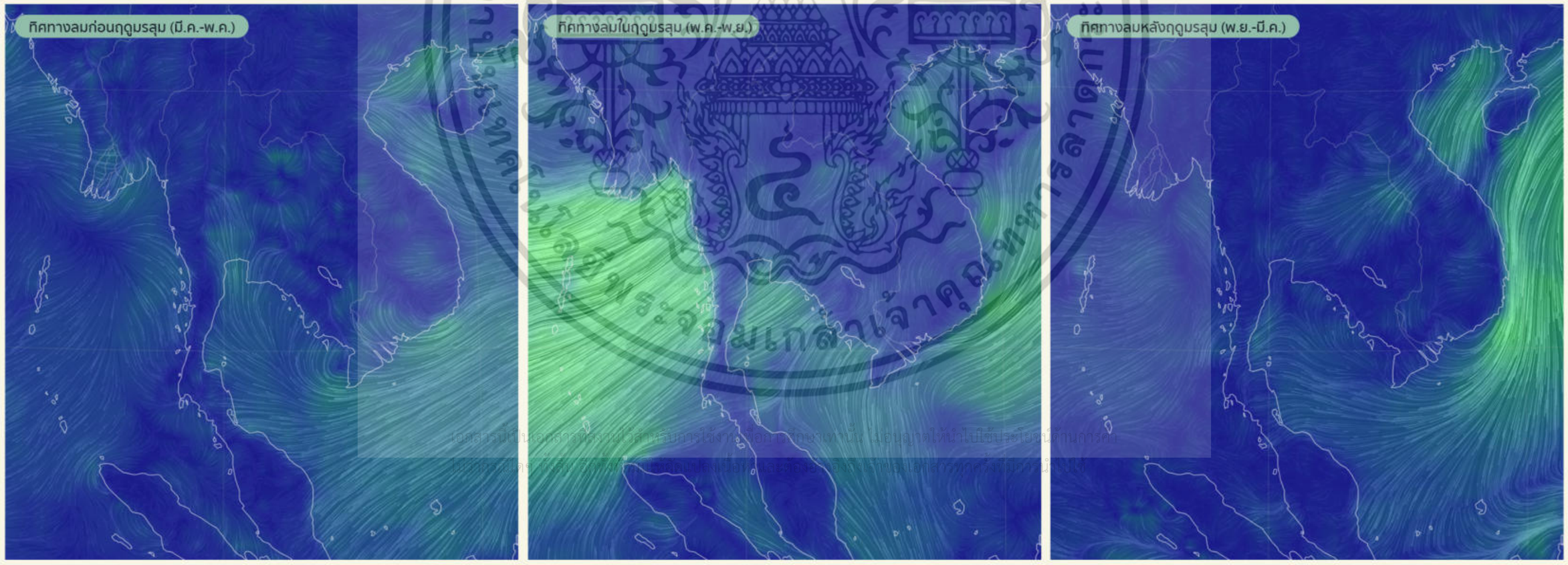

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่อนุญาตให้ทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ หรือเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการใช้งานเอกสารนี้ ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น

02 Macro Analysis : Soil Map
วิเคราะห์ระดับมหภาค : ชุดดิน

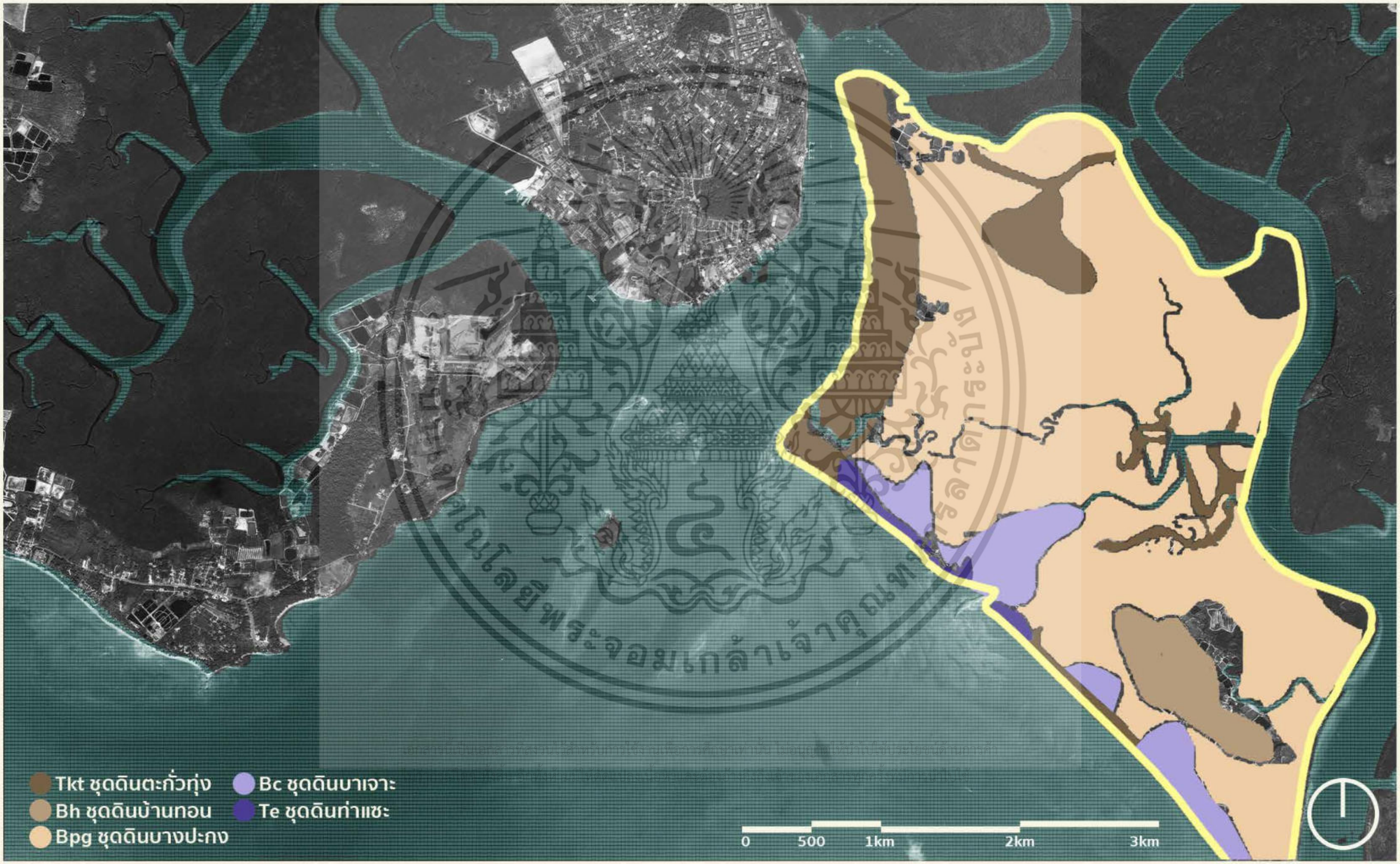

02 Macro Analysis : Nature Resource
วิเคราะห์ระดับมหภาค : ทรัพยากรธรรมชาติ

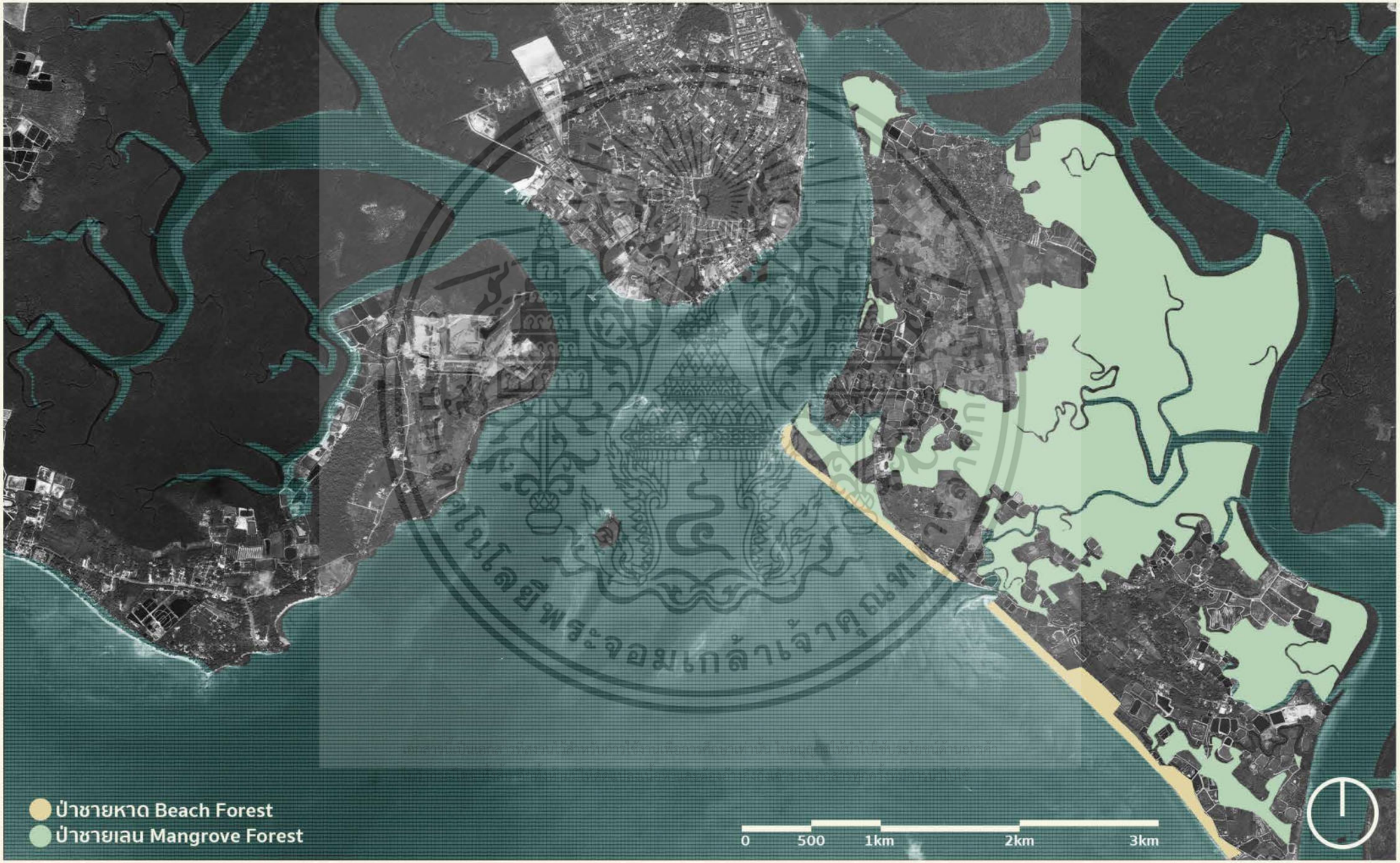

02 Macro Analysis : Nature Resource
วิเคราะห์ระดับมหภาค : ทรัพยากรธรรมชาติ

ป่าชายเลน Mangrove Forest

ป่าชายเลนเป็นระบบนิเวศที่ประกอบด้วยพืชและสัตว์นานาชนิด ดำรงชีวิตร่วมกันในสภาพแวดล้อมที่เป็นดินเลน น้ำกร่อย หรือมีน้ำทะเลท่วมถึงสม่ำเสมอ พบทั่วไปตามที่ราบปากแม่น้ำ อ่าว บริเวณชายฝั่งทะเลในเขตน้ำขึ้นน้ำลง ทะเลสาบ และบริเวณรอบเกาะแก่งต่างๆ

สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของป่าชายเลนมีความแตกต่างออกไปอย่างมาก จากป่าชนิดอื่นๆ โดยเฉพาะดิน ดินในป่าชายเลนมีความอุดมสมบูรณ์สูงจากธาตุอาหารที่มาจากการกัดเซาะตามชายฝั่ง และแหล่งน้ำลำธาร สารอินทรีย์จากซากพืชซากสัตว์ในบริเวณป่าชายเลนเอง โดยเฉพาะใบไม้ที่ร่วงหล่นทับถมกันเป็นจำนวนมาก แพลงค์ตอนพืชและสาหร่าย น้ำบริเวณนี้มีความเค็มค่อนข้างต่ำ ระดับความเค็มของน้ำเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาตามระดับน้ำที่ขึ้นลงและปริมาณน้ำจืดไหลมาจากแม่น้ำลำคลอง

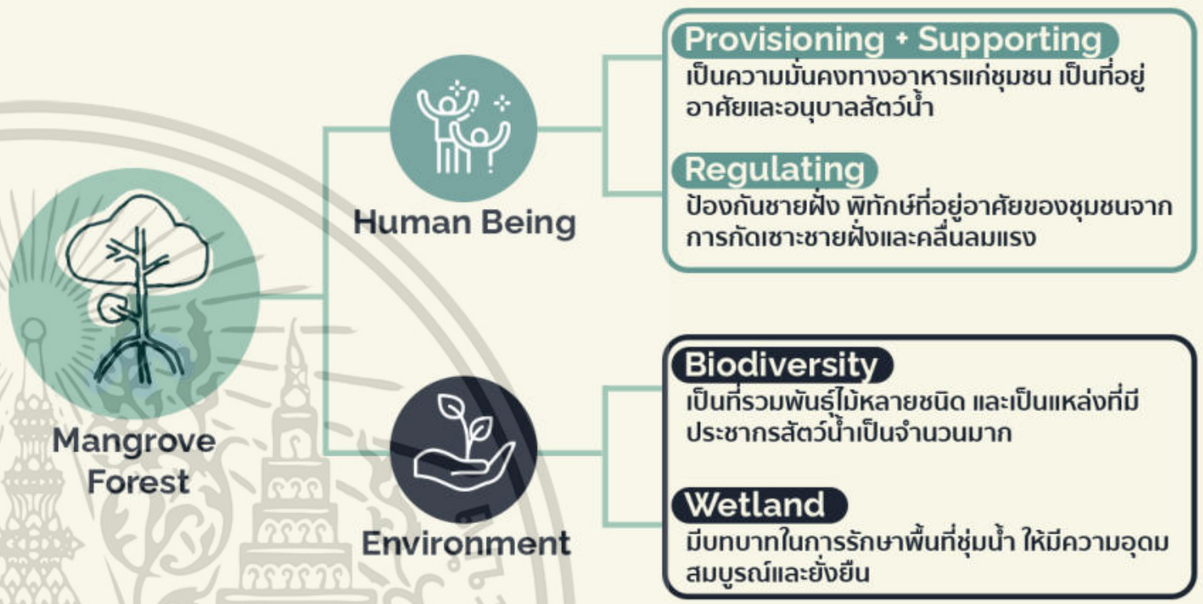

ป่าชายหาด Beach Forest

เป็นลักษณะของป่าประเภทหนึ่ง จัดเป็นป่าละเมาะหรือป่าโปร่งไม่ผลัดใบขึ้นอยู่ตามบริเวณหาดชาย หรือเนินทรายริมทะเล หรือชายฝั่ง เป็นป่าที่มีขนาดเล็กเกิดขึ้นด้านหลังของสันทรายตามแนวชายฝั่ง น้ำทะเลท่วมไม่ถึง สภาพดินเป็นดินทรายและมีความเค็มสูง เป็นป่าที่มีความแตกต่างจากป่าทั่ว ๆ ไปอย่างเห็นได้ชัดเจน คือ ไม่มีความอุดมสมบูรณ์ สภาพโดยทั่วไปแห้งแล้ง ป่าชายหาดมีประโยชน์ในแง่การช่วยรักษาความสมดุลระหว่างนิเวศวิทยาชายฝั่งกับนิเวศวิทยาบนบก ช่วยป้องกันการกัดเซาะชายหาดและการทับถมกันของตะกอนชายหาดซึ่งเกิดจากการหมุนเวียนตามสภาพของฤดูกาล โดยมักพบป่าชายหาดปรากฏอยู่ทั่วไปตามชายทะเลที่เป็นหาดทราย

ป่าชายหาดเป็นป่าที่ได้รับอิทธิพลจากกระแสลม กระแสคลื่น ไอเค็มจากทะเล รวมถึงแสงแดด ร้อนจัด สภาพความชื้นสุดขั้วทั้งชื้นจัด ชื้นน้อย และชื้นปานกลาง พรรณพืชส่วนใหญ่ของป่าชนิดนี้จึงเป็นพืชทนเค็ม (halophytes) ที่ต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ ต้นไม้ส่วนใหญ่ที่พบจึงมีลักษณะเป็นพุ่ม ลำต้นคดงอ และแตกกิ่งก้านสาขามาก กิ่งสั้น ใบหนาแข็ง

▲ระบบนิเวศป่าชายเลนที่เกาะกลาง

▲ระบบนิเวศป่าชายหาดที่เกาะกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

02 Macro Analysis : Topographic
วิเคราะห์ระดับมหภาค : ภูมิประเทศ

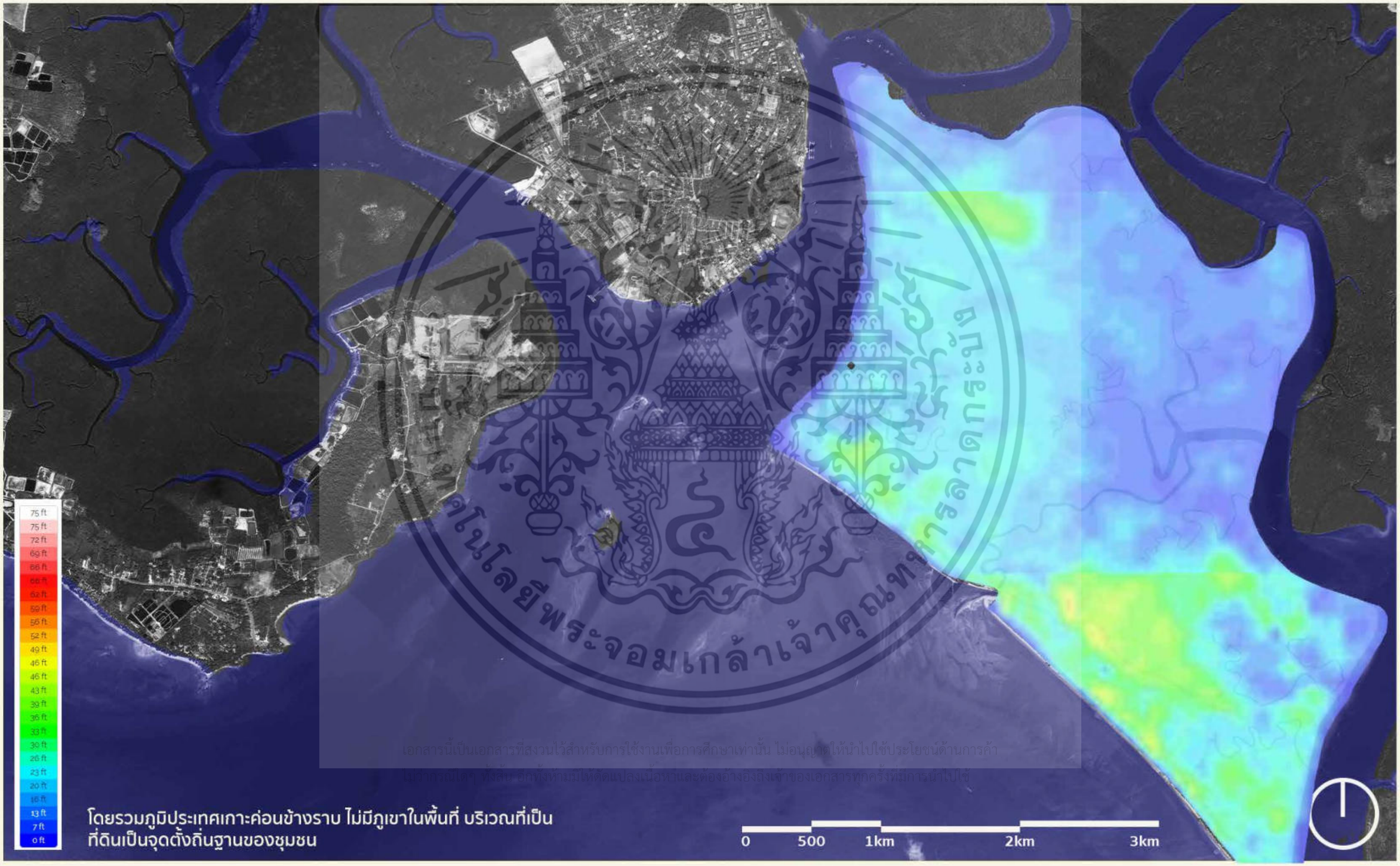

โดยรวมภูมิประเทศเกาะค่อนข้างราบ ไม่มีภูเขาในพื้นที่ บริเวณที่เป็นที่ดินเป็นจุดตั้งถิ่นฐานของชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

02 Macro Analysis : Public Space
วิเคราะห์ระดับมหภาค : พื้นที่สาธารณะ

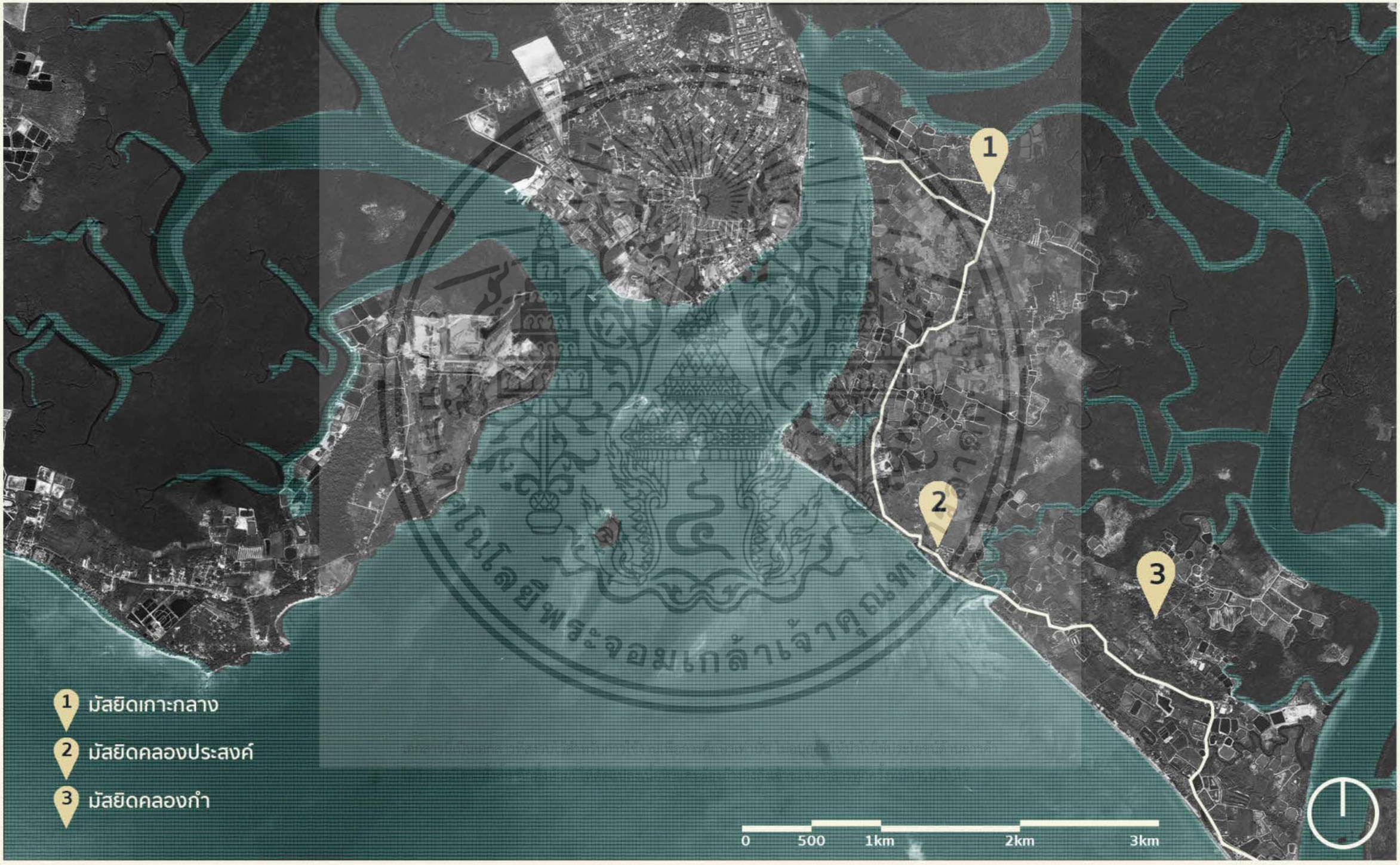

02 Macro Analysis : Public Space
วิเคราะห์ระดับมหภาค : พื้นที่สาธารณะ

มัสยิดบ้านเกาะกลาง

อาคาร 2 ชุด ถูกแบ่งโดยถนน มีลานหน้ามัสยิดเล็กน้อย สำหรับการรวมกลุ่ม หรือจัดกิจกรรม

มัสยิดบ้านคลองประสงค์

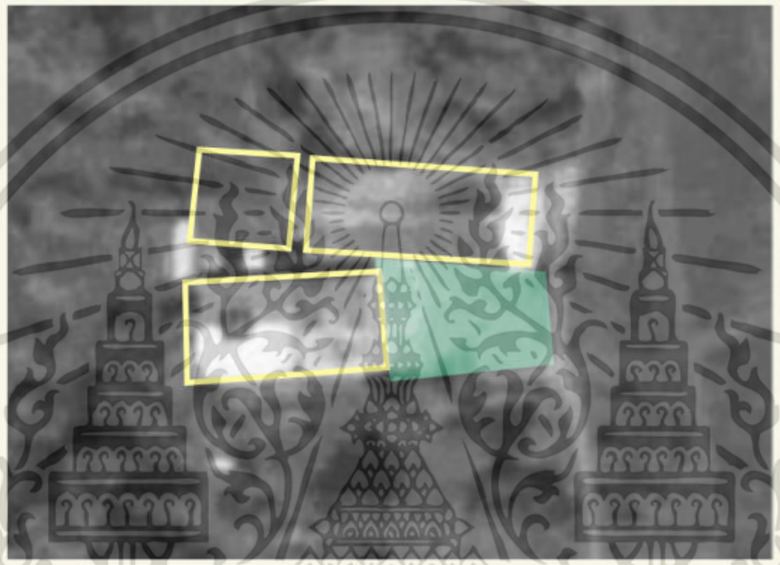

กลุ่มอาคาร มีลานหน้ามัสยิดขนาดพอเหมาะ สำหรับจัดกิจกรรม รวมกลุ่ม

มัสยิดบ้านคลองกำ

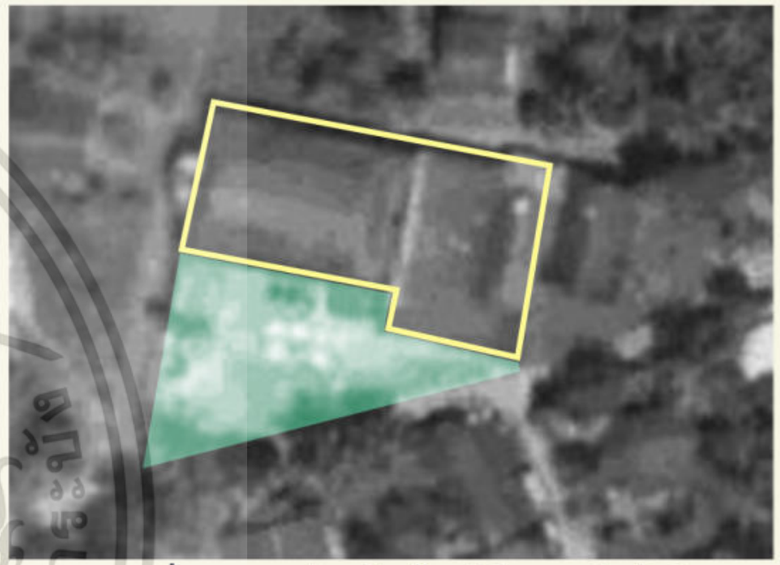

อาคารเดี่ยวขนาดค่อนข้างใหญ่ มีลานหน้ามัสยิดขนาดใหญ่คนในชุมชนใช้เป็นพื้นที่พบปะพูดคุย รวมกลุ่ม และจัดกิจกรรม

มีลักษณะร่วม คือ จะมีลานหน้ามัสยิด เป็นพื้นที่ในการรองรับคนจำนวนมากในวันสำคัญทางศาสนา และเป็นพื้นที่พบปะของผู้ชายในชุมชน

พื้นที่ศาสนาของผู้หญิง

เป็นสถานที่ในการประกอบพิธีกรรม

ผู้ชายใช้งานเป็นส่วนใหญ่

ใช้งานเป็นประจำทุกวันศุกร์

บ้าน

ตลาด

ชมรม

“ ผู้หญิงคนหนึ่ง หากเธอไปละหมาดที่มัสยิด ใจของเธอจะมัวแต่คำนึงถึงแต่ลูกๆ ที่บ้าน เธอจะกังวลถึงลูกที่อยู่บ้านตลอดเวลาที่เธอมามัสยิด จนไม่มีสมาธิปฏิบัติศาสนกิจ และทำให้ไม่สมบูรณ์ครบถ้วน ซ้ำร้ายความกังวลของเธอที่มีต่อลูกๆ ที่บ้านยิ่งทำให้สมาธิผู้ชายที่มาละหมาดในมัสยิดต้องเสียไปด้วย ”

ดังนั้น พื้นที่ศาสนาจึงตีความใหม่ให้เป็นไปมากกว่าแค่พื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ แต่ขยายรวมไปถึงพื้นที่สาธารณะ พื้นที่ความสัมพันธ์ของคนกลุ่มต่างๆ ด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำ

02 Macro Analysis : Freshwater Resource
วิเคราะห์ระดับมหภาค : แหล่งน้ำจืด

02 Macro Analysis : Abandoned Shrimp Farm
วิเคราะห์ระดับมหภาค : พื้นที่บ่อกุ้งร้าง

02 Macro Analysis Issue Conclusion
วิเคราะห์ระดับมหภาค : สรุปปัญหาในระดับมหภาค

Abandoned Shrimp Farm

Public Space Conditions

Freshwater Management

Mangrove Reforestation

Women's Public Space

Rainwater Harvesting

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

02 Micro Site Selected
การคัดเลือกพื้นที่โครงการ

การคัดเลือกพื้นที่ชุมชนเพื่อจัดสรรพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้

การคัดเลือกพื้นที่ตั้งโครงการ พิจารณาจากพื้นที่ที่มีความหนาแน่นของภูมิปัญญา และทรัพยากรที่รองรับมีความเหมาะสม

	การทำนา	ประมงพื้นบ้าน			การเข้าถึง	ความเชื่อมโยงของพื้นที่	ความปลอดภัย
		ชายคลอง	แม่น้ำ	ชายฝั่ง	อ้างอิงจากท่าเรือธารา		
หมู่1 บ้านเกาะกลาง	✓	✓	✓		10 นาที	พื้นที่ชุมชนอยู่ใกล้กับพื้นที่ภูมิปัญญามากที่สุด	ได้รับอิทธิพลจากมรสุมน้อยที่สุด
หมู่2 บ้านคลองประสงค์	✓	✓		✓	15 นาที	พื้นที่ชุมชนและพื้นที่ภูมิปัญญาไม่ต่อเนื่อง	ได้รับอิทธิพลจากมรสุมมากที่สุด
หมู่3 บ้านคลองกำ		✓		✓	20 นาที	ขาดพื้นที่ทำนา	ได้รับอิทธิพลจากมรสุมปานกลาง

จากแผนภาพแสดงตำแหน่งภูมิปัญญา จะพบว่าหมู่ที่ 1 มีความเด่นชัดในเรื่องของความต่อเนื่องของพื้นที่ภูมิปัญญาประมง พื้นที่ภูมิปัญญาข้าว และพื้นที่ชุมชนที่ผสานกัน นอกจากนี้ยังเป็นตำแหน่งที่มีความปลอดภัยมากที่สุดในเกาะ เนื่องจากเป็นพื้นที่ยื่นเข้าไปในปากแม่น้ำ มีป่าชายเลนจากคลองประสงค์คอยบังลมอยู่

หมู่ที่ 1 ยังเป็นหมู่ที่มีประวัติศาสตร์ในการตั้งถิ่นฐานนานที่สุดอีกด้วย เนื่องจากเป็นพื้นที่แรกที่บรรพบุรุษเริ่มตั้งถิ่นฐาน ก่อนจะขยายไปยังหมู่ที่ 2 และ 3 ถัดมา

ในส่วนของภูมิปัญญาหัตถกรรม จะเน้นกระจายไปตามครัวเรือน

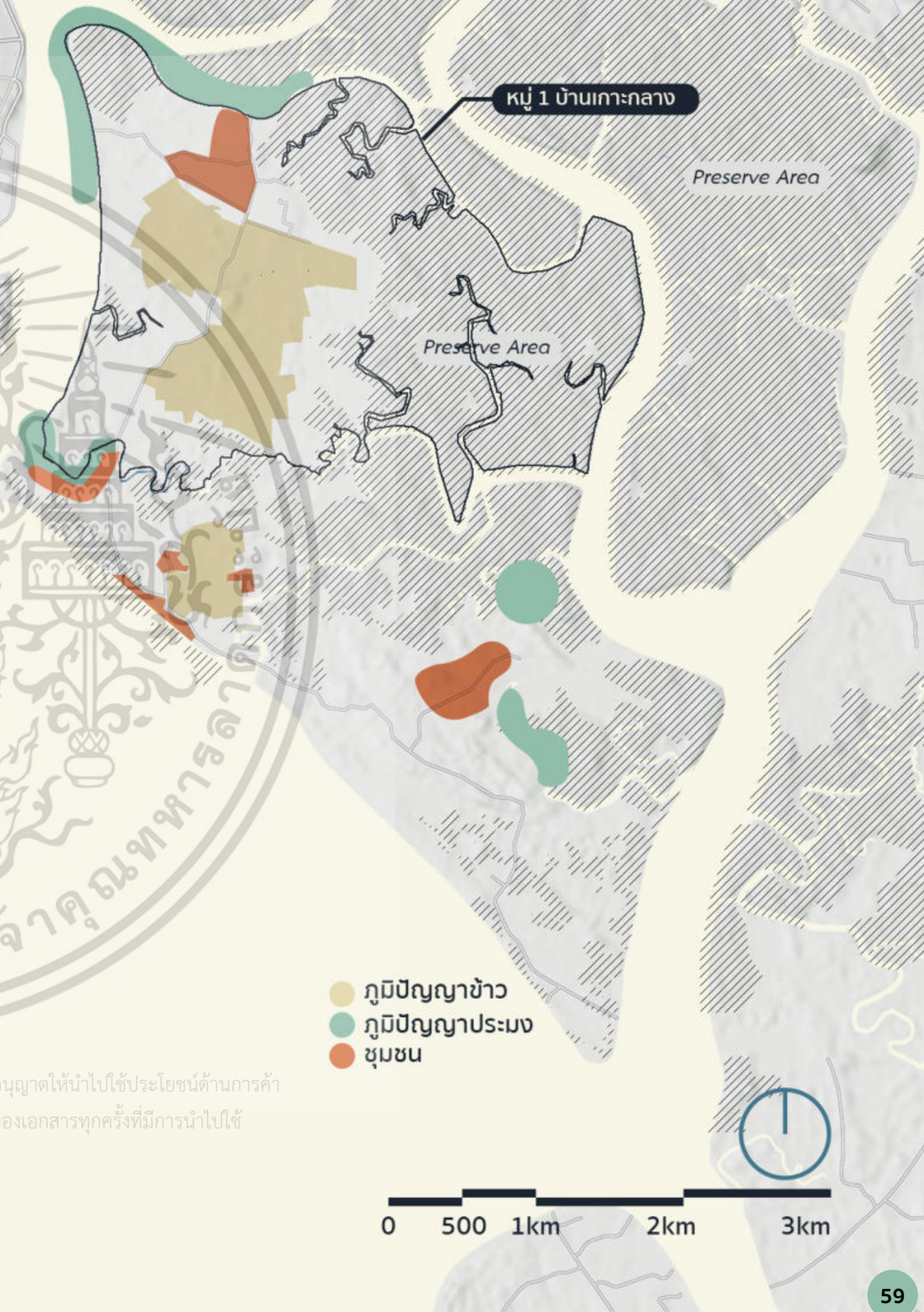

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

02 Micro Site Selected
การคัดเลือกพื้นที่โครงการ

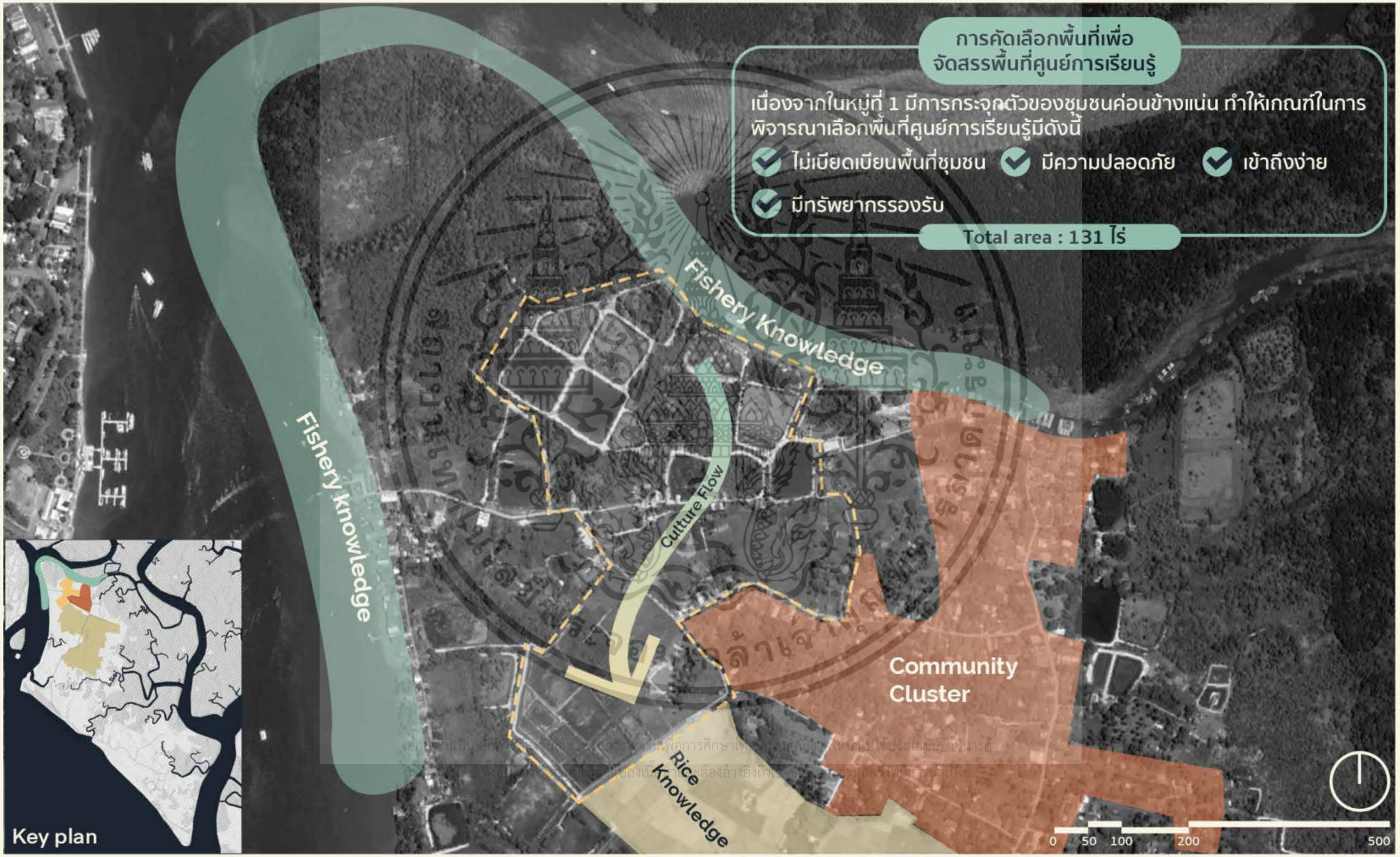

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

02 Micro Site Analysis : Landuse
วิเคราะห์ระดับจุลภาค : การใช้ประโยชน์ที่ดินเดิม

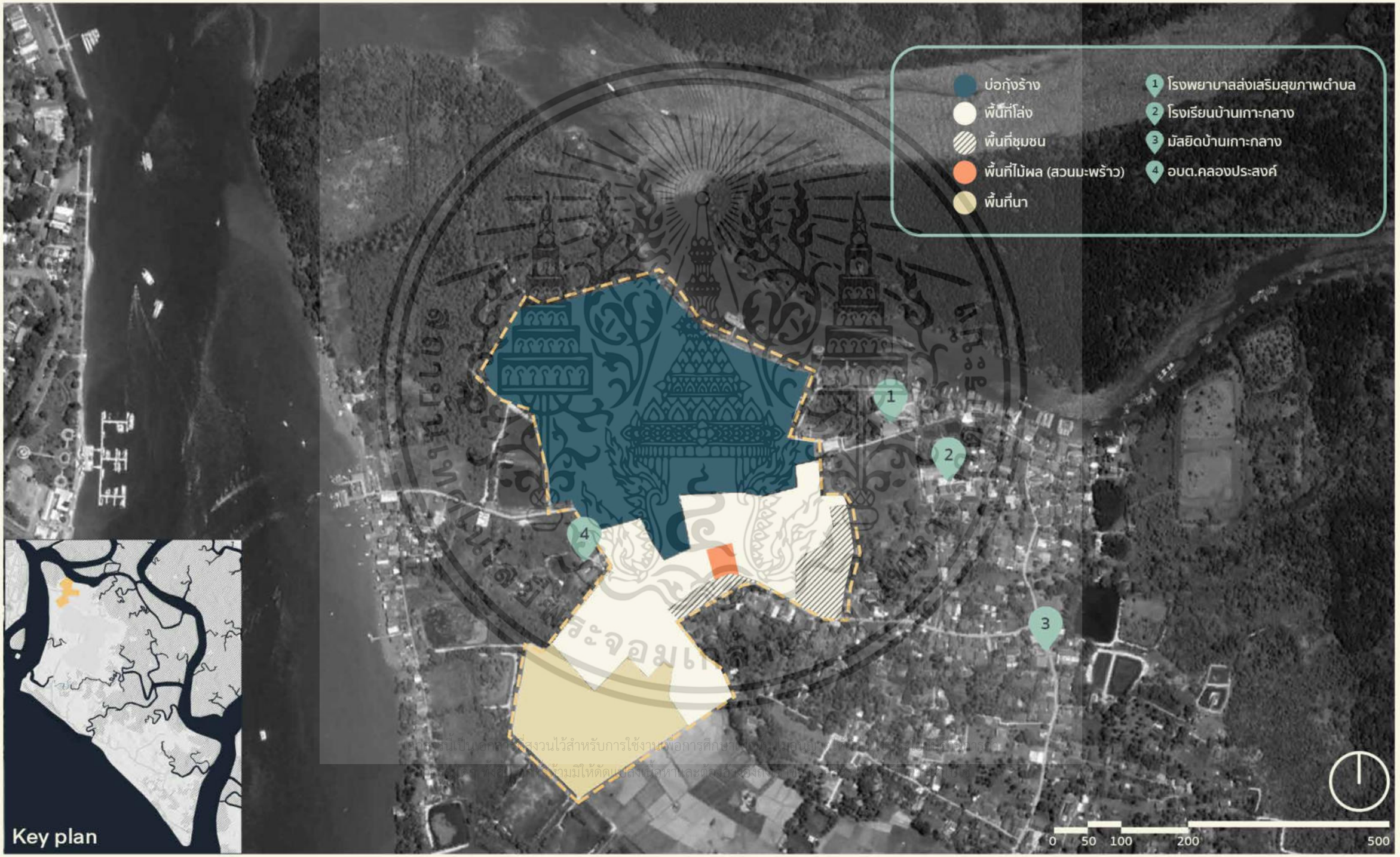

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

02 Micro Site Analysis : Topography
วิเคราะห์ระดับจุลภาค : ภูมิประเทศ

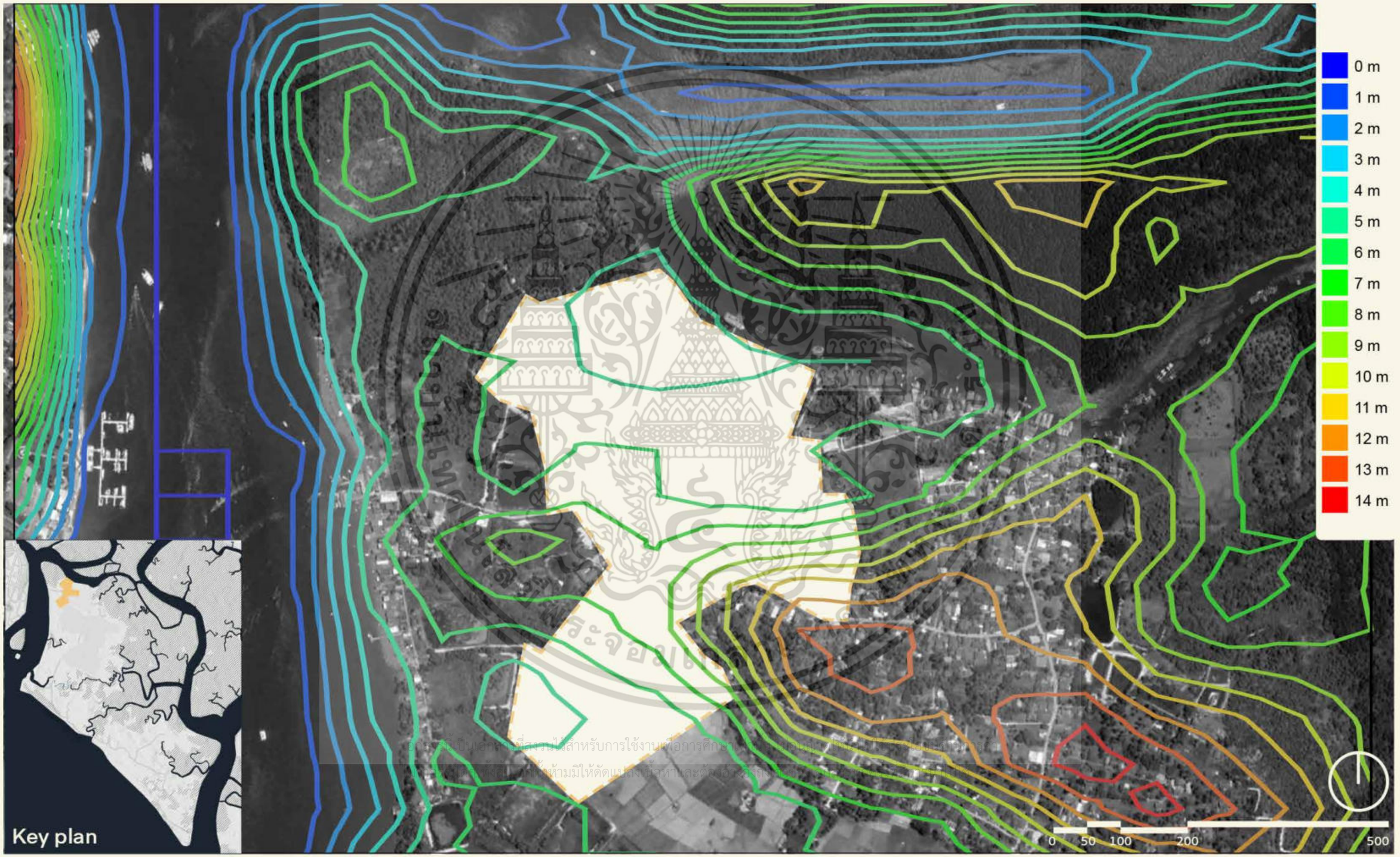

ไฟล์นี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษา ห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของผลงาน

02 Micro Site Analysis : Accessibility
วิเคราะห์ระดับจุลภาค : การเข้าถึงโครงการ

02 Micro Site Analysis : User Flow
วิเคราะห์ระดับจุลภาค : การไหลของผู้ใช้งาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสาร

02 Micro Site Analysis : Potential
วิเคราะห์ระดับจุลภาค : ศักยภาพพื้นที่

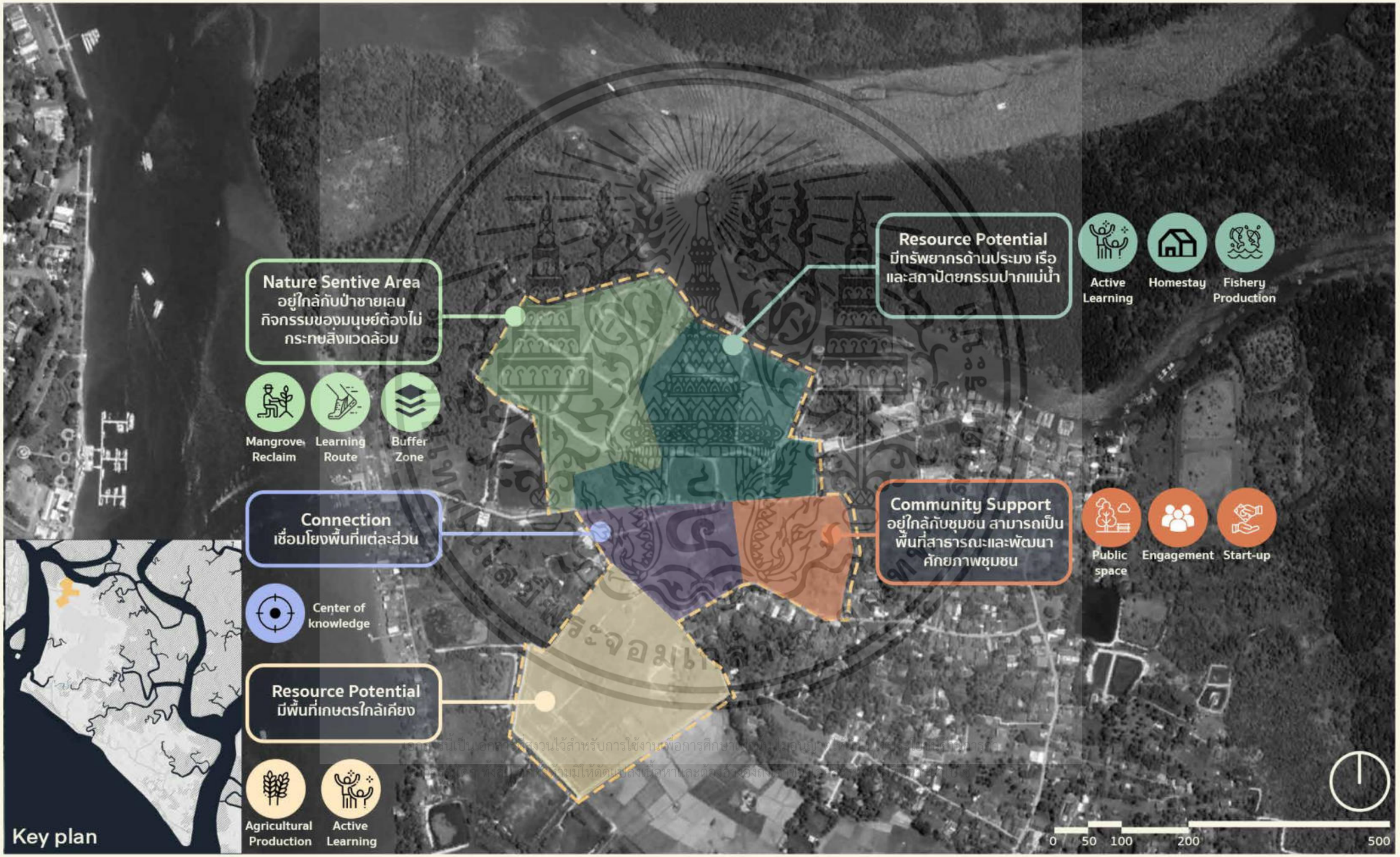

03 Programming

รายละเอียดโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

03 Programming
รายละเอียดโครงการ

ศูนย์การเรียนรู้และส่งเสริมวิถีชุมชนเกาะกลาง
Koh Klang House of Local Wisdom

ศูนย์การเรียนรู้และส่งเสริมวิถีชีวิตชุมชนเกาะกลาง ได้ตระหนักถึงคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงงานหัตถกรรมที่มีเอกลักษณ์ของเกาะกลาง โดยทำหน้าที่เป็นแหล่งเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติ ต่อยอด และสร้างความร่วมมือระหว่างชุมชนด้วยกันเอง หรือแม้กระทั้งผู้ที่สนใจ เพื่อให้ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของเกาะกลางไม่หยุดนิ่งและสามารถดำรงอยู่ในชีวิตชุมชนในอนาคตได้

กลุ่มเป้าหมาย
1. Outsider ที่อยากเรียนรู้วิถีชุมชนที่อยู่ร่วมกับธรรมชาติกว่า 150 ปี
2. Insider เพื่อสร้างความตระหนักคุณค่าในตนเอง พัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ให้สูงขึ้น พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

Goals	รักษามรดกภูมิปัญญาและวิถีชุมชนเกาะกลาง ให้ยังอยู่ในชีวิตของผู้คน
Action	พื้นที่การเรียนรู้ที่คืนคุณค่าสู่ชุมชน ผ่านการเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมจริง

03 Programming : Users
รายละเอียดโครงการ

460 คน
Insider

Local Tourism 7%
กลุ่มอาชีพการท่องเที่ยว
วิถีชุมชนและรับจ้าง

6% **Farmer**
เกษตรกร

Artisans 4%
ช่างฝีมือและผู้เชี่ยวชาญ
หัตถกรรมพื้นถิ่น

40% **Local People**
คนในชุมชนและ
กลุ่มแม่บ้าน

Tourist 15%
นักท่องเที่ยวเชิง
นิเวศและวัฒนธรรม

8% **Fisherman**
ชาวประมงพื้นบ้าน

Students & Interest 15%
นักเรียน นักศึกษา และผู้ที่สนใจ

5% **Researcher & Scholar**
นักวิจัยและนักวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของลิขสิทธิ์

210 คน
Outsider

03 Programming : User
รายละเอียดโครงการ : ผู้ใช้งานโครงการ

460 คน

Insider

Local People จาก 5% ของคนในพื้นที่	260-280 คน
Staffs คนในชุมชน	30 คน
Fisherman จากสัดส่วนกลุ่มอาชีพ	60-80 คน
Local Tourism จากสัดส่วนกลุ่มอาชีพ	50-70 คน
Farmer จากสัดส่วนกลุ่มอาชีพ	40-60 คน
Artisans จากสัดส่วนกลุ่มอาชีพ	20-40 คน

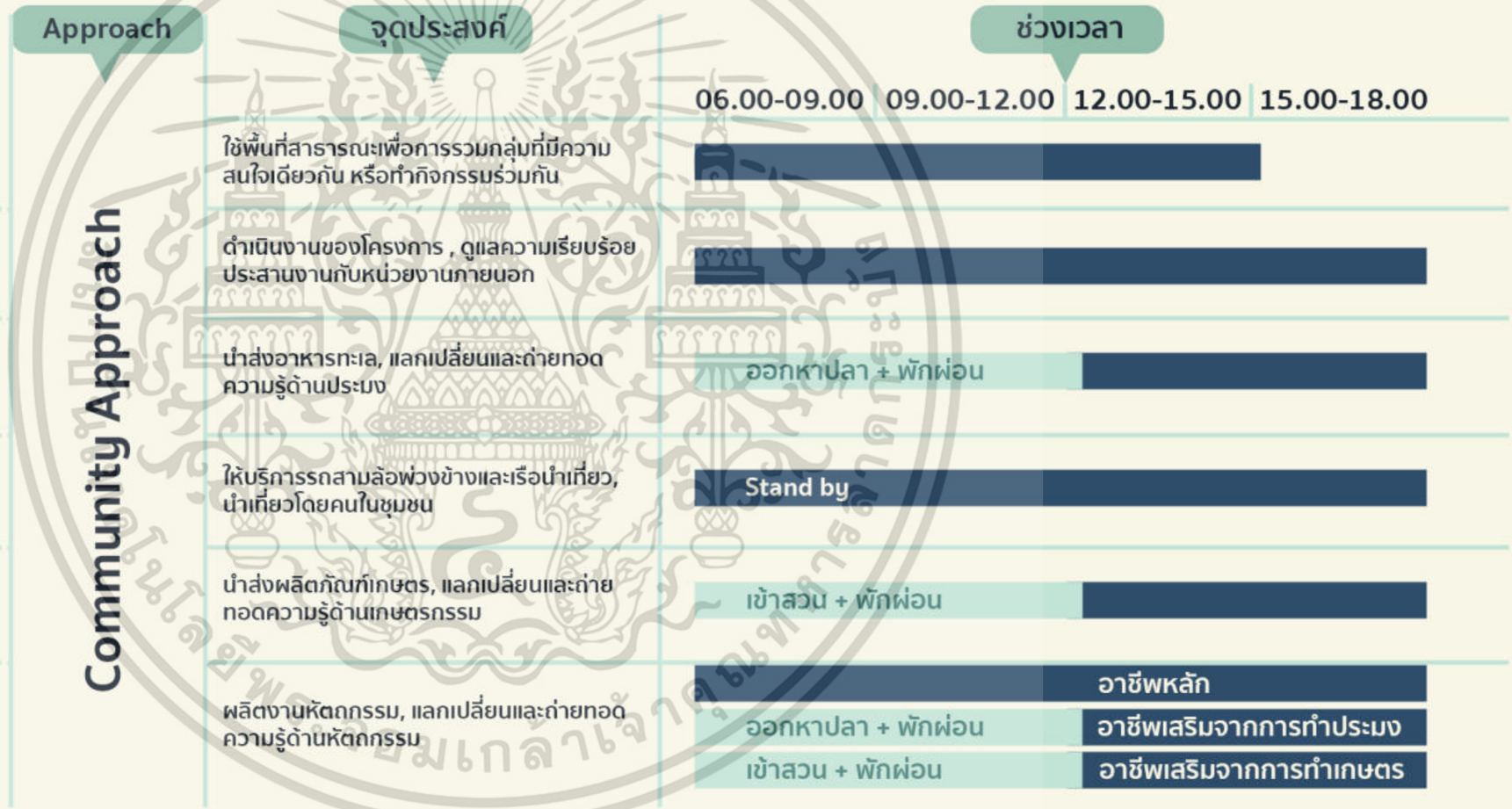

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

03 Programming : User
รายละเอียดโครงการ : ผู้ใช้งานโครงการ

210 คน

Outsider

Tourist

Shortstay 60 คน/วัน

Longstay 40 คน/วัน

Students

จากโรงเรียนภายในเกาะ และบริเวณเมืองกระบี่ 80 คน/วัน

Researcher

นักวิชาการและนักวิจัยที่มีความสนใจเกาะกลาง 30 คน/วัน

Approach

Outsider Approach

จุดประสงค์

ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม, ต้องการประสบการณ์จากคนในพื้นที่อย่างใกล้ชิด

ทัศนศึกษา, ค้นคว้าความรู้รากเหง้าวิถีชุมชน, รวมกลุ่มกันเพื่อเรียนรู้และปฏิบัติ

วิจัยและศึกษาทั้งด้านระบบนิเวศน์, พันธุ์พืช ,สิ่งแวดล้อม ไปจนถึงเชิงสังคม วัฒนธรรม ภูมิปัญญา

ช่วงเวลา

ค่าใช้จ่าย

สามล้อนำเที่ยว วันละ 500 บาท
Workshop วันละ 800 บาท
บ้านพัก คืนละ 990 บาท

รองรับผู้ใช้งาน
670 คน/วัน

พื้นที่ต่อคน
72 ตร.ม.

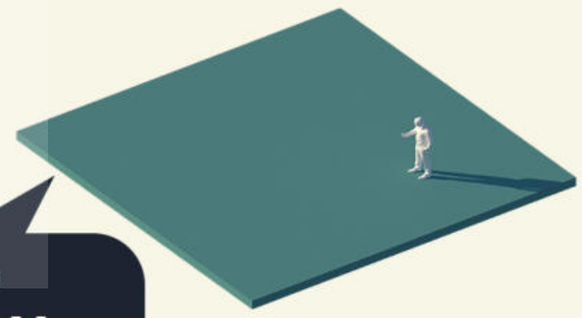

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

03 Conceptual : Kohklang collection of memory
แนวคิดในงานออกแบบ : อัตลักษณ์และภาพจำเกาะกลาง

Which direction of this project should be ?

แล้วงานออกแบบควรจะเป็นไปในทิศทางไหนดี ?

เป็นหน้าบ้านแก่ผู้มาเยือน

รู้สึกคุ้นเคย

รู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน

ใช้งานได้อย่างไม่เคอะเขิน

พื้นที่แห่งความทรงจำ

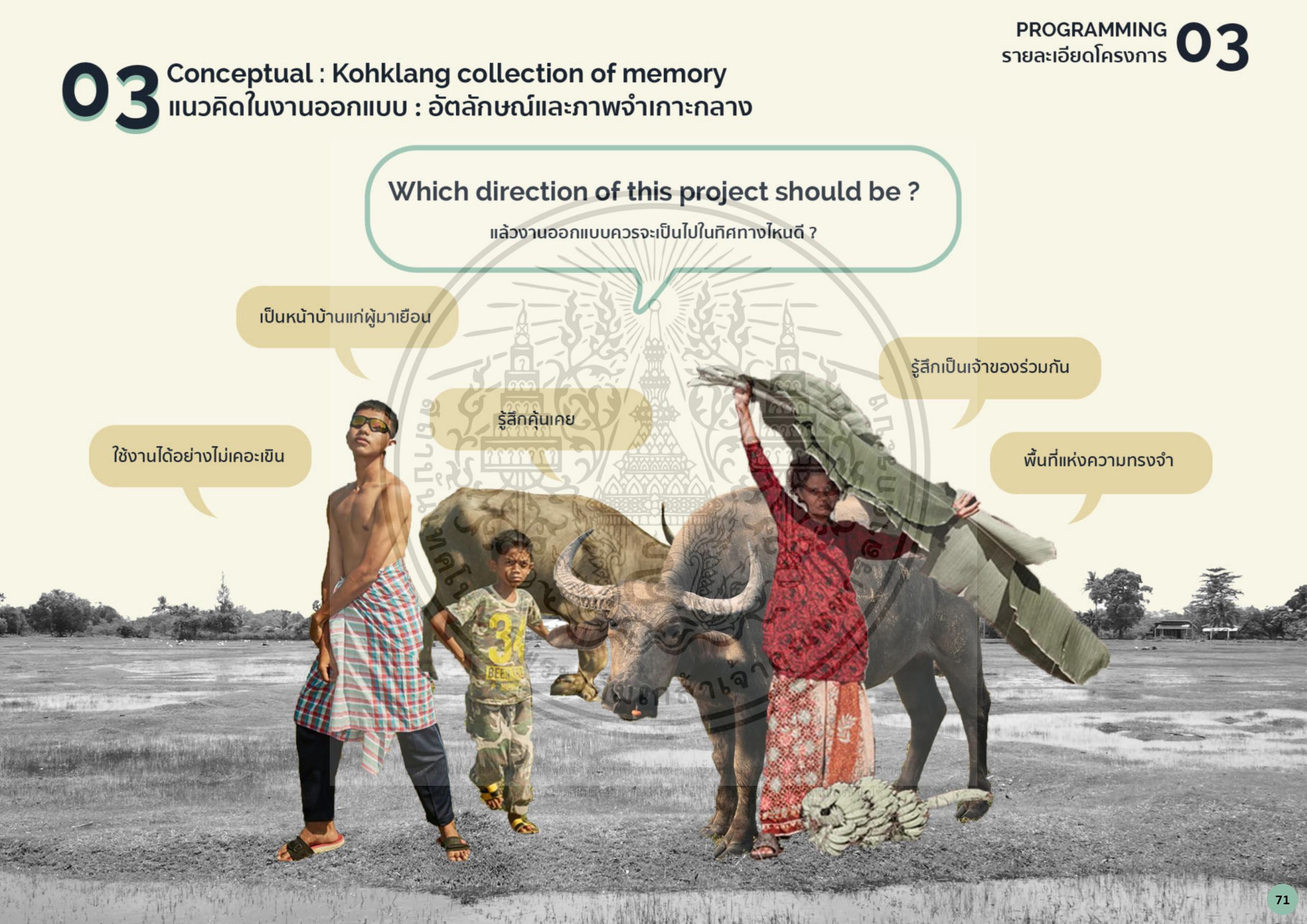

03 Conceptual : Kohklang collection of memory
แนวคิดในงานออกแบบ : อัตลักษณ์และภาพจำเกาะกลาง

Which direction of this project should be ?

แล้วงานออกแบบควรจะเป็นไปในทิศทางไหนดี ?

Collection of Memories
ความคุ้นเคยจากความทรงจำ

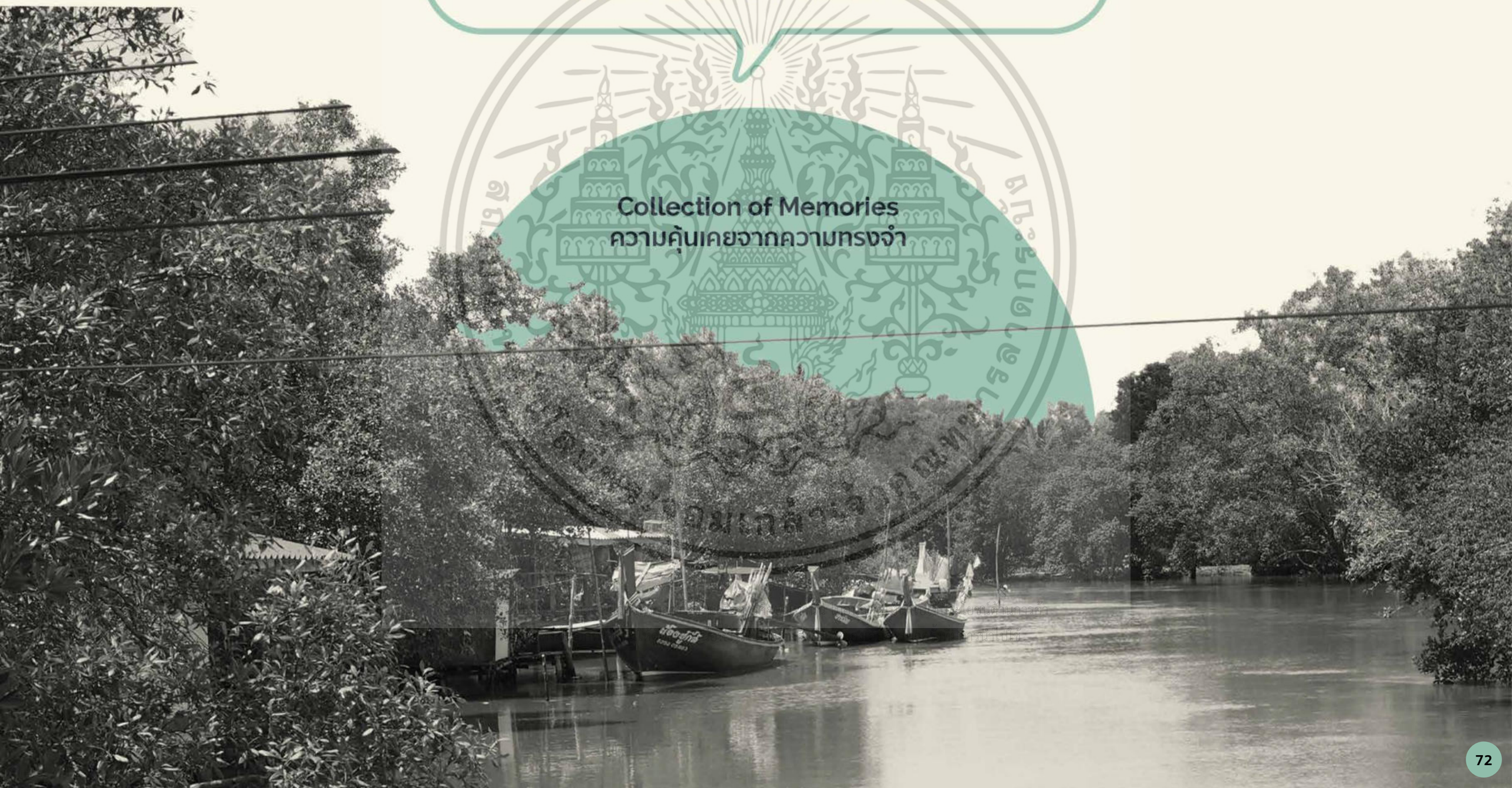

03 Conceptual : Kohklang collection of memory
แนวคิดในงานออกแบบ : อัตลักษณ์และภาพจำเกาะกลาง

Collection of Memories Architecture

สถาปัตยกรรมในที่เนิน

เป็นสถาปัตยกรรมที่พบมากที่สุด เนื่องจากพื้นฐานชุมชนนิยมสร้างบ้านเรือนบริเวณที่เนินหรือควนภายในเกาะ รูปแบบเป็นแบบสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นที่มีความสอดคล้องกับสภาพอากาศและวัสดุในท้องถิ่นที่มี

สถาปัตยกรรมบนที่เนินหรือควนที่พบในเกาะกลาง

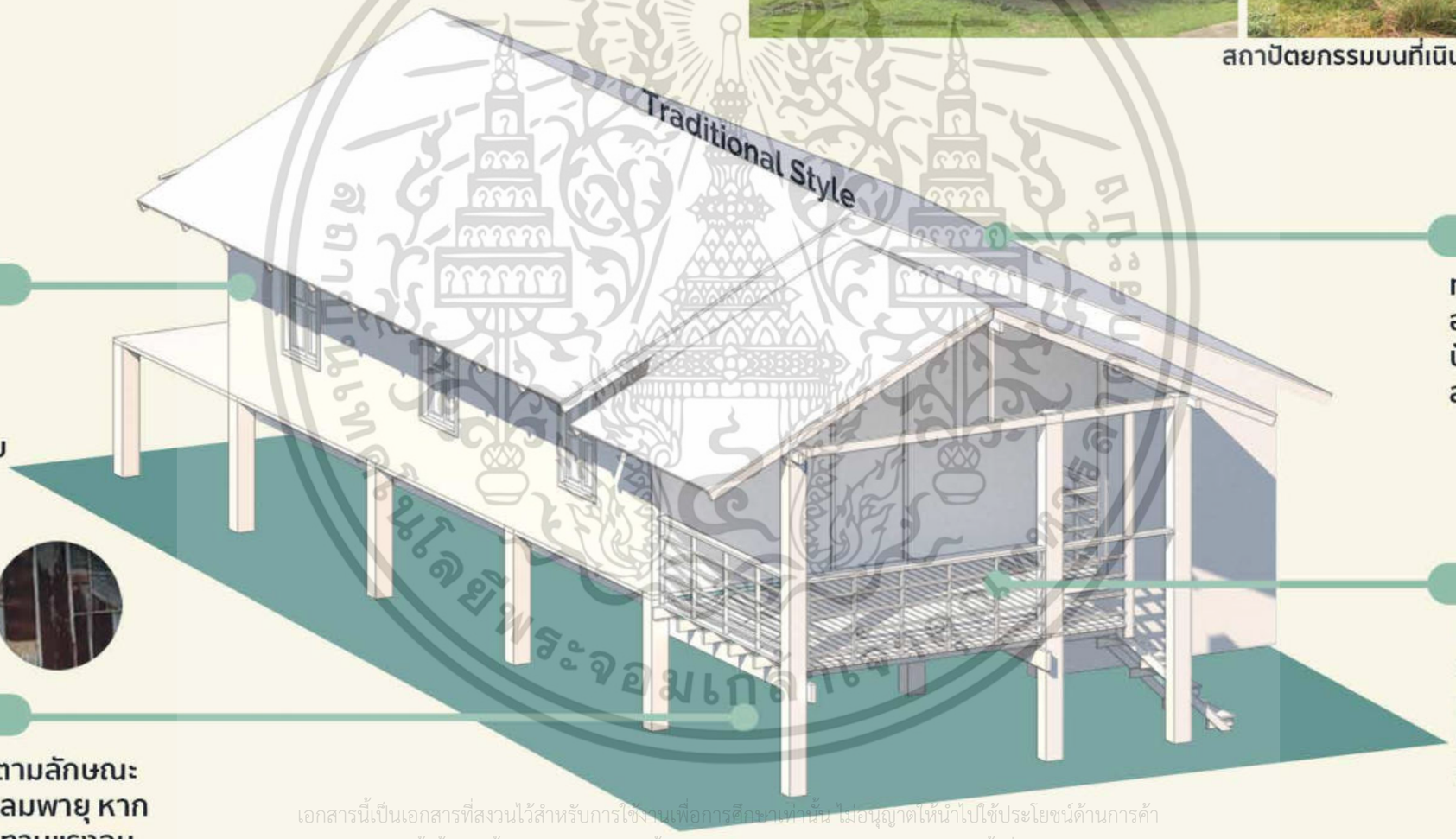

ฝาเรือน

ส่วนใหญ่ใช้วัสดุหาง่ายในพื้นที่อย่างไม้ กระดาน แผ่นสังกะสี บางหลังยังคงรูปแบบฝาไม้ไผ่สานแบบดั้งเดิม

ใต้ถุน

ใต้ถุนต่ำพอคนก้มได้ตามลักษณะเรือนภาคใต้ที่ต้องทนลมพายุ หากปลูกเรือนสูงอาจต้านทานแรงลม ใช้เก็บข้าวของเครื่องใช้ หรือเศษไม้สำหรับซ่อมแซมบ้าน (Storage)

หลังคา

ทรงจั่วที่เหมาะกับภูมิอากาศฝนตกชุก วัสดุในปัจจุบันใช้แผ่นกระเบื้องลอนคู่ หรือแผ่นสังกะสี

ชานบ้าน

เป็นพื้นที่การใช้งานของชาวบ้านในเวลากลางวัน นอกจากนี้ยังใช้เป็นพื้นที่รับแขก (Social Space)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

03 Conceptual : Kohklang collection of memory
แนวคิดในงานออกแบบ : อัตลักษณ์และภาพจำเกาะกลาง

Collection of Memories Architecture

สถาปัตยกรรมแบบมาเลเซีย

เป็นสถาปัตยกรรมที่คนในชุมชนบางส่วนนำอิทธิพลของมาเลเซียมาใช้ในงานสถาปัตยกรรม ปัจจุบันอาคารชนิดนี้เป็นเพียงมรดกเท่านั้น เนื่องจากการก่อสร้างและวัสดุหายากกว่าการสร้างเรือนไม้ ไม่เป็นที่นิยม

สถาปัตยกรรมแบบมาเลเซียที่พบ

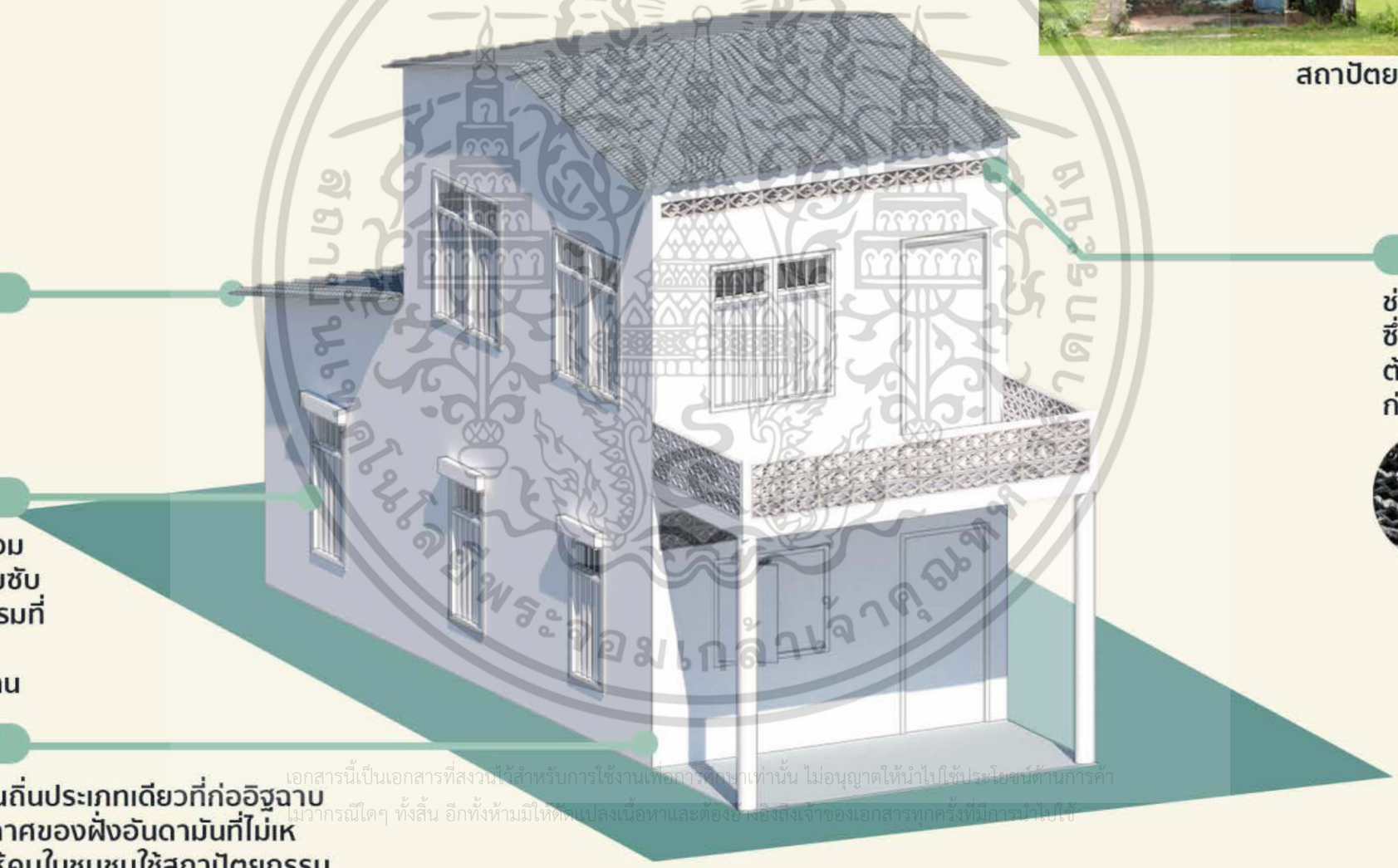

หลังคา

วัสดุสันนิษฐานว่าเป็นกระเบื้องดินเผาจากมาเลเซีย

หน้าต่างเหล็กดัด

หน้าต่างเหล็กดัดพร้อมบานไม้ แสดงถึงความซับซ้อนของสถาปัตยกรรมที่แตกต่างจากงานสถาปัตยกรรมชาวบ้าน

อาคารก่ออิฐฉาบปูน

เป็นสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นประเภทเดียวที่ก่ออิฐฉาบปูน แต่ด้วยสภาพอากาศของฝั่งอันดามันที่ไม่เหมาะสมกับอาคารทำให้คนในชุมชนใช้สถาปัตยกรรมรูปแบบอื่นแทน

ช่องลม

ช่องลมแบบ Build in ซึ่งมีความปราณีตและต้องใช้ช่างฝีมือในการก่อสร้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

03 Conceptual : Kohklang collection of memory
แนวคิดในงานออกแบบ : อัตลักษณ์และภาพจำเกาะกลาง

Collection of Memories Architecture

สถาปัตยกรรมในที่เล

เป็นสถาปัตยกรรมของกลุ่มชาวประมงที่มีความผูกพันธ์กับสายน้ำ รูปแบบสถาปัตยกรรมมักเป็นเสาสูง และก่อสร้างด้วยวัสดุหาง่ายในท้องถิ่น

สถาปัตยกรรมในที่เล มักอยู่คู่กับเรือท้องถิ่น (หัวโทง)

หลังคา

หลังคาจั่วขนาดใหญ่ คลุมถึงชาน นิยมใช้กระเบื้องลอนคู่

ศิลปะของระแนง

เนื่องจากอาคารมักจะปลูกติดกัน จึงมีระแนงไม้ลวดลายต่างๆเพื่อพรางสายตา

อาคารเสาสูง

อาคารเสาสูง 3-4 เมตร และมีจำนวนเสาทุกๆ 2-3 เมตร เพื่อความมั่นคงและรองรับสภาพอากาศฝั่งอันดามัน ซึ่งน้ำขึ้น-น้ำลง 2 ครั้งต่อวัน

ชานรอบบ้าน

มีชานรอบบ้าน เพื่อการระบายอากาศจากความชื้นของน้ำ และช่วยลดอุณหภูมิบ้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

03 Conceptual : Kohklang collection of memory
แนวคิดในงานออกแบบ : อัตลักษณ์และภาพจำเกาะกลาง

Collection of Memories
Transition space

ลาน ..... ชาน ..... ลอย

Space Relation

Architecture .... Architecture
Architecture .... Environment
Human .... Environment
Human .... Human

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Environment .... Human .... Architecture

03 Conceptual : Kohklang collection of memory
แนวคิดในงานออกแบบ : อัตลักษณ์และภาพจำเกาะกลาง

Collection of Memories Elements

Dewax

Dye

Rooster Contest

Fishing Net

Bamboo fence

Hammock

Clothes Line

Whistle Bird

Fish Drying

Boat Dockyard

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

03 Conceptual : Kohklang collection of memory
แนวคิดในงานออกแบบ : อัตลักษณ์และภาพจำเกาะกลาง

Collection of Memories
Landscape

ข้าวสังข์หยด

กล้วย

มะพร้าว

ปาล์มน้ำมัน

มะพร้าว

กล้วย

มะม่วงหิมพานต์

มะม่วง

แสม

ตะบูนขาว

โกงกางใบใหญ่

ยางพารา

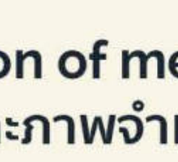
เหลียง

ชะมวง

ชะมวง

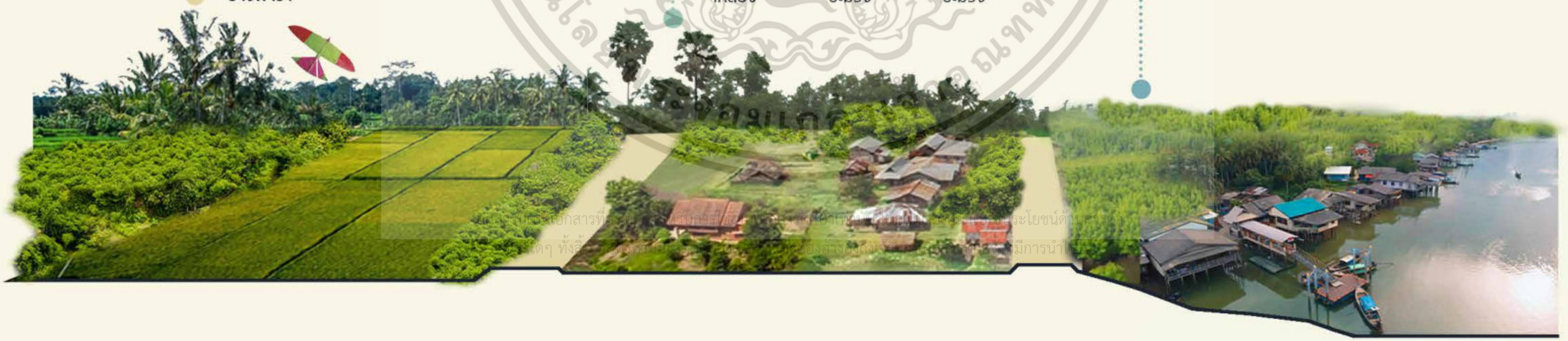

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารนี้ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

03 Conceptual : Kohklang Landscape Character
แนวคิดในงานออกแบบ : ลักษณะภูมิทัศน์เกาะกลาง

Landscape Character
Mangrove

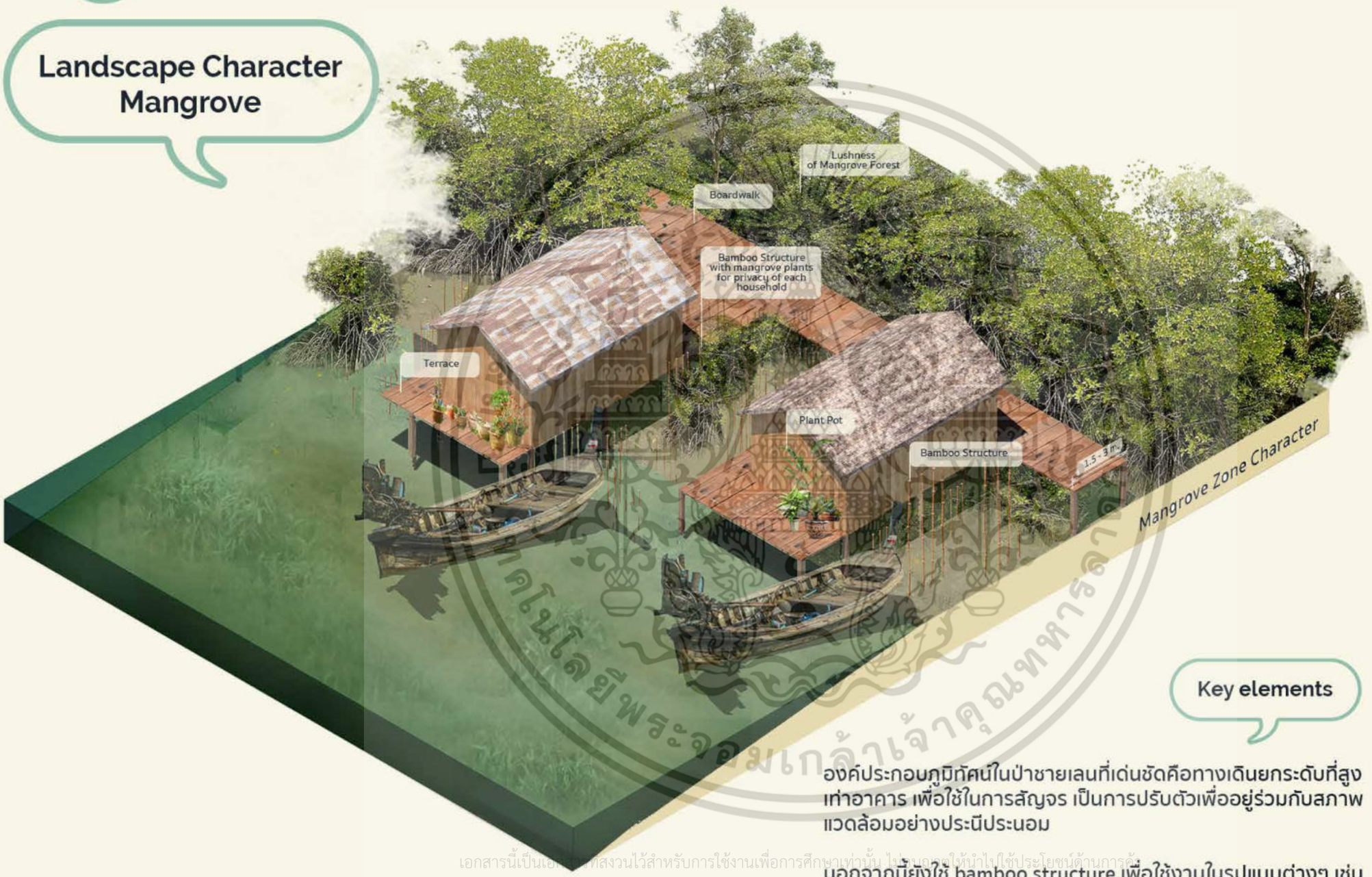

โกงกางใบใหญ่
Rhizophora mucronata

โกงกางใบเล็ก
Rhizophora apiculata

โปรง
Ceriops tagal (Perr.) C.B.Rob.

แสม
Avicennia alba

ตะบูน
Xylocarpus granatum

Key elements

องค์ประกอบภูมิทัศน์ในป่าชายเลนที่เด่นชัดคือทางเดินยกระดับที่สูงเท่าอาคาร เพื่อใช้ในการสัญจร เป็นการปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับสภาพแวดล้อมอย่างประนีประนอม

นอกจากนี้ยังใช้ bamboo structure เพื่อใช้งานในรูปแบบต่างๆ เช่น ผูกเรือ, บังระดับสายตาเพื่อเพิ่มความเป็นส่วนตัวระหว่างบ้าน

การใช้พืชพรรณจะเน้นการรักษาแนวไม้ชายเลนไว้ หากปลูกจะปลูกไม้ดอก ไม้สมุนไพรในกระถางเพื่อความสะดวกในการใช้งานและดูแล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของลิขสิทธิ์ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

03 Conceptual : Kohklang Landscape Character
แนวคิดในงานออกแบบ : ลักษณะภูมิทัศน์เกาะกลาง

Landscape Character
Household

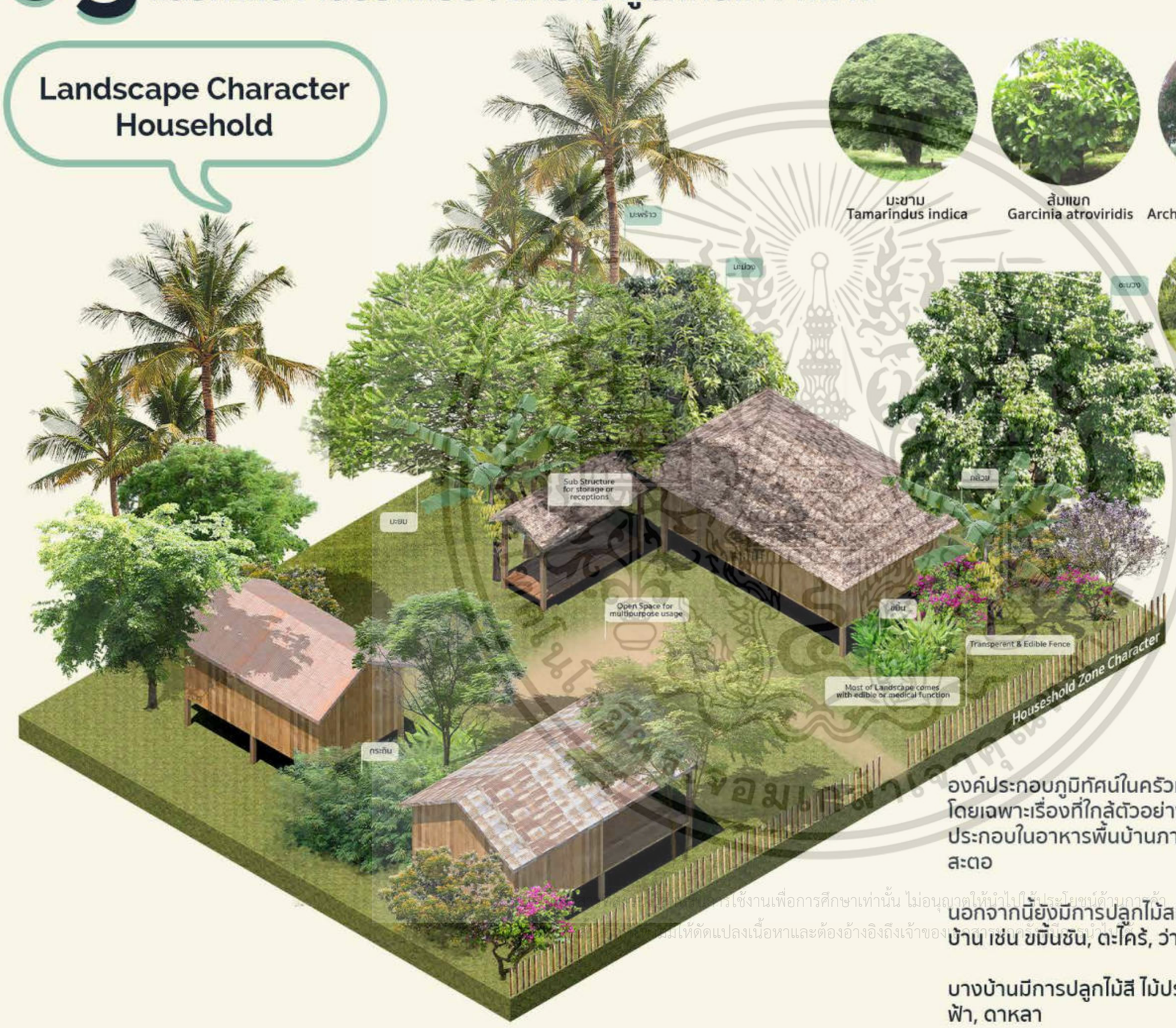

มะขาม
Tamarindus indica

ส้มแขก
Garcinia atroviridis

เนียง
Archidendron pauciflorum

มะม่วง
Mangifera indica

มะม่วงหิมพานต์
Anacardium occidentale

สะตอ
Parkia speciosa

หูกวาง
Terminalia catappa

มะยม
Phyllanthus acidus

กล้วย
Musa sapientum Linn.

ชะมวง
Garcinia cowa

กระถิน
Leucaena leucocephala

มะพร้าว
Cocos nucifera

Key elements

องค์ประกอบภูมิทัศน์ในครัวเรือนจะเน้นไม้ที่ใช้สอยประโยชน์ได้ โดยเฉพาะเรื่องที่ใกล้ตัวอย่างการกิน ไม้ที่ปลูกมักจะเป็นส่วนประกอบในอาหารพื้นบ้านภาคใต้ เช่น ใบชะมวง, มะพร้าวกะทิ, สะตอ

นอกจากนี้ยังมีการปลูกไม้สมุนไพรเพื่อเป็นยารักษาแบบพื้นบ้าน เช่น ขมิ้นชัน, ตะไคร้, ว่านหางจระเข้

บางบ้านมีการปลูกไม้สี ไม้ประดับ เพื่อความสวยงาม เช่น เฟื่องฟ้า, ดาหลา

ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของ

03 Conceptual : Kohklang Landscape Character
แนวคิดในงานออกแบบ : ลักษณะภูมิทัศน์เกาะกลาง

Landscape Character
Agriculture

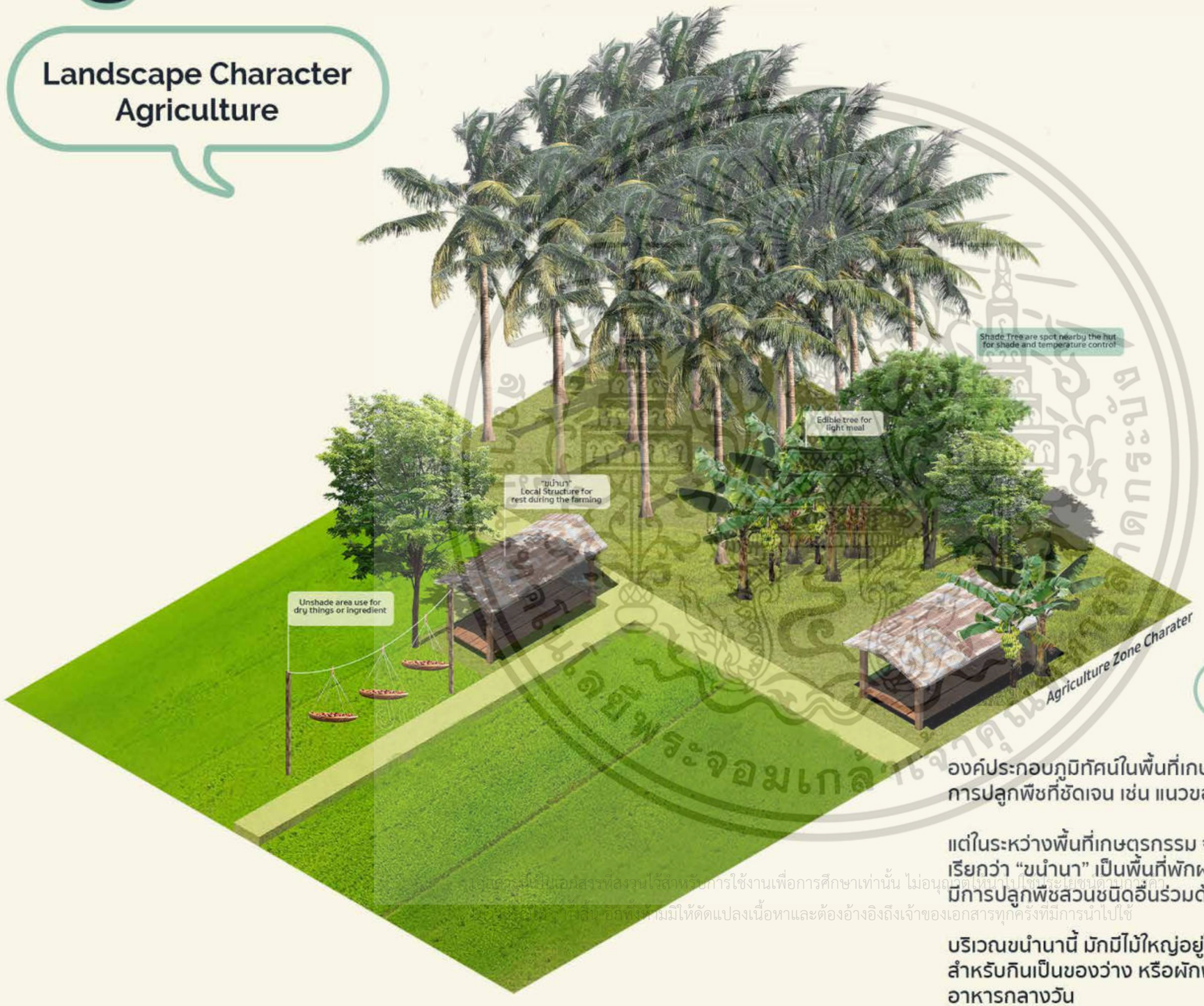

มะม่วง
Mangifera indica

มะยม
Phyllanthus acidus

ข้าวสังข์หยด
Oryza sativa L.

กล้วย
Musa sapientum Linn.

มะพร้าว
Cocos nucifera

Key elements

องค์ประกอบภูมิทัศน์ในพื้นที่เกษตรกรรม มักจะมีรูปแบบของการปลูกพืชที่ชัดเจน เช่น แนวของสวนมะพร้าว, นาข้าว

แต่ในระหว่างพื้นที่เกษตรกรรม จะมีอาคารท้องถิ่นขนาดเล็กเรียกว่า “ขนำนา” เป็นพื้นที่พักผ่อนระหว่างทำเกษตรกรรม และมีการปลูกพืชสวนชนิดอื่นร่วมด้วยบ้าง

บริเวณขนำนานี้ มักมีไม้ใหญ่อยู่ใกล้ๆเพื่อให้ร่มเงา บ้างก็มีไม้ผลสำหรับกินเป็นของว่าง หรือผักพื้นบ้านเป็นผักเหนาะสำหรับอาหารกลางวัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

03 Conceptual : Integrated Agriculture
แนวคิดในงานออกแบบ : การปลูกพืชแซมสวนมะพร้าว

ผลผลิตมะพร้าว 1 ไร่
เฉลี่ยปีละ 2,781 ผล

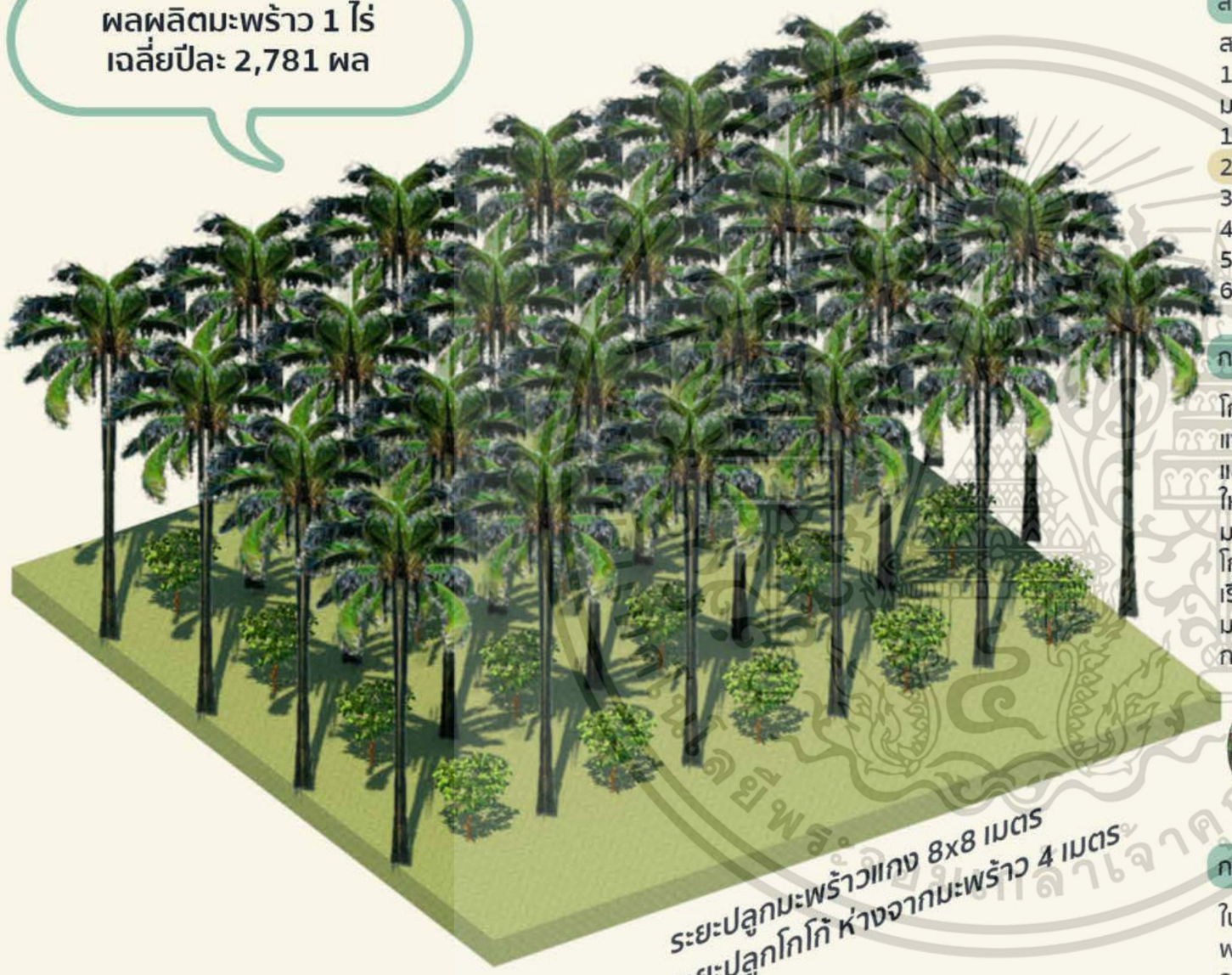

สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับมะพร้าว

สภาพพื้นดิน พื้นที่ปลูกมะพร้าวในประเทศไทยไม่ควรสูงกว่าระดับน้ำทะเลเกิน 100 เมตร ปลูกได้ตั้งแต่ดินทรายจนถึงดินเหนียวจัด ดินที่เหมาะกับการปลูกมะพร้าวมี 6 ชนิดคือ

1. ดินใกล้ฝั่งแม่น้ำ
2. ดินใกล้ปากน้ำติดทะเลเป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมในฤดูฝน
3. ดินตามเกาะต่างๆ
4. ดินชายทะเลซึ่งส่วนมากหน้าดินเป็นดินทราย
5. ดินเลนที่ขุดลอกจากสันดอน
6. ดินบนคันนา

การใช้โกโก้แซมสวนมะพร้าว

โกโก้ เป็นพืชที่ทนร่มเงา และไม่ชอบแดดจัดเกินไป การปลูกโกโก้ นั้น นิยมปลูกแซมในสวนมะพร้าว เพราะปริมาณแสงแดดที่โกโก้ได้รับจะเหมาะสมพอดี ไม่มากและน้อยเกินไป และโกโก้มีระบบรากลึก ไม่แย่งอาหารกับมะพร้าว ระยะปลูก ที่ให้ผลผลิตดีกรณีปลูกโกโก้เดี่ยว ๆ คือ 3×4 เมตร แต่ในมาเลเซียมีการปลูกมะพร้าว ระยะ 9×9 ม. แซมด้วยโกโก้ ระยะ 3×3 ม. ซึ่งได้ผลดี โดยรายได้ของโกโก้ จะเป็น 2 เท่าของรายได้จากมะพร้าว และยังทำให้ผลผลิตมะพร้าวสูงขึ้นเรื่อย ๆ ด้วย การปลูกโกโก้ในสวนมะพร้าว ต้องปลูกต้นโกโก้ห่างจากต้นมะพร้าวอย่างน้อย 2 เมตร แม้ในปัจจุบันการปลูกโกโก้ยังเป็นเรื่องใหม่ในเกษตรกรรมไทย แต่ในอนาคตโกโก้อาจจะเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีมูลค่าได้

โกโก้
Theobroma cacao

การใช้พืชสวนแซมสวนมะพร้าว

ในกรณีที่ไม่สามารถใช้โกโก้ได้ พืชสวนไทยที่คุ้นเคยสามารถปลูกแซมในสวนมะพร้าวได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นกัน

ระดับที่ 1 พืชใต้ดิน เช่น ขิง ข่า สายบัว มันสำปะหลัง : พืชหัว
ระดับที่ 2 พืชเรี่ยดิน เช่น คะน้า ผักบุ้ง น้ำเต้า แตง มะระ : พืชผัก
ระดับที่ 3 พืชเตี้ย เช่น พริก มะเขือ กะเพรา ตะไคร้ : พืชสมุนไพร
ระดับที่ 4 พืชกลาง เช่น ดอกแค กล้วย โกโก้ พริกไทย ผริ้ง : พืชสวน
ระดับที่ 5 พืชสูง คือ มะพร้าว : พืชหลัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า การแสวงหากำไร
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสาร

03 Conceptual : Edible Fence
แนวคิดในงานออกแบบ : รั้วกินได้

Edible Fence
รั้วกินได้

ในชุมชนมีการแบ่งพื้นที่ กั้น space ด้วยรั้วโปร่ง ที่เกิดจากการใช้งานตาก
เครื่องมือประมง ทำให้เกิดการแบ่งของ space อย่างกลมกลืน นอกจากนี้ยัง
มีการใช้พืชที่กินได้ปลูกตามแนวบริเวณรอบบ้านเพื่อบอกอาณาเขต และยังช่วย
เพิ่ม mass ของรั้วโปร่งให้ทำหน้าที่แบ่งอาณาเขตได้ดียิ่งขึ้น

กระถิน
Leucaena leucocephala

กล้วย
Musa sapientum Linn.

ตะไคร้
Cymbopogon citratus

ตำลึง
Coccinia grandis

03 Conceptual : Learning Pyramid
แนวคิดในงานออกแบบ : ปีระมิดการเรียนรู้

“ Passive”

Museum / Information Headquater /
Library / Craftpiece / Indoor Learning

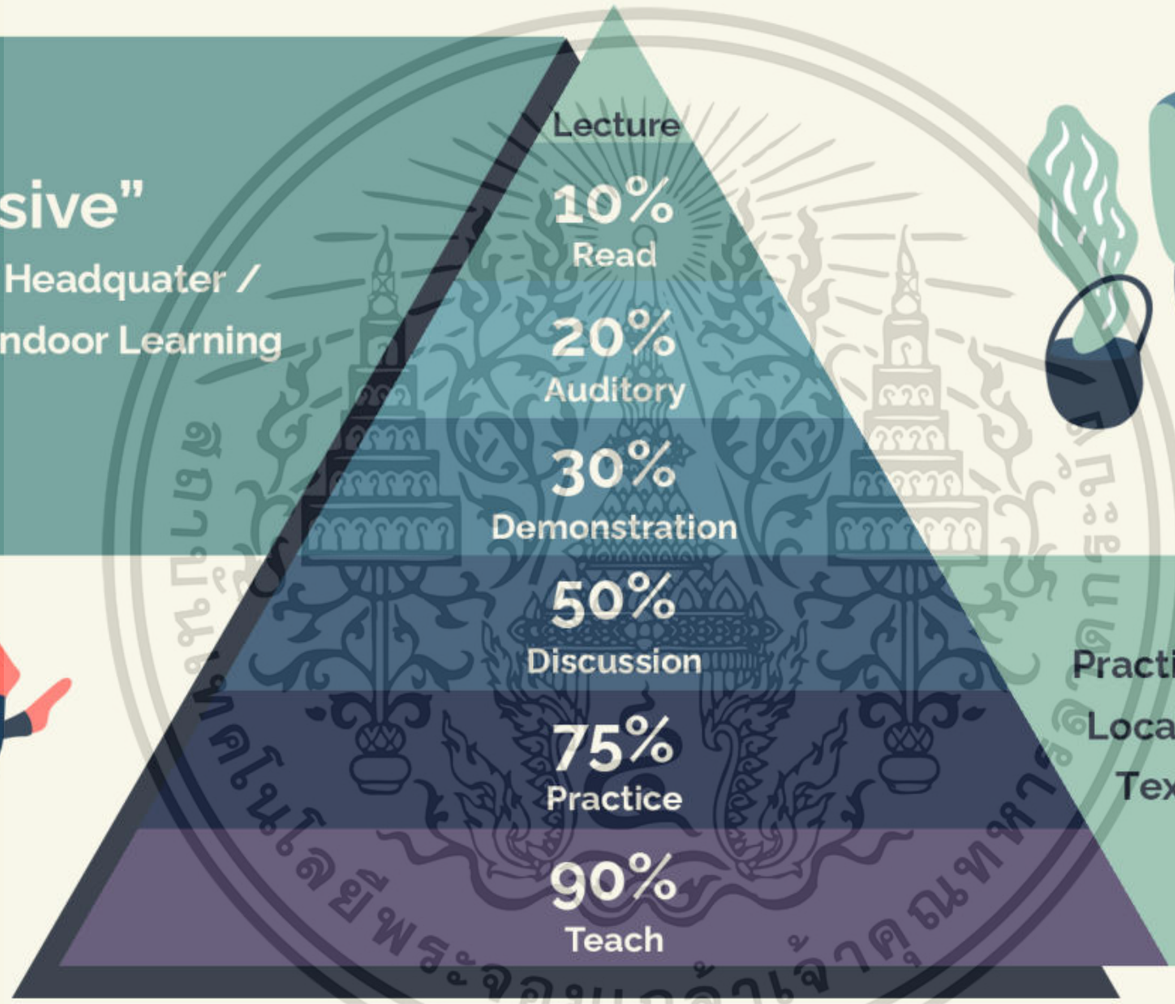

Practice Field / Fish Deck /
Local Space / Woodwork studio
Textile Studio / Learning Route

“ Active ”

Learning Pyramid, National Training Laboratories
by Edgar Dale (1946)

Learning pyramid หรือพีระมิดแห่งการเรียนรู้ แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการเรียนรูปแบบต่างๆ จากแผนภาพจะเห็นว่ายิ่งผู้เรียนรู้มีบทบาทมากเท่าไหร่ ประสิทธิภาพในการเรียนรู้ก็เพิ่มมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

03 Conceptual : Strategies
แนวคิดในงานออกแบบ : กลยุทธ์ของโครงการ

Goals รักษามรดกภูมิปัญญาและวิถีชุมชนเกาะกลาง ให้ยังอยู่ในชีวิตของผู้คน

Action พื้นที่การเรียนรู้ที่คืนคุณค่าสู่ชุมชน ผ่านสภาพแวดล้อมจริง

Knowledge + Environment

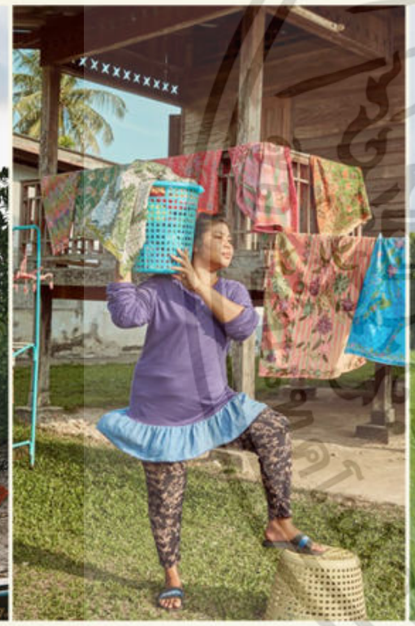

Mangrove - Fishery | Community - Craft | Agriculture - Seasonal

3 สภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันของเกาะกลาง (พื้นที่เกษตร, พื้นที่ชุมชน, พื้นที่ป่าชายเลน) ทำให้เกิดภูมิปัญญาในการดำรงชีวิตกับสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน

ศูนย์การเรียนรู้และส่งเสริมวิถีชุมชนเกาะกลาง ทำหน้าที่เป็นสถานที่เรียนรู้ แลกเปลี่ยน ปฏิบัติ และต่อยอดงานภูมิปัญญาท้องถิ่น ผ่านสภาพแวดล้อมจริงของภูมิปัญญานั้นๆ และสะท้อนคุณค่าสู่ชุมชน ด้วยการเป็นจุดกำเนิดของการต่อยอดทุนทางวัฒนธรรม

Strategies Learning | Enhance | Engagement

รักษามรดกภูมิปัญญาผ่าน 3 หัวใจสำคัญที่จะทำให้ภูมิปัญญาสามารถขับเคลื่อนสู่อนาคตได้

Learning
การเรียนรู้เป็นจุดเริ่มต้นในการรักษามรดก โดยต้องเรียนรู้ผ่านเรื่องจริง ลงมือทำจริง ในสถานที่จริง

Indoor Learning Cluster
Outdoor Learning Space
Workshop Space

Enhance
ภูมิปัญญาที่ดีควรจะปรับตัวเข้าสู่อนาคตโดยยึดรากฐานจากรากเหง้า การต่อยอดจะช่วยทำให้ภูมิปัญญาไม่หยุดนิ่ง

Ingredient Integrated
Creative Development

Engagement
ลำพังภูมิปัญญาไม่สามารถสืบต่อไปได้หากไม่มีมนุษย์ การทำให้คนในท้องถิ่นตระหนักถึงคุณค่าแก่นสาระและความสำคัญของภูมิปัญญาผ่านความร่วมมือร่วมใจจะเป็นเพิ่มความมั่นคงของมรดก

Community center
Community Facility

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

03 Conceptual : Strategies Main Area
แนวคิดในงานออกแบบ : พื้นที่กลยุทธหลัก

Strategies	Core Zone House of Local Wisdom + Community Engagement	Agriculture Zone		Fishery Zone	
Learning พื้นที่เรียนรู้ภูมิปัญญาจากสภาพแวดล้อมจริง และการลงมือทำ เพื่อให้มีพื้นฐานและจัดเก็บความรู้ให้เป็นระบบ	 Kohklang house of local wisdom Craft yard	 Agricultural Center	 Agricultural Route	 Mangrove History Route	 Fishery Center
Enhance สร้างการปรับตัวของภูมิปัญญา ยกระดับทุนทางภูมิปัญญาเดิม เพื่อให้ดำรงในอนาคต	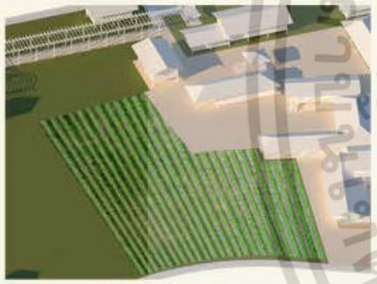 Halal food center	 Khanam na cafe' & restuarant		 Seafood processing hub	 Fish market
Engagement พื้นที่ส่วนกลางของชุมชน เพื่อสร้างพื้นที่สาธารณะและปลูกฝังความร่วมมือ	 Community Center	 Community Rice Mill & Utilities		 Central Fishery Deck	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

03 Programming : Tabulation
รายละเอียดโครงการ : ขนาดพื้นที่ใช้งาน

Typologies	Core zone House of Local Wisdom + Community Engagement		Agricultural zone		FIshery zone	
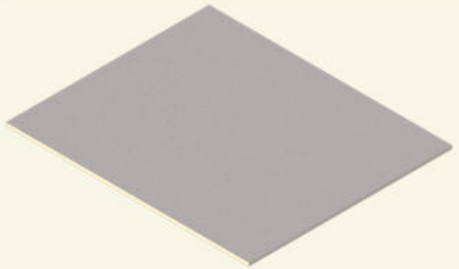 Open space	Craft Yard	1500 sqm	Agricultural yard	1300 sqm	Fish market	350 sqm
	Homestay Yard	1000 sqm	Rice Center	460 sqm	Fishery deck	500 sqm
	Community Yard	1600 sqm	Rest pavillion	147 sqm	Processing deck	325 sqm
	Mangrove Resource Center	590 sqm	Demonstation field	2.2 rai	History route	
	Openning Space	430 sqm	Main field	15 rai	Long route	1.3 km
	Existing Coconut farm	2500 sqm	Rice route	160 m(short), 340 m	Short route	650 m
	Port	283 sqm	Restaurant deck	250 sqm	Fish raft	200 sqm
	Bird Yard	860 sqm	Coco Center	315 sqm	Port	120 sqm
	Birdwatch Corridor	342 sqm	Coco route	280 m	Forest Reclamation	52 rai
	Halal Food Yard	650 sqm	Coconut farm	6.4 rai		
	Vegetable Field	3800 sqm				
	Community Open Space	1500 sqm				
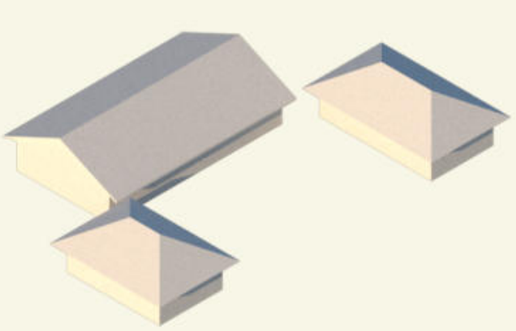 Building	Creative Center	315 sqm	Agricultural R&D	350 sqm	Homestay	785 sqm (7 build)
	Textile Workshop :		Agricultural Trading center	230 sqm	Dressed Seafood	163 sqm
	Dye & Dry Area	90 sqm	Rice museum	196 sqm	Stocks	95 sqm
	Dewax	80 sqm	Rice R&D	189 sqm	Tasting Area	45 sqm
	Color Extract	60 sqm	Rice Farming Practice	130 sqm	Fishery knowledge	65 sqm
	Woodwork :		Restaurant	225 sqm		
	Coconut woodwork	40 sqm	Cafe	100 sqm		
	Traditional boat	80 sqm	Pavillion	28 sqm		
	Museum	425 sqm	Souvenoir	90 sqm		
	Office	125 sqm	Coco R&D	262 sqm		
	Samlor Station	60 sqm	Coco drink	88 sqm		
	Information Center	227 sqm	Coconut learning center	155 sqm		
	Bird Trading Center	182 sqm				
	Teashop	150 sqm				
	Community Library & Knowledge Hub	650 sqm				
	Women Center	354 sqm				
	Dessert Studio	140 sqm				
	Traditional Food Studio	215 sqm				
	Multipurpose	400 sqm				
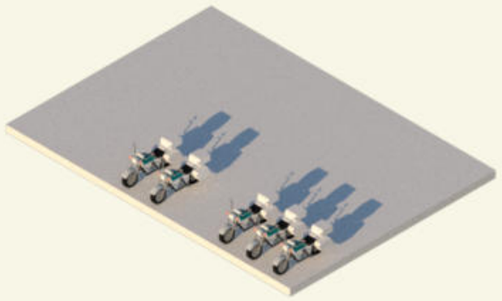 Miscellaneous	Parking	315 sqm (45 motorbike)	Parking	235sqm (26motorbike)		
	Community Center Parking	548 sqm (76 motorbike)	Storage	90 sqm		
			Community rice mill	100 sqm		
			Commnuity Parking	250 sqm (45 motorbike)		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

03 Programming : Bubble Diagram
รายละเอียดโครงการ

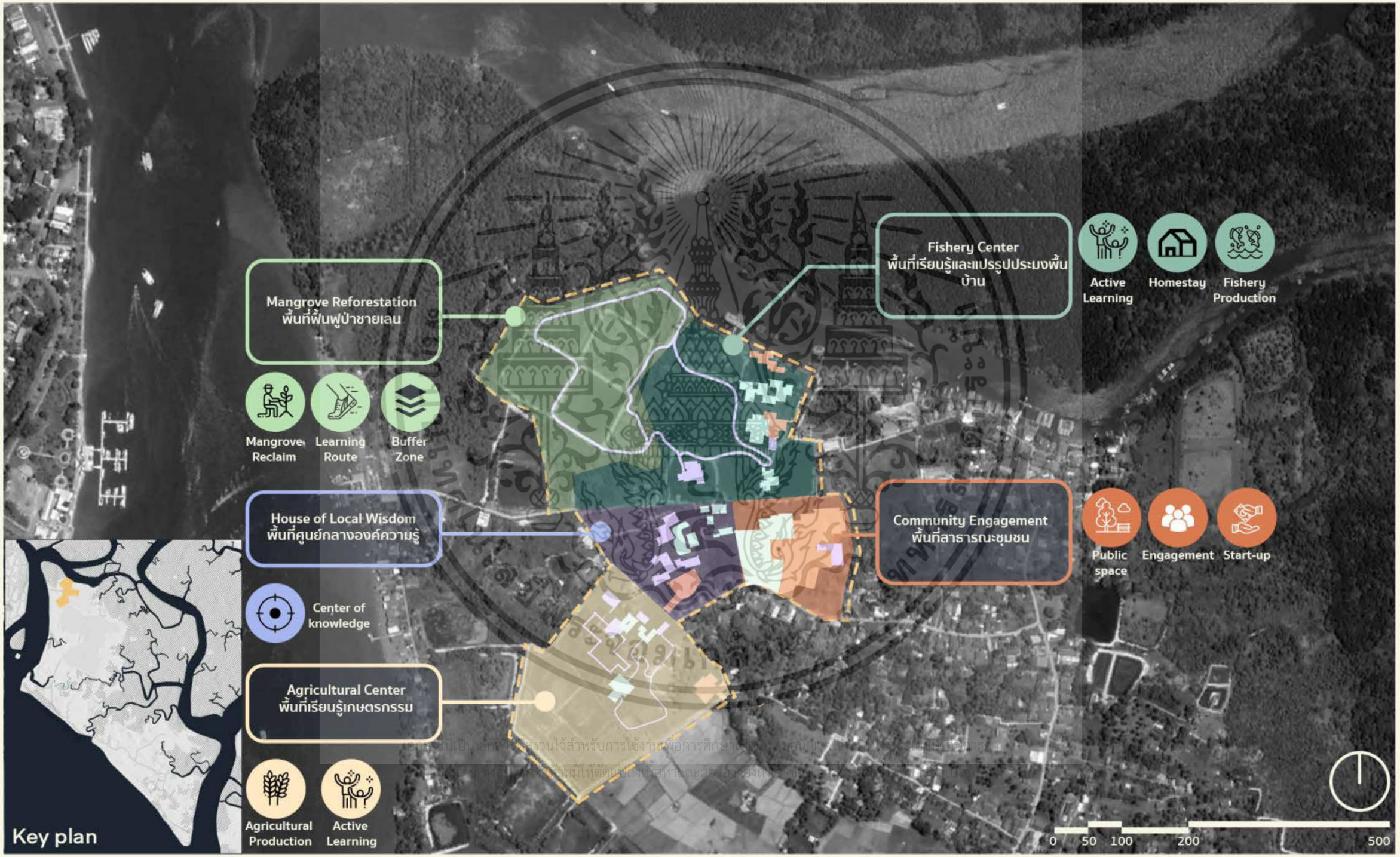

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า การจำหน่าย จ่ายแจก หรือการนำไปเผยแพร่ต่อสาธารณะ ทั้งนี้ ห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของลิขสิทธิ์ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

04 Final Design

ผลงานการออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

04 Vision Development
แนวทางการพัฒนาในระดับมหภาค

04 Vision Development
แนวทางการพัฒนาในระดับมหภาค

Mangrove Reforestation

Coastal Sercurity | Food Sercurity | Ramzar Site | Eco Service

ด้วยสัมปทานบ่อกุ้งในปี 2540 ทำให้เกาะกลางในปัจจุบันมีพื้นที่บ่อกุ้งกว่าร้อยละ 63 ของพื้นที่ ที่มีความทรุดโทรมหรือไม่ได้ทำประโยชน์

ด้วยความสำคัญทางสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายของระบบนิเวศน์ และความมั่นคงของเกาะกลาง การพัฒนามุ่งเน้นไปที่การสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของป่าชายเลน เพื่อให้ป่าสามารถฟื้นฟูตัวเองได้อีกครั้ง

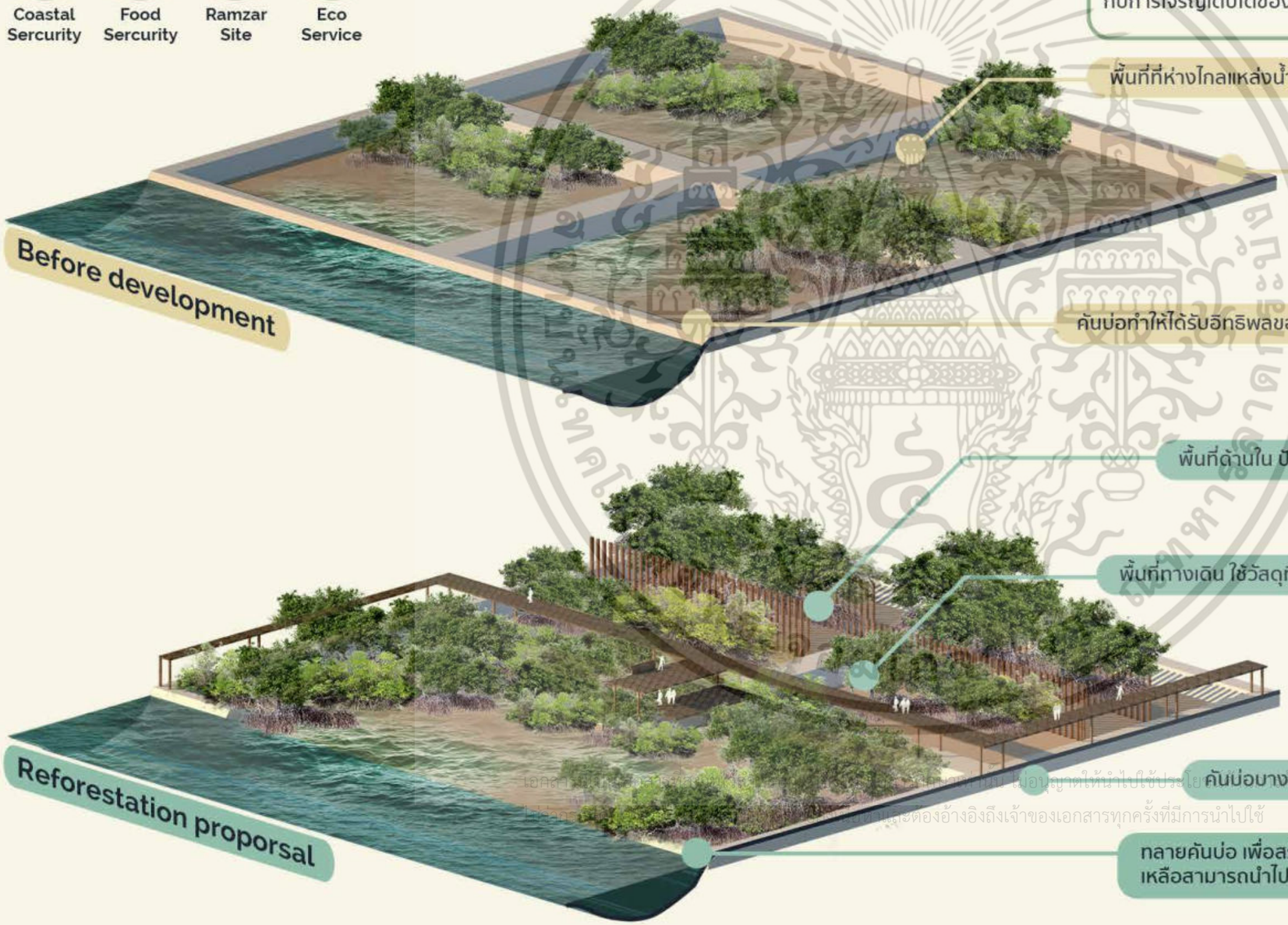

พื้นที่ที่ห่างไกลแหล่งน้ำ ยิ่งฟื้นฟูช้า เพราะการสะสมตะกอนน้อย น้ำไม่ไหลเวียน

พื้นคันบ่อไม่สม่ำเสมอ ใช้สัญจรยาก

คันบ่อทำให้ได้รับอิทธิพลของน้ำขึ้น-น้ำลงน้อย หรือไม่ได้เลย ทำให้ป่าชายเลนโตช้า

พื้นที่ด้านใน ปักไม้ไผ่สลับฟันปลา เพื่อเพิ่มการสะสมแร่ธาตุและตะกอน

พื้นที่ทางเดิน ใช้วัสดุที่โปร่งแสง เพื่อลดพื้นที่อับแสง ให้แสงเข้าถึงพืชชั้นล่าง

พื้นตะแกรงเหล็กฉีก

คันบ่อบางส่วน เก็บไว้สำหรับเป็นฐานรากทางเดินศึกษาธรรมชาติ

ทลายคันบ่อ เพื่อสร้างการหมุนเวียนของน้ำ และให้ตะกอนเข้าไปสะสม ดินที่เหลือสามารถนำไปปรับถมพื้นที่โครงการหรือบ่อกุ้งที่ลึกเกินไปได้อีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า การขาย หรือการแสวงหาผลประโยชน์ในรูปแบบอื่นๆ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

04 Vision Development
แนวทางการพัฒนาในระดับมหภาค

Masjid Freshwater Management

Rainwater Harvesting

Cost Effective

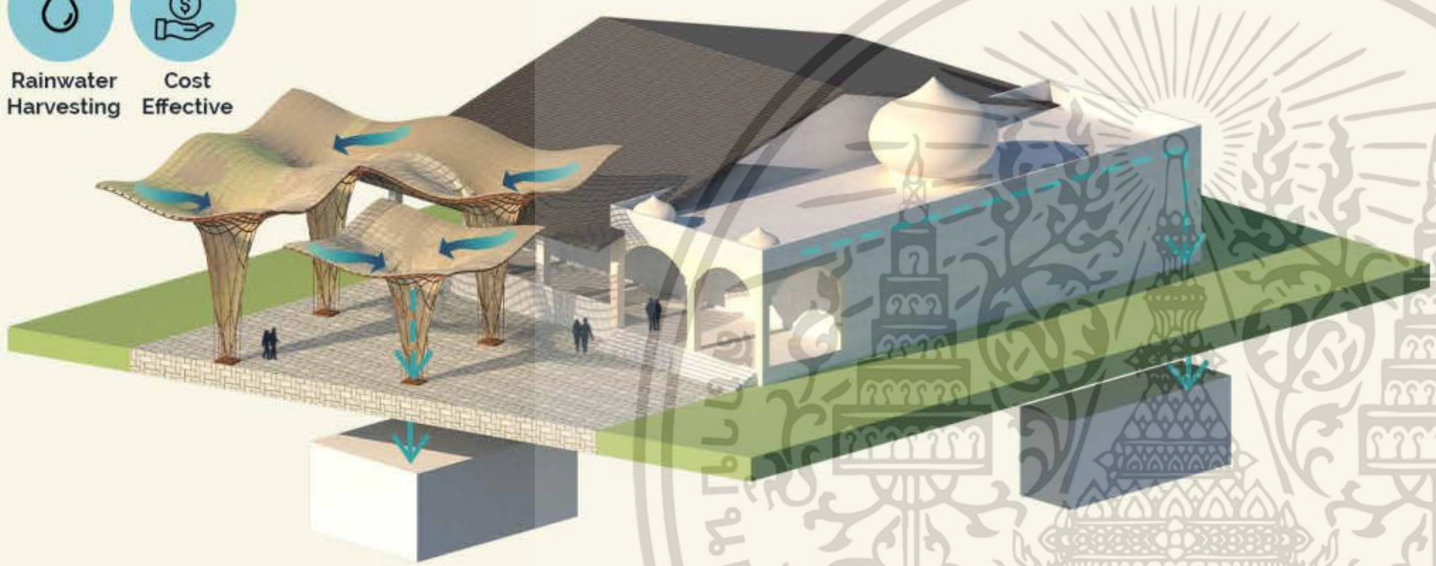

มัสยิดนอกจากทำหน้าที่เป็นศาสนสถานของคนในชุมชนแล้ว มัสยิดยังเป็นศูนย์รวมของชุมชน ในการจัดการปัญหาต่างๆ หรือบริหารจัดการวิถีชุมชนด้วยกลไกศาสนา

มัสยิดทั้ง 3 แห่งที่เกาะกลาง เป็นพื้นที่หลักในการบริหารจัดการแหล่งน้ำจืดแก่ชุมชน แม้จะมีระบบประปาแล้ว แต่ศักยภาพของภูมิภาคใต้ที่มีฝนตกชุก ทำให้เกิดแนวคิดในการกักเก็บน้ำฝน เพื่อนำไปใช้ในการอุปโภคหรือบรรเทาความเดือดร้อนในหน้าแล้งที่น้ำไม่เพียงพอได้

Parametric Column

เป็น Modular ที่ปรับใช้กับพื้นที่อื่นๆได้ เป็นโครงสร้างที่ทำหน้าที่เป็นเสา, ระนาบเหนือหัว และรับน้ำฝนเพื่อกักเก็บในแท้งก์ได้

Women Center & Nursery

Women Space

Brainstorm

การใช้พื้นที่สาธารณะของสตรีมุสลิมมีข้อจำกัดในเรื่องของหลักคำสอนของศาสนา แม้กระทั่งการไปมัสยิดจำเป็นต้องแบ่งพื้นที่ชาย-หญิงเป็นสัดส่วน เพื่อความเหมาะสมในการปฏิบัติ ทำให้พื้นที่ของสตรีมักเป็นบ้านหรือตลาด

เพื่อลดข้อจำกัดในการใช้พื้นที่ Women Center & Nursery ซึ่งเป็นสถานที่แบบ Gender Specific เป็นพื้นที่ในการรวมกลุ่มของสตรีมุสลิม เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน ร่วมมือ พัฒนาตนเอง หรือศึกษาศาสนา และยังมี Nursery เพื่อรองรับเด็กเล็กที่จำเป็นต้องอยู่ในความดูแลของมารดา

Female Gender

Infant

Women Society

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

04 Vision Development
แนวทางการพัฒนาในระดับมหภาค

Edible fence

Infrastructure

นำอัตลักษณ์ของงานภูมิทัศน์ชุมชนมาปรับปรุงในบริเวณที่ยังขาดการพัฒนา โดยเน้นพืชพื้นบ้านภาคใต้และรั้วโปร่งมาใช้ในงานทัศนียภาพ เพื่อสร้างภาพรวมงานภูมิทัศน์ในเกาะกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

04 Masterplan
ผังแม่บท

แนวคิดในการวางผัง Masterplan มีการจัดกลุ่มการเรียนรู้ภูมิปัญญาที่เกิดจากสภาพแวดล้อมนั้นๆ มาผนวกกับรูปแบบการใช้พื้นที่ในแต่สภาพแวดล้อม และจัดผังตามศักยภาพในแต่ละพื้นที่ให้มีความเหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ทำการดัดแปลงเนื้อหาของเอกสารนี้ ไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดก็ตาม

04 Planning Diagram
แผนภาพการวางผัง

Context

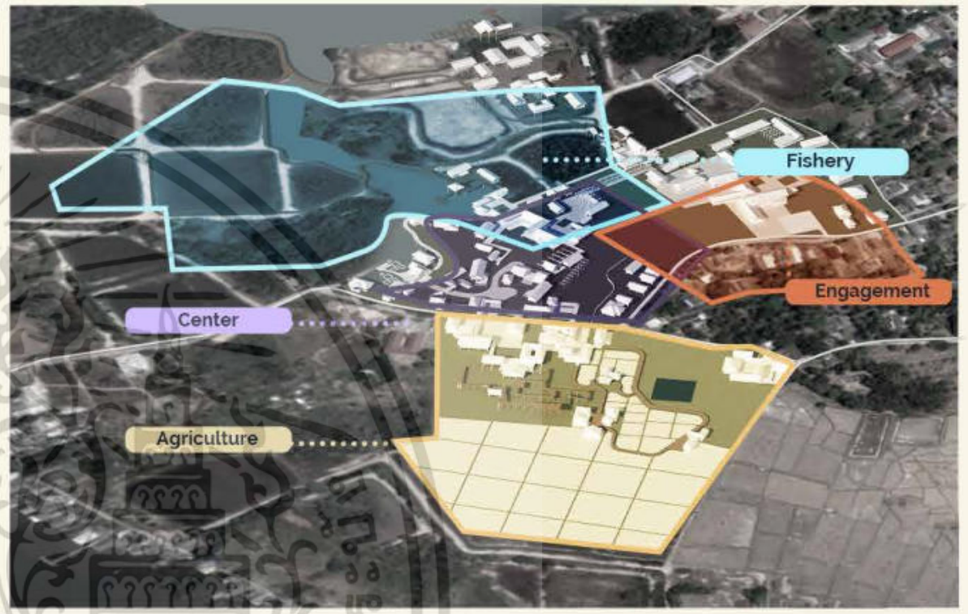

Propose Zoning

Propose Access

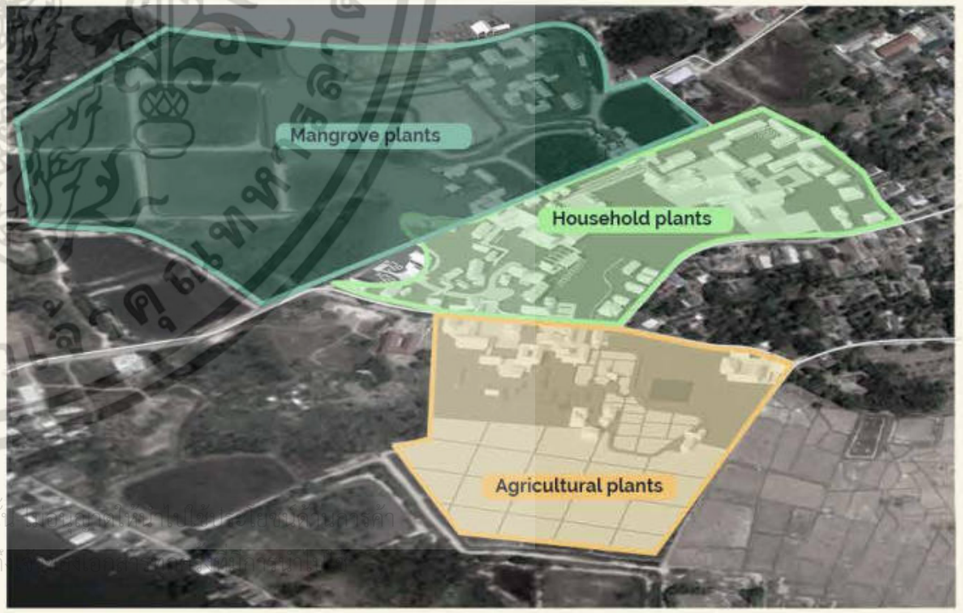

Propose Planting

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น
ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึง

04 House of Local Wisdom Masterplan
บ้านภูมิปัญญาเกาะกลาง

พื้นที่รวบรวมองค์ความรู้ของเกาะกลางให้เป็นระบบ เข้าถึงได้ทั้งคนภายนอกและคนในชุมชน เป็นพื้นทเรียนรู้ลงมืองานหัตถกรรมร่วมกับพัฒนางานสร้างสรรค์ให้มีประสิทธิภาพ

House of Local Wisdom

1. Arrival Port
2. Entrance 1
3. Beverage & Appetizer
4. Samlor Station
5. Entrace 2
6. Opening Space
7. Village Museum
8. Information Center
9. Textile Workshop : Natural Colour Extraction
10. Textile Workshop : Wax Apply Station
11. Textile Workshop : Dye & Dry Area
12. Community Store
13. Creative Center
14. Craft Yard
15. Woodwork : Coconut Shell Woodwork
16. Woodwork : Traditional Boat Miniature
17. Office
18. Community Yard
19. Parking (45 motorbike)
20. Entrance 3
21. Homestay Yard
22. Mangrove Resource Center

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ดัดแปลง คัดลอก ทำซ้ำ หรือเผยแพร่ในรูปแบบอื่นใด

04 House of Local Wisdom Isometric
บ้านภูมิปัญญาเกาะกลาง

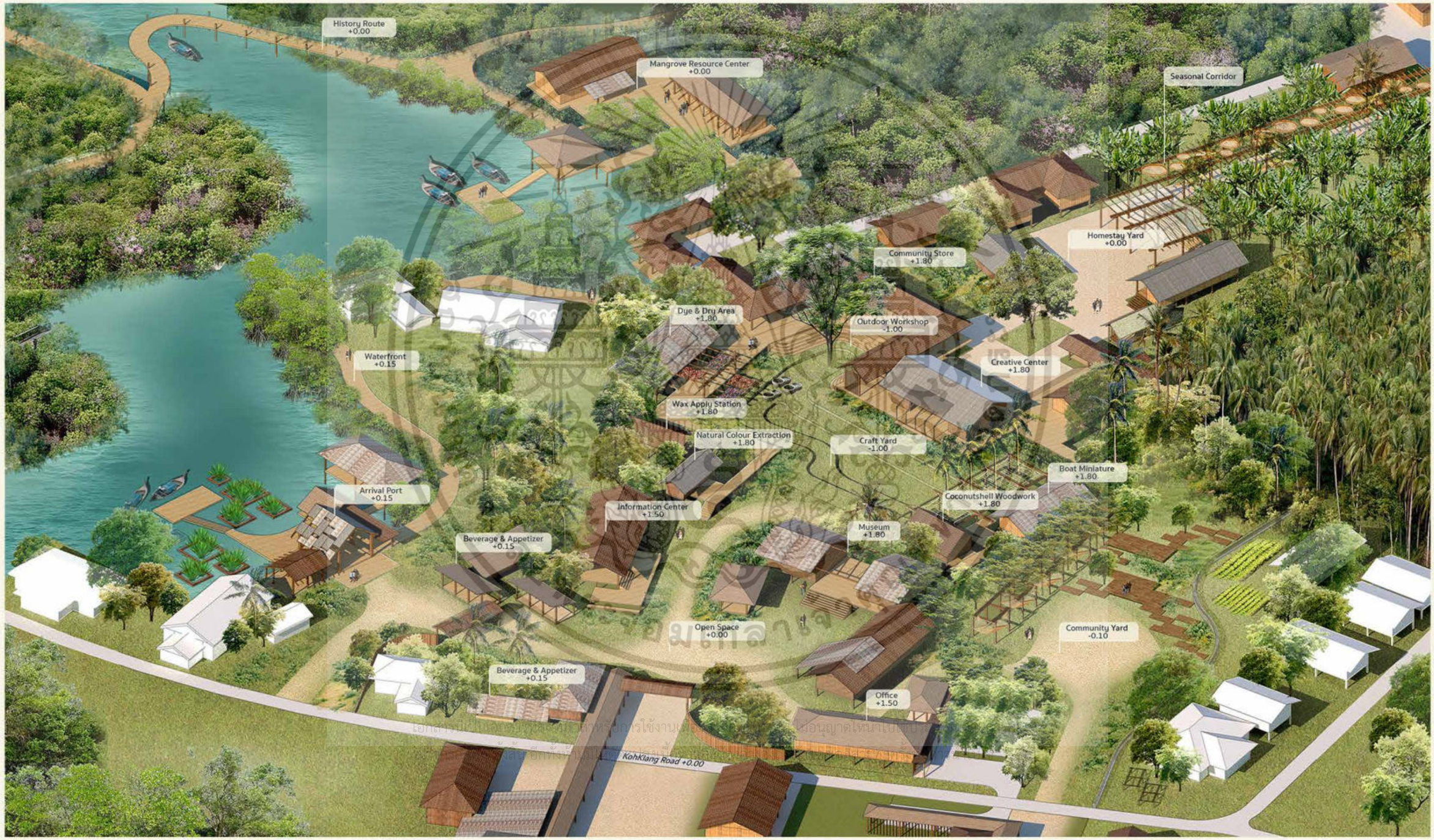

04 House of Local Wisdom Strategies
บ้านภูมิปัญญาเกาะกลาง

Learning Enhance Engagement Seasonal Space

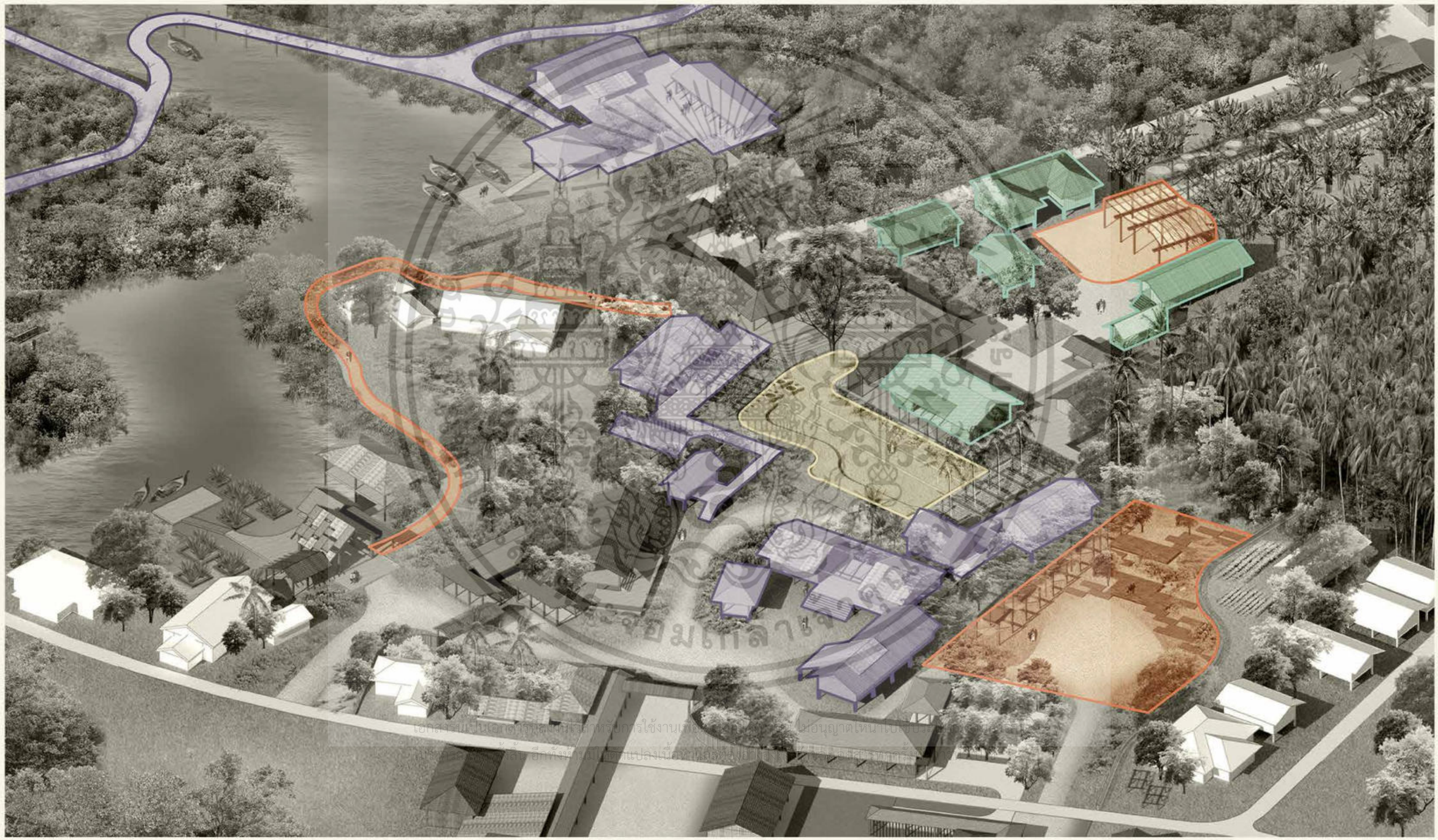

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า การแสวงหากำไร หรือการนำไปเผยแพร่ต่อสาธารณะ

04 House of Local Wisdom Conceptual
บ้านภูมิปัญญาเกาะกลาง : แนวคิด

Character Household

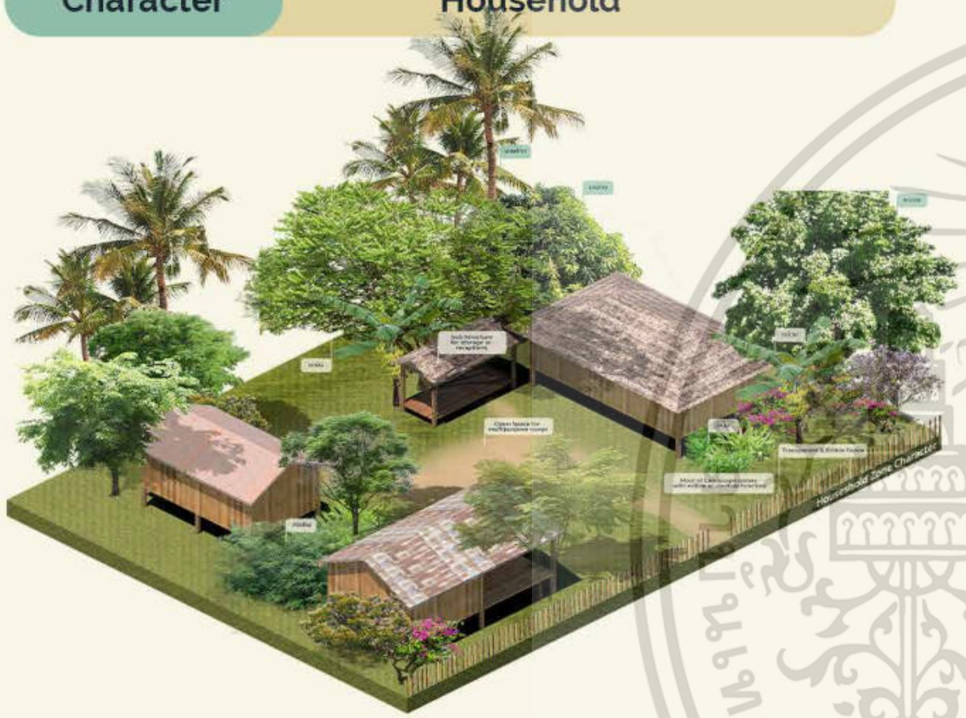

Planting Edible, Colorful, Shading plants

กล้วย
Musa sapientum Linn.

มะพร้าว
Cocos nucifera

ชะมวง
Garcinia cowa

มะม่วง
Mangifera indica

มะม่วงหิมพานต์
Anacardium occidentale

มะขาม
Tamarindus indica

ส้มแขก
Garcinia atroviridis

เนียง
Archidendron pauciflorum

กระถิน
Leucaena leucocephala

หูกวาง
Terminalia catappa

มะยม
Phyllanthus acidus

สะตอ
Parkia speciosa

Elements Handcraft Equipment, Daily Equipment

Dewax

Dye

Rooster Contest

Hammock

Clothes Line

Whistle Bird

Architecture Traditional

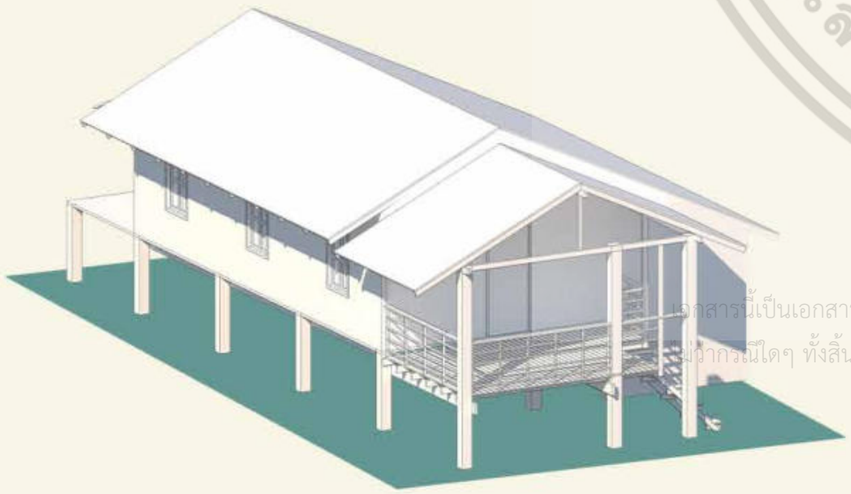

Material Wood, Weaving Panel, Galvanized Sheet

Weaving Panel

Wood

Galvanized Sheet

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้ง

04 House of Local Wisdom
บ้านภูมิปัญญาเกาะกลาง

• Arrival Port
ท่าเรือหลักโครงการ

Pontoon Bridge Structure
ประยุกต์ใช้เรือมาเป็นโครงสร้างของทุ่นลอย
บริเวณท่าเรือ บอกเล่าเรื่องราวการตั้งถิ่นฐาน
ของชาวประมงในยุคแรก

บอกเล่าเรื่องราวของวิถีชุมชนด้วย Approach ทางน้ำ สร้างประสบการณ์และสร้างบรรยากาศการเปลี่ยนภูมิทัศน์ของเมืองสู่ภูมิทัศน์ชุมชนธรรมชาติ

04 House of Local Wisdom
บ้านภูมิปัญญาเกาะกลาง

พื้นที่การเรียนรู้หลักของโครงการ เป็นพื้นที่รวบรวมภูมิปัญญาทุกแขนงในพิพิธภัณฑ์ เป็นพื้นที่ฝึกหัดหัตถกรรมพื้นบ้าน และพื้นที่แลกเปลี่ยนต่อยอดงานสร้างสรรค์

04 House of Local Wisdom
บ้านภูมิปัญญาเกาะกลาง

สภาพพื้นที่ในฤดูร้อน (ธ.ค.-ม.ย.)

Section A

สภาพพื้นที่ในฤดูมรสุม (พ.ค.-พ.ย.)

Section A

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารนี้ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

04 House of Local Wisdom
บ้านภูมิปัญญาเกาะกลาง

ลานสร้างสรรค์ เป็นพื้นที่รักษามรดกเดิมด้วยดารเรียนรู้แบะลงมือทำ สร้างแรงบันดาลใจให้ทั้งคนรุ่นใหม่และคนในชุมชนให้ภาคภูมิใจในคุณค่างานพื้นบ้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า การขาย การจำหน่าย การดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้ง

04 House of Local Wisdom
บ้านภูมิปัญญาเกาะกลาง

ลานสร้างสรรค์ เป็นพื้นที่รักษามรดกเดิมด้วยการเรียนรู้แบะลงมือทำ สร้างแรงบันดาลใจให้ทั้งคนรุ่นใหม่และคนในชุมชนให้ภาคภูมิใจในคุณค่างานพื้นบ้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

04 House of Local Wisdom
บ้านภูมิปัญญาเกาะกลาง

ลานบ้านพัก จะเป็นพื้นที่ที่ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนของคนในชุมชนและบุคคลภายนอก ไม่ว่าจะผ่านการพักผ่อน, การทำกิจกรรมร่วมกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

04 House of Local Wisdom
บ้านภูมิปัญญาเกาะกลาง

เนื่องด้วยในพื้นที่โครงการประกอบไปด้วยชุมชนจำนวนหนึ่ง จึงสมควรจัดสรรพื้นที่ส่วนกลางให้แก่คนในชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ หรือนำไปเผยแพร่ต่อ ในกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาในเอกสาร

04 Agricultural Center Masterplan
พื้นที่เรียนรู้เกษตรกรรม

พื้นที่รวบรวมองค์ความรู้และยกระดับการเกษตรกรรมของเกาะกลาง รวมถึงพัฒนาพื้นที่การเรียนรู้ให้สะดวก คนรุ่นใหม่สามารถใช้งานและศึกษาได้ง่ายขึ้น

Agricultural Center

1. Agricultural Yard
2. Agricultural Center
3. Agricultural Cooperatives
4. Coco Center
5. Coconut Research & Development
6. Coconut Learning Center
7. Coco Drink Pavillion
8. Coco route
9. Coco harvesting demonstration
10. Rest Pavillion
11. Rice Center
12. Traditional Rice Museum
13. Rice Research & Development
14. Rice Farming Practice
15. Rice Route
16. Rest Pavillion
17. Village Rice Field Route Station
18. Restuarant Hub
19. Souvenoir
20. Khanam na Restuarant
21. Cafe
22. Community Agriculture Center
23. Central Rice Mill
24. Meeting Hall
25. Storage
26. Community Parking (45 motorbike)
22. Agricultural Center Parking (26 motorbike)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

04 Agricultural Center Isometric
พื้นที่เรียนรู้เกษตรกรรม

• In Season (Aug-Dec)

04 Agricultural Center Isometric
พื้นที่เรียนรู้เกษตรกรรม

• **Off Season (Jan-Jul)** นอกฤดูกาลทำนา พื้นที่นาแห้งจะเป็นพื้นที่นันทนาการของชุมชน เช่น การเล่นว่าวพื้นเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น
ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า การแสวงหากำไร

04 Agricultural Center Strategies
พื้นที่เรียนรู้เกษตรกรรม

Learning Enhance Engagement Seasonal Space

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น
ไม่อนุญาตให้ทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ หรือนำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า

04 Agricultural Center : Conceptual
พื้นที่เรียนรู้เกษตรกรรม : แนวความคิด

Character Agriculture

Planting Agricultural, Edible, Shading plants

กล้วย
Musa sapientum Linn.

มะพร้าว
Cocos nucifera

กระถิน
Leucaena leucocephala

มะม่วง
Mangifera indica

ข้าวสังข์หยด
Oryza sativa L.

มะยม
Phyllanthus acidus

Agriculture Integrated Agriculture

โกโก้
Theobroma cacao

พริกขี้หนู
Capsicum annuum
'Bird's Eye'

มะนาว
Citrus × aurantiifolia

Architecture Traditional

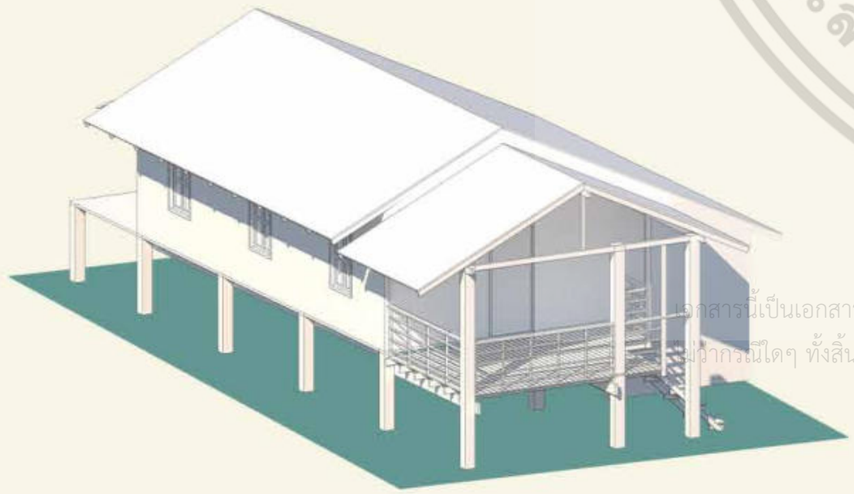

Material Wood, Weaving Panel, Galvanized Sheet

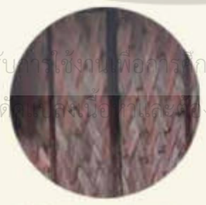
Weaving Panel

Wood

Galvanized Sheet

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้ง

04 Agricultural Center
พื้นที่เรียนรู้เกษตรกรรม

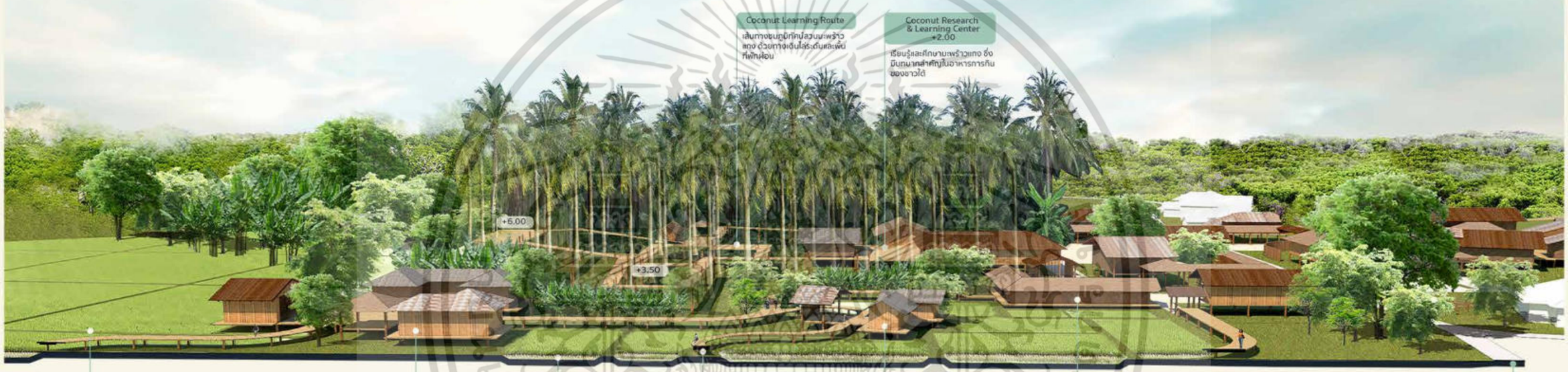

พื้นที่เรียนรู้เกษตรกรรม ได้จัดรูปแบบการเรียนรู้ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ โดยในภาคปฏิบัตินั้นมี Route สำหรับศึกษาเกษตรกรรมทั้งในระดับ Horizon บริเวณนาข้าว และแบบ Vertical ในสวนมะพร้าว ผู้ศึกษาจะได้รับประสบการณ์จากทัศนียภาพและความรู้สึกของ Space ที่แตกต่างกัน นอกจากจะให้ประสบการณ์แก่ผู้ใช้งานยังเป็นการเพิ่มความสะดวกสำหรับคนรุ่นใหม่ที่สนใจ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่เพื่อให้ผู้สนใจสามารถทดลองทำเกษตรได้

Flat Route High Route

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

04 Agricultural Center
พื้นที่เรียนรู้เกษตรกรรม

พื้นที่ทดลองการทำนา และพื้นที่ศึกษาและชมทัศนียภาพทุ่งนา เป็นการช่วยลดช่องว่างของเกษตรกรรมและคนรุ่นใหม่ให้ใกล้ชิดมากขึ้น

04 Fishery Center Masterplan
พื้นที่เรียนรู้ประมงพื้นบ้าน

พื้นที่การเรียนรู้ประมงพื้นบ้านเกาะกลางจากสภาพแวดล้อมจริง ผู้สนใจสามารถเห็นหรือร่วมกิจกรรมการประมงกับคนในชุมชนได้ นอกจากนี้ยังมีการฟื้นฟูป่าชายเลนเพื่อความมั่นคงของแหล่งประมง

04 Fishery Center Isometric
พื้นที่เรียนรู้ประมงพื้นบ้าน

04 Fishery Center Strategies
พื้นที่เรียนรู้ประมงพื้นบ้าน

Learning Enhance Engagement Seasonal Space

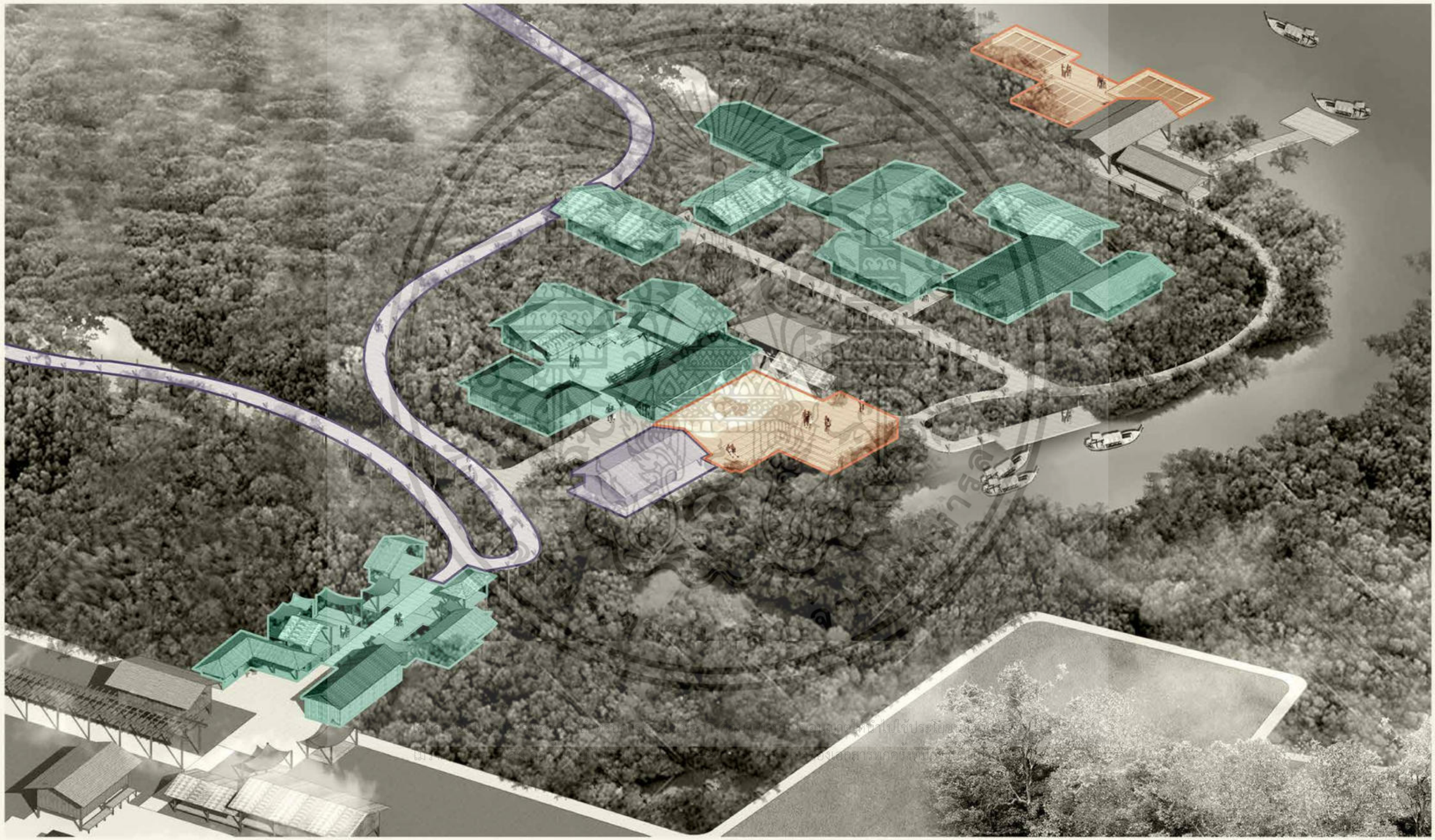

04 Fishery Center Conceptual
พื้นที่เรียนรู้ประมงพื้นบ้าน : แนวความคิด

Character Mangrove

Planting Native Mangrove Forest

โกงกางใบใหญ่
Rhizophora mucronata

โกงกางใบเล็ก
Rhizophora apiculata

โปรง
Ceriops tagal (Perr.) C.B.Rob.

แสม
Avicennia alba

ตะบูน
Xylocarpus granatum

Elements Fishering Gear, Daily Equipment

Fishing Net

Bamboo fence

Fish Drying

Architecture Fisherfolk

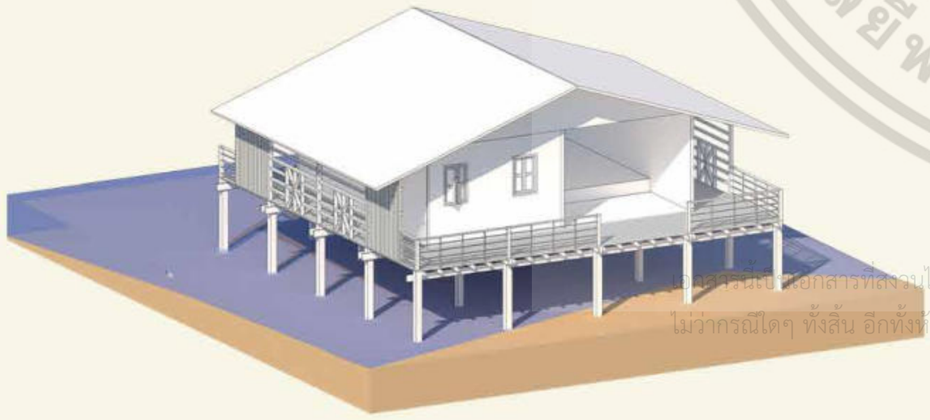

Material Wood, Weaving Panel, Galvanized Sheet

Weaving Panel

Wood

Galvanized Sheet

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

04 Fishery Center
พื้นที่เรียนรู้ประมงพื้นบ้าน

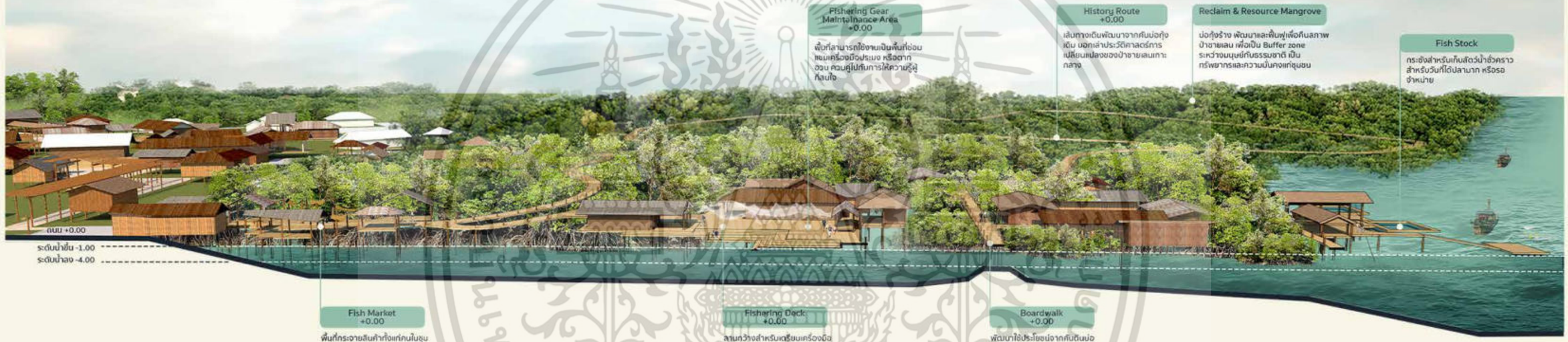

Section C

0 5 10 15 30 45

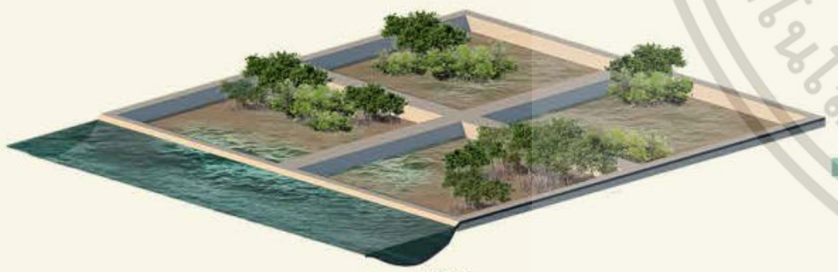

พื้นที่บ่อกุ้งร้างได้ทำการ Reclaim เพื่อเป็นความมั่นคงในอนาคตของโครงการทั้งในด้านความปลอดภัย ความมั่นคงทางอาหาร ความหลากหลายของระบบนิเวศน์ และเป็นป่าแห่งทรัพยากรที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในชุมชนได้ ทำหน้าที่เป็น Buffer Zone ระหว่างพื้นที่ใช้งานของมนุษย์ กับพื้นที่ธรรมชาติ

นี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

04 Fishery Center
พื้นที่เรียนรู้ประมงพื้นบ้าน

พื้นที่แปรรูปอาหารทะเล ช่วยเพิ่มมูลค่าสินค้า และถนอมอาหารเมื่อจับได้ปริมาณมาก โดยพื้นที่แปรรูปอยู่ใกล้กับพื้นที่ขึ้นปลา ทำให้มีความสด เป็นสินค้าคุณภาพดี

เอกสารนี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ หรือแสวงหาผลประโยชน์ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

04 Fishery Center
พื้นที่เรียนรู้ประมงพื้นบ้าน

เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลานประมง พื้นที่ Crossing Area ระหว่างผู้สนใจและชาวประมง เป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนทั้งความรู้และสินค้า

04 Fishery Center
พื้นที่เรียนรู้ประมงพื้นบ้าน

• Fishery Market
ตลาดปลา

เพิ่มพื้นที่กระจายสินค้าคุณภาพ เพื่อสร้างโอกาสและรายได้จากสินค้าประมง

04 Community Engagement Masterplan
พื้นที่เพื่อชุมชน

พื้นที่สาธารณะและพื้นที่ร่วมมือของคนในชุมชน ส่งเสริมการประชาคม และมีความยืดหยุ่น สามารถปรับการใช้งานได้ตามความต้องการของคนในชุมชน มีพื้นที่แบ่งชาย-หญิงเพื่อความเหมาะสม

Community Engagement

1. Seasonal Corridor
2. Halal Food Center
3. Cooking Studio
4. Dessert Studio
5. Vegetable Plot
6. Housewife Group & Nursery
7. Whistle Bird Field
8. Whistle Bird Frame
9. Watching Corridor
10. Tea Shop
11. Whistle Bird Trading Center
12. Bird Cage Studio
13. Library & Knowledge Center
14. Multipurpose Yard
15. Multipurpose Building
16. Parking (76 motorbike)

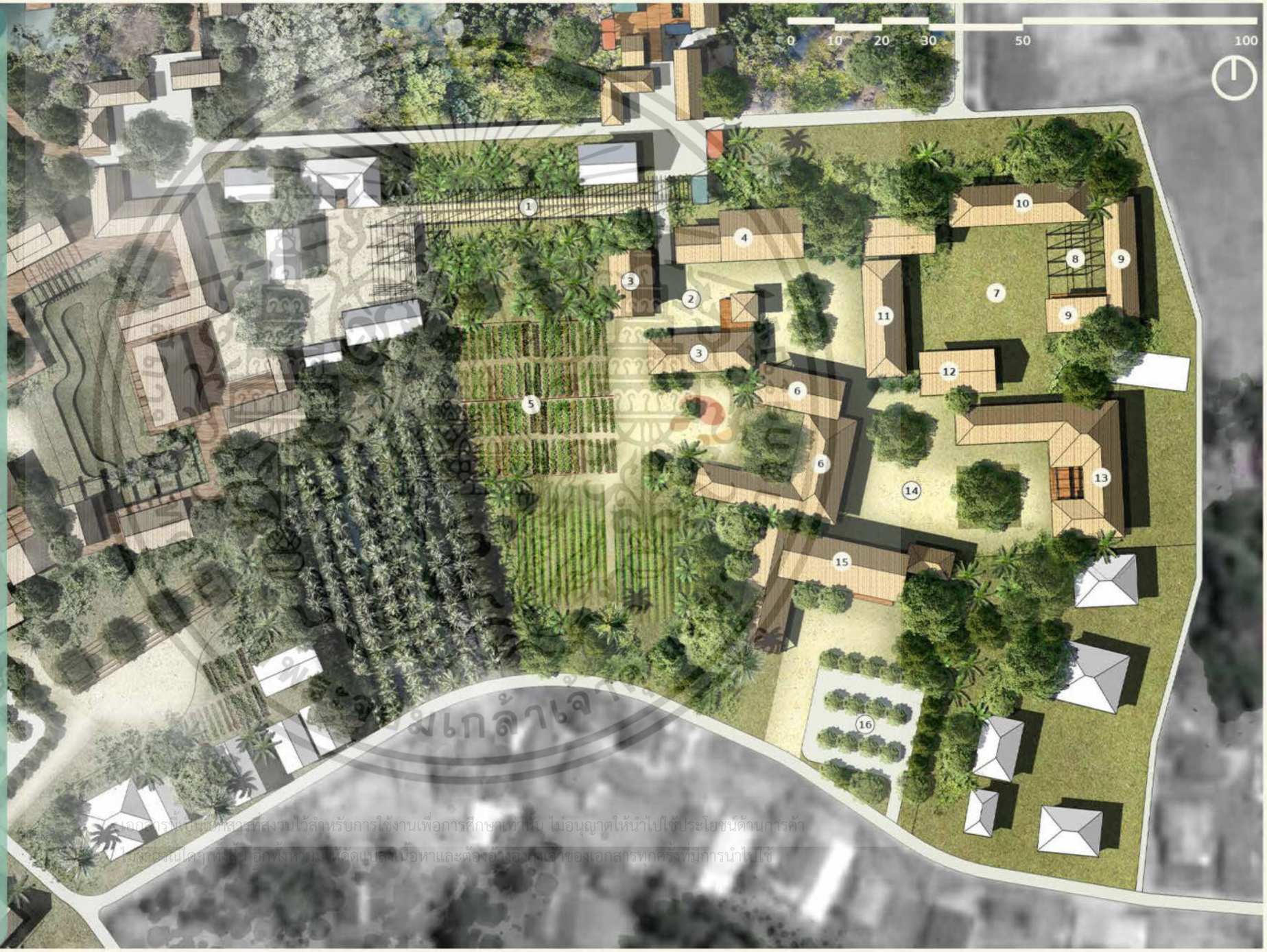

เอกสารนี้มีไว้เพื่อสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

04 Community Engagement Isometric
พื้นที่เพื่อชุมชน

04 Community Engagement Gender Specific
พื้นที่เพื่อชุมชน

Women & Children Men

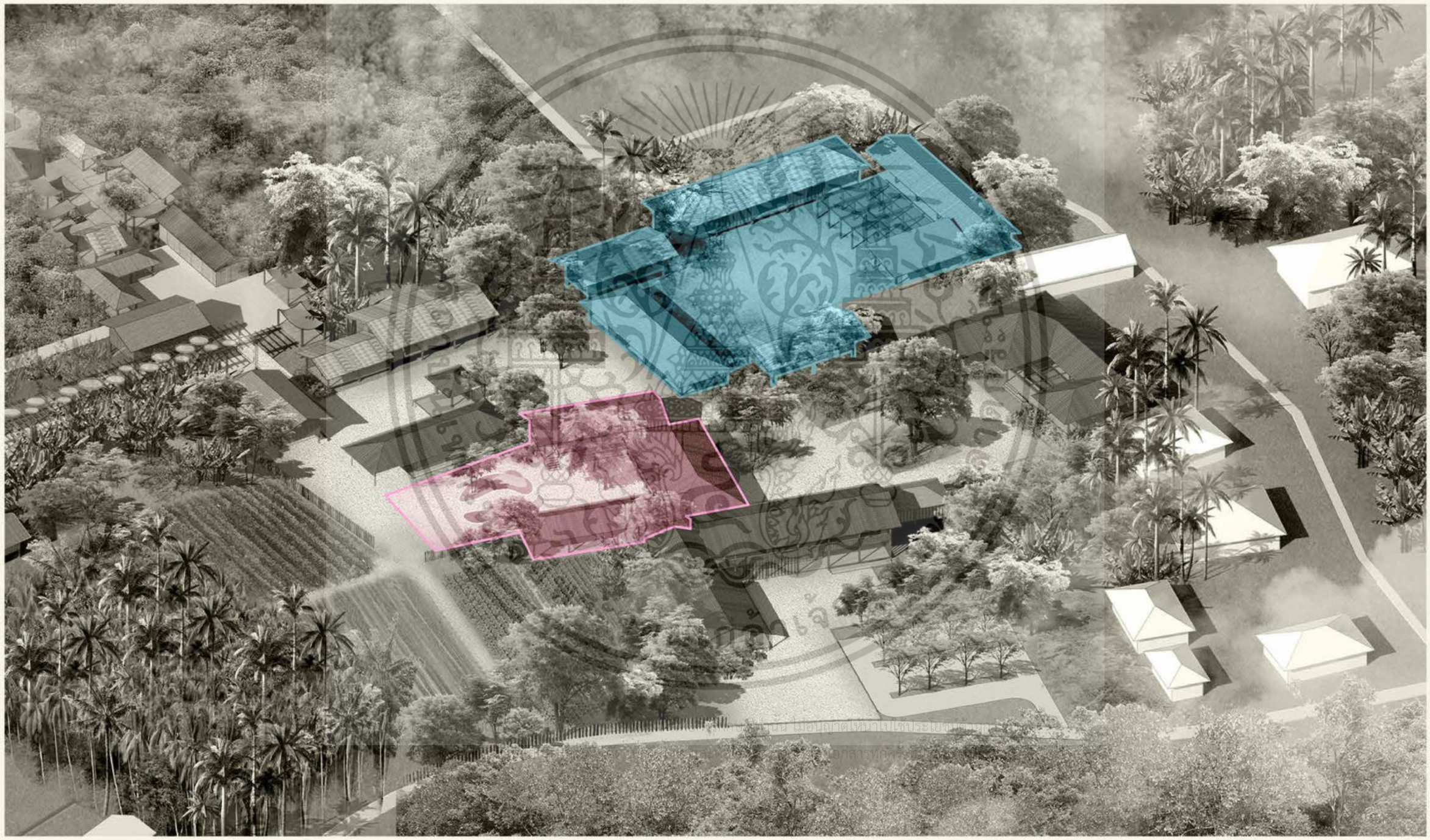

04 Community Engagement Strategies
พื้นที่เพื่อชุมชน

Learning Enhance Engagement Seasonal Space

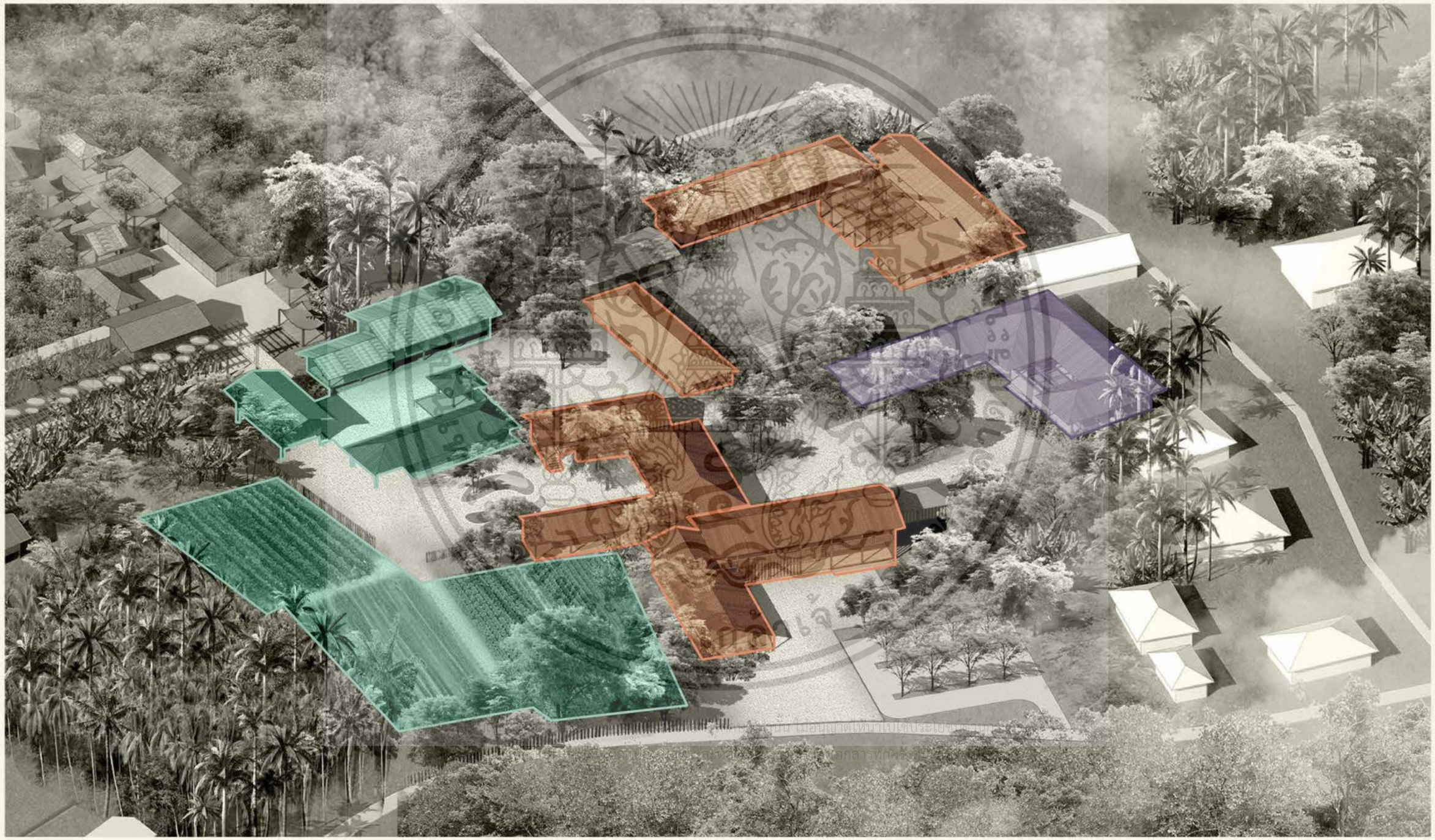

04 Community Engagement Conceptual
พื้นที่เพื่อชุมชน : แนวความคิด

Character Household

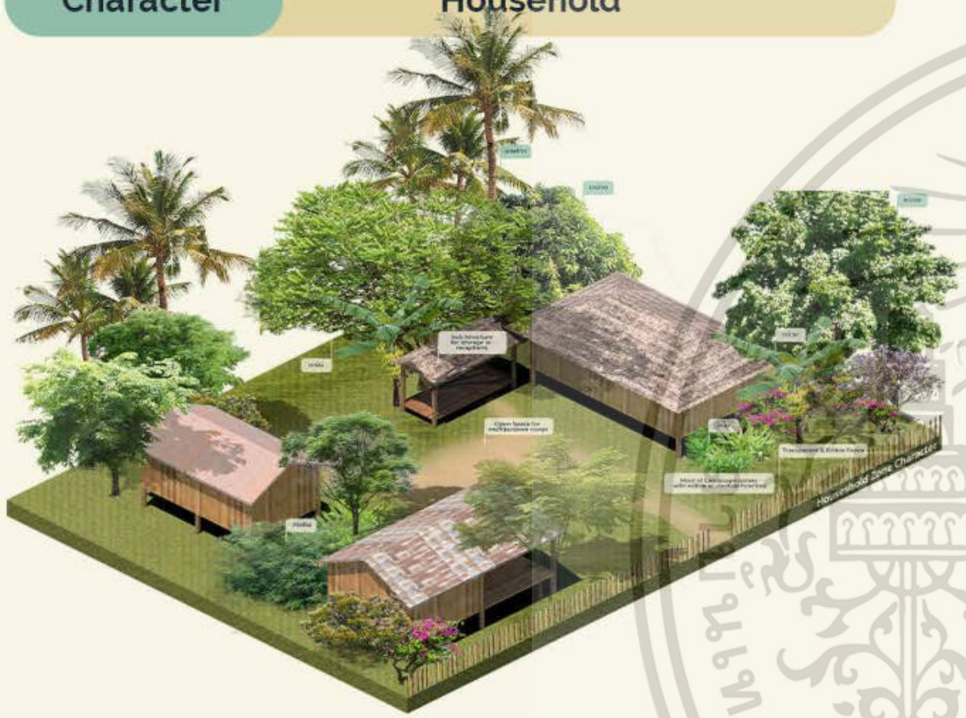

Architecture Traditional

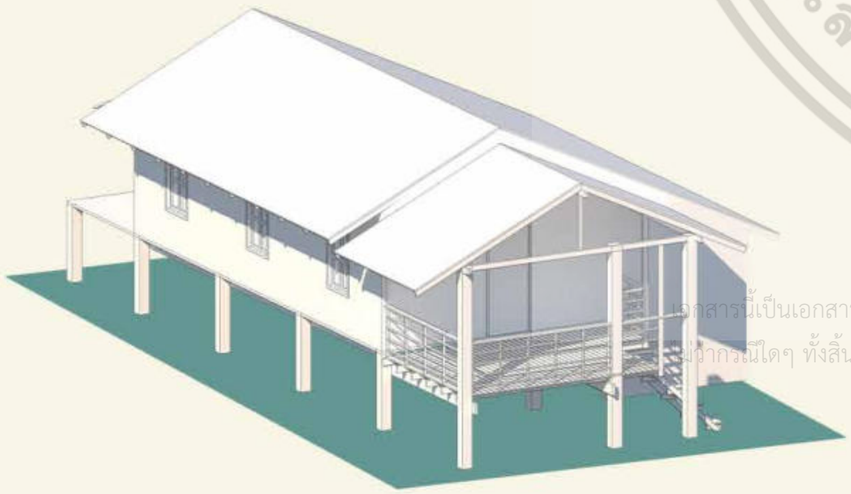

Planting Edible, Shading plants

กล้วย
Musa sapientum Linn.

มะพร้าว
Cocos nucifera

ชะมวง
Garcinia cowa

ตะไคร้
Cymbopogon citratus

มะนาว
Citrus × aurantiifolia

สะตอ
Parkia speciosa

ส้มแขก
Garcinia atroviridis

ขมิ้น
Curcuma longa

กระถิน
Leucaena leucocephala

ชะอม
Senegalia pennata

มะยม
Phyllanthus acidus

พริกขี้หนู
Capsicum annuum
'Bird's Eye'

Criteria Gender Specific Space

Women &
Children

Men's
Space

Material Wood, Weaving Panel, Galvanized Sheet

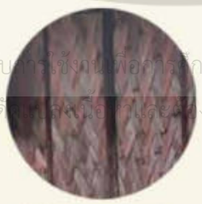
Weaving Panel

Wood

Galvanized Sheet

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ ดัดแปลง เผยแพร่ หรือแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า ในกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา หรือลบข้อความส่วนหนึ่งส่วนใดของเอกสารนี้

04 Community Engagement
พื้นที่เพื่อชุมชน

พื้นที่สาธารณะที่มีพื้นฐานจากความบันเทิงยอดนิยมของชายมุสลิม คือ การแข่งนก ซึ่งมักจะมีบริบทเป็นที่โล่ง พร้อมโครงแขวนกรง ในช่วงฝนตกสามารถเป็นพื้นที่รับน้ำ

04 Community Engagement
พื้นที่เพื่อชุมชน

กำหนดเพศในการใช้สถานที่เพื่อความเหมาะสมตามหลักศาสนา เพื่อลดข้อจำกัดการใช้พื้นที่สาธารณะแก่สตรีมุสลิมให้ใช้งานมากขึ้น และเกิดการแลกเปลี่ยน ร่วมพลัง และสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ

04 Community Engagement : Ingredient Route
พื้นที่เพื่อชุมชน : เส้นทางวัตถุดิบ

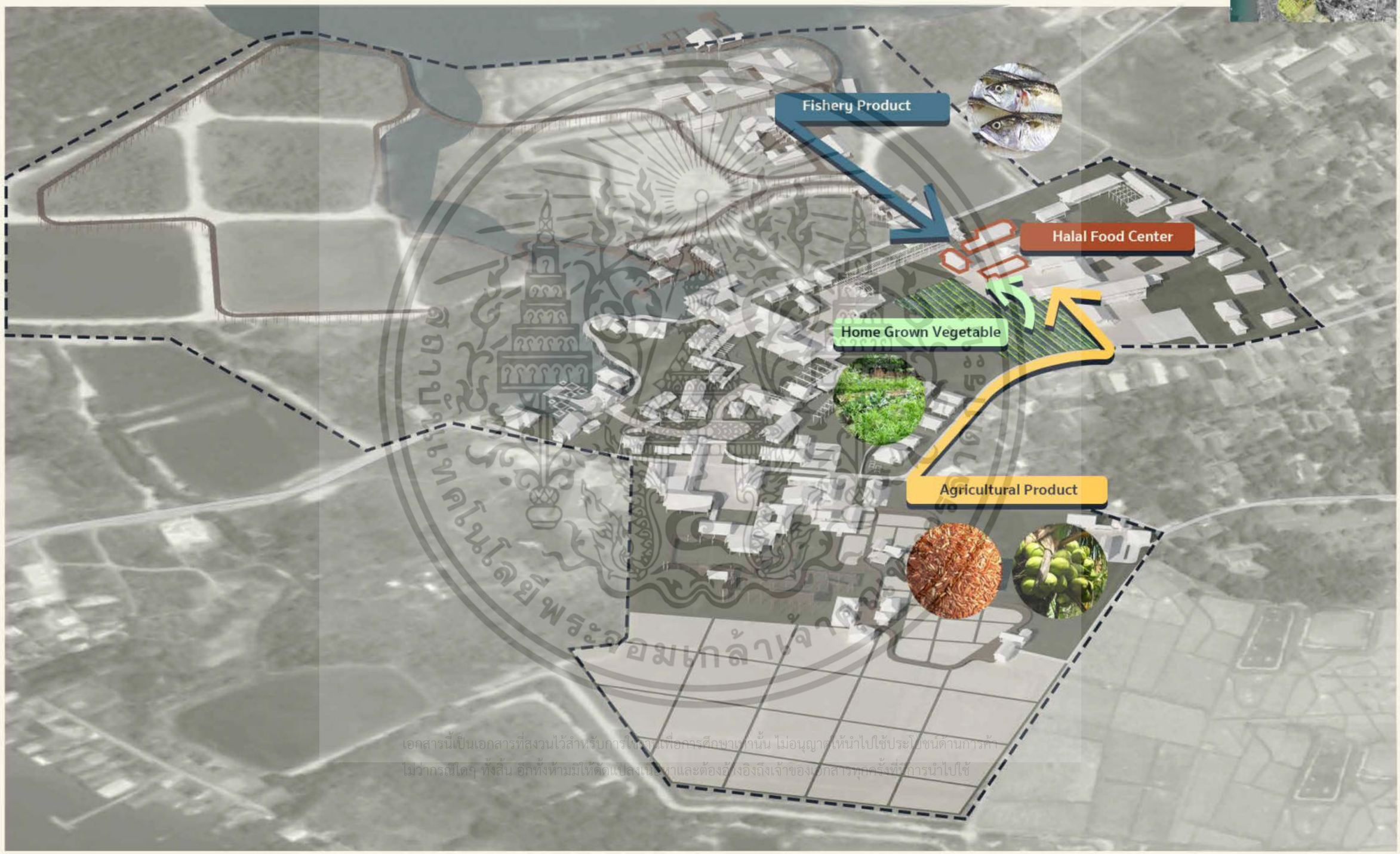

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

04 Project Overview
ภาพรวมโครงการ

ทัศนียภาพพื้นที่โครงการหลังการพัฒนา ที่พัฒนาตามแนวคิดของการรักษาเอกลักษณ์ภูมิปัญญาเกาะกลางไปพร้อมกับการเป็นพื้นที่เรียนรู้ที่คืนคุณค่าสู่ชุมชน

04 Development Gain
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับมีความสอดคล้องกับ Sustain Development Goals 5 ประการด้วยกัน

4 QUALITY EDUCATION

พื้นที่การเรียนรู้ที่สนับสนุน Life Long Learning
กระตุ้นความสนใจแก่คนรุ่นใหม่และคนในชุมชน

5 GENDER EQUALITY

พื้นที่สาธารณะเพื่อการรวมกลุ่มของสตรีมุสลิม

11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES

ชุมชนเห็นคุณค่า แก่นสารและความสำคัญของภูมิปัญญา
และพร้อมปรับตัวให้เข้ากับอนาคตจากรากฐานความรู้

14 LIFE BELOW WATER

รักษาความมั่นคงทางทะเล จากระบบนิเวศน์ป่าชายเลน

15 LIFE ON LAND

ป่าชายเลนเพิ่มขึ้น 52 ไร่ ในพื้นที่โครงการ
และอีกกว่า 5,000 ไร่ในระดับมหภาค

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
ห้ามนำไปใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

05 Conclusion

บทสรุปโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

05 Conclusion
บทสรุปโครงการ

โครงการศูนย์การเรียนรู้และส่งเสริมวิถีชุมชนเกาะกลาง เป็นโครงการที่มุ่งเน้นในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวิถีชุมชนเกาะกลาง โดยมุ่งเน้นที่กระบวนการเรียนรู้ ต่อยอด และสร้างความร่วมมือ ความเข้มแข็งในชุมชน เพื่อให้มรดกภูมิปัญญายังมีชีวิตและปรับเปลี่ยนไปตามกระแสสังคมได้อย่างไม่ลืมรากฐาน

โดยบทบาทของโครงการจะเป็นพื้นที่การเรียนรู้ ที่เกิดการแลกเปลี่ยนระหว่างผู้ใช้งานภายนอกและคนในชุมชน ผ่านสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ที่ผสานกับงานออกแบบเพื่อให้คนรุ่นใหม่หรือผู้ไม่ชำนาญสามารถเข้าถึงเนื้อหาสาระของภูมิปัญญาได้ง่ายขึ้น และยังเป็นพื้นที่สาธารณะ และพื้นที่แห่งโอกาสของคนในชุมชนให้ได้เล็งเห็นคุณค่าของมรดก และนำมาต่อยอดเพื่อปรับตัวเข้าสู่อนาคต

ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ พบว่าสอดคล้องกับ Sustain Development Goals ขององค์การสหประชาชาติ 5 ประการ ได้แก่ การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต, พัฒนาบทบาทของสตรี, สร้างความยั่งยืนพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงแก่ชุมชน, ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน และการพิทักษ์และใช้ระบบนิเวศน์บนบกอย่างยั่งยืน

ทางผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า โครงการศูนย์การเรียนรู้และส่งเสริมวิถีชุมชนเกาะกลาง จะทำให้คุณค่าของภูมิปัญญาเกาะกลางและภูมิปัญญาในหลายๆพื้นที่ถูกตระหนัก และสามารถเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

Acknowledgement
กิตติกรรมประกาศ

ผลงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงได้ด้วยการสนับสนุนและความกรุณาของบุคคลหลายท่าน ทั้งให้ความรู้ คำแนะนำ และการช่วยเหลือ จึงขอขอบคุณทุกๆท่านมา ณ ที่นี้

อาจารย์ วรศักดิ์ เหลืองสุวรรณ ที่ปรึกษาหลักวิทยานิพนธ์ ที่เห็นความเป็นไปได้ของโครงการ ช่วยแนะนำและช่วยผลักดันงานออกแบบของวิทยานิพนธ์ รวมทั้งยังให้ข้อมูล ให้ความรู้ รวมถึงคอยถามไถ่และดูแลตลอดกระบวนการทำวิทยานิพนธ์

อาจารย์ รณฤทธิ์ ธนโกเศศ สำหรับคำแนะนำ การสละเวลามาช่วยตรวจงาน อนุเคราะห์ความรู้เรื่องรากฐานของพื้นที่ต่างๆ ช่วยให้มุมมองทัศนคติของงานภูมิสถาปัตยกรรมในมิติต่างๆ คอยถามไถ่ให้กำลังใจและไม่เคยลืมลูกศิษย์คนนี้

ผศ.ดร.ปูรณ์ ขวัญสุวรรณ สำหรับความอนุเคราะห์ในเรื่องภูมิทัศน์วัฒนธรรม รวมถึงช่วยให้ประเด็นในการเลือกพื้นที่โครงการ เป็นที่พึ่งทางใจที่ดีมาตลอด

คณาจารย์ภาควิชาภูมิสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังทุกท่าน ที่มอบความรู้อันเป็นพื้นฐานของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จัดหาการศึกษานอกสถานที่เพื่อให้มีความรู้จากสถานที่จริง คอยดูแล รวมถึงเป็นที่ปรึกษา คอยให้คำแนะนำนิสิตทั้งเรื่องการเรียนและนอกการเรียนมาตลอด 5 ปี

คณาจารย์ภาควิชาสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังทุกท่าน ที่มอบพื้นฐานความรู้ทางสถาปัตยกรรมใน 2 ปีแรก เป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งในการเรียนภูมิสถาปัตกรรมต่อมา

คุณมัตถ์ คุณมูนา เจ้าบ้านคิดถึงคอทเทจ ที่นอกจากจะเป็นสถานที่พักให้ขณะลงเก็บข้อมูลพื้นที่ยังให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่การทำวิทยานิพนธ์ ประกอบอาหารพื้นบ้านให้รับประทาน และให้ข้อคิดและข้อมูลเรื่องศาสนาอย่างมากมาย ที่ยากจะหาได้จากการสืบค้นทั่วไป

พี่ต้นน้ำ พี่อัพ พี่เต็ม รวมถึงสายรหัส 27,96,104 ที่คอยถามไถ่ความคืบหน้าของวิทยานิพนธ์ตลอด ให้ความช่วยเหลือในทุกๆด้าน รวมถึงให้กำลังใจและช่วยฝ่าฝันอุปสรรค น้องรหัสคนนี้รู้สึกโชคดีอย่างมาก และขอขอบคุณจากใจจริง

สาวมีน น้องรหัสที่น่ารัก คอยช่วยเหลืองานพี่มาตลอด 5 ปี และน้องสายรหัสที่น่ารักทุกๆคน ที่คอยถามไถ่และให้กำลังใจ

พี่เป๊าะ ที่คอยอยู่เป็นกำลังใจในวันที่ท้อแท้ที่สุด คอยรับฟังความไม่สบายใจ และช่วยให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์เสมอมาตลอด 5 ปี

เพื่อนร่วมกลุ่มวิทยานิพนธ์ทั้ง 4 คน หมิว,โอปอล,วิสกี้,ขิง ที่คอยช่วยผลักดันกันและกัน ไถ่ถามสารทุกข์สุกดิบ และยังคอยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลอยู่เสมอ

เบล พั้น ตะวัน ฝ้าย ชวิน ข้าวสวย ที่แม้จะมีสถานการณ์โควิด แต่ก็คอยคอลหากัน ไถ่ถามสารทุกข์สุกดิบ แก้ไขปัญหาการทำงานไปด้วยกัน ทำให้ช่วงทำวิทยานิพนธ์คลายเหงาไปได้บ้าง

เพื่อนๆ LAK03 ที่คอยช่วยเหลือในทั้งเรื่องเรียนและเรื่องอื่นๆ ไม่เคยทิ้งกัน ผ่านประสบการณ์มาด้วยกัน เป็นส่วนสำคัญในชีวิตของการเรียนมหาวิทยาลัย

เพื่อนๆ AILEEN ที่คอยถามไถ่ รวมถึงให้ข้อมูลหรือความเห็นทางสถาปัตยกรรม รวมทั้งสร้างความสนุกและความทรงจำมาตลอด 5 ปี

คุณพ่อ คุณแม่ และน้องชาย ที่คอยสนับสนุนทั้งกำลังทรัพย์ในการเรียน ช่วยไปลงพื้นที่เก็บข้อมูลด้วยกัน ให้คำแนะนำ ให้การสนับสนุน ทำอาหารอร่อยๆมีประโยชน์ให้ทาน รวมถึงเป็นกำลังใจสำคัญในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอบคุณตัวเอง ที่อดทนทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้จนสำเร็จ แม้จะมีวันที่ท้อแท้มาก วันที่ไม่อยากทำต่อ วันที่เหนื่อยแทบขาดใจ แต่เพราะความกรุณาและกำลังใจจากบุคคลเหล่านี้ รวมถึงบุคคลที่ไม่ได้กล่าวในกิตติกรรมประกาศนี้ ช่วยผลักดันให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ออกมาสำเร็จ แม้จะไม่ได้สมบูรณ์แบบที่สุด แต่ เอื้อการย์ ทำสุดฝีมือแล้ว เก่งมาก

เอื้อการย์ ภักดี
ผู้จัดทำวิทยานิพนธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Bibliography
บรรณานุกรม

• ภนิดา หอมชื่น. (2552), ระบบนิเวศน์ชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนประมงพื้นบ้านเกาะกลางปากแม่น้ำกระบี่ ตำบลคลองประสงค์ จังหวัดกระบี่ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
• อัมพิกา อำลอย. (2558), ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับภูมิทัศน์ชุมชนประมงพื้นบ้านปากแม่น้ำกระบี่ อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
• สำนักงานจังหวัดกระบี่. (2557), แผนพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนจังหวัดกระบี่ 2557-2563 : สำนักงานจังหวัดกระบี่
• ณัฐวดี อิ่มเอิบปฐม. (2560), แรมซาร์ไซต์ของประเทศไทย. จาก https://sites.google.com/site/wetlandcarto/photo-galleries
• ภานุพงศ์ สะและหมัด. (2560), สวนมะพร้าวผสมผสาน เน้นความยั่งยืน บนเส้นทางสายเกษตร. จาก https://www.blog-cocosth.com/2017/07/สวนมะพร้าวผสมผสาน
• ภานุพงศ์ สะและหมัด. (2560), ออกแบบแปลงปลูกยังไง ให้ต้นมะพร้าวไม่สูงเร็ว. จาก https://www.blog-cocosth.com/2017/07/แปลงปลูกมะพร้าว
• สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดกระบี่. (2563), รายงานสถานการณ์ทางสังคม จังหวัดกระบี่ ประจำปี 2563 : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดกระบี่
• ทิพสุคนธ์ พิมพ์พิมล. (2543), เอกสารประกอบการสอน เรื่อง เครื่องมือทำการประมง : คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้
• สมัคร์ กอเซ็ม. (2562), 'พื้นที่ศาสนา' ของผู้หญิงมุสลิม. จาก https://themomentum.co/religious-space-for-muslim-women/

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

Auakarn Pakdee 59020096

Koh Klang

House of Local Wisdom